

PUNJAB VIDHAN SABHA

Thursday, the 31st October, 2013

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector-1, Chandigarh, at 10.00 A.M. Mr. Speaker (Doctor Charnjit Singh Atwal) in the Chair.

**SUPPLEMENTARIES TO POSTPONED STARRED
QUESTION NO. 1100**

(ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ।)

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

**ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ ਲਈ ਡੀਜ਼ਲ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਮਿਕਦਾਰ**

***1096. ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ :** ਕੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀਆਂ ਲਈ ਡੀਜ਼ਲ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਕਿੰਨੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਐਵਰੇਜ ਮਿੱਥੀ ਹੋਈ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ :

1. ਮੰਤਰੀ ਕਾਰ ਸ਼ਾਖਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ

ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 16.7.2008 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰ ਸ਼ਾਖਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਟਿਓਟਾ ਕੈਮਰੀ/ਇਲਾਂਟਰਾ/ਅੰਬੈਸਡਰ/ਟਵੈਰਾ/ਇਨੋਵਾ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਫਿਊਲ ਖਪਤ ਦਾ ਨਾਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਗੱਡੀ ਦਾ ਮੇਕ	ਗੱਡੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ		ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਰਵਿਸਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ	
			ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਬਿਨਾਂ ਏ.ਸੀ.	ਏ.ਸੀ.ਸਮੇਤ	ਬਿਨਾਂ ਏ.ਸੀ.
1	ਟਿਓਟਾ ਕੈਮਰੀ	ਪੈਟਰੋਲ	10	-	8.5	-
2	ਇਲਾਂਟਰਾ ਜੀ. ਐਲ.ਐਸ.	ਪੈਟਰੋਲ	10	-	8.5	-

[ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ]

3	ਅੰਬੈਸਡਰ ਐਮ.ਪੀ. ਐਫ.ਆਈ ਯੂਰੋ 2 / ਯੂਰੋ 3	ਪੈਟਰੋਲ	9	10	7.5	8.5
4	ਟਵੈਰਾ (ਨਾਨ ਏ.ਸੀ)	ਡੀਜ਼ਲ	-	12	-	11
5	ਇਨੋਵਾ (ਨਾਨ ਏ.ਸੀ.)	ਡੀਜ਼ਲ	-	10	-	9

ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਫਿਊਲ ਨਾਰਮ ਮਿਤੀ 19.10.2011 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ / ਰਿਵਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਲੜੀ ਨੰ:	ਗੱਡੀ ਦਾ ਮੋਕ	ਗੱਡੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਰਵਿਸਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ		ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਰਵਿਸਾਂ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ	
			ਬਿਨਾਂ ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਬਿਨਾਂ ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ
1	ਟਿਓਟਾ ਇਨੋਵਾ 2.5 ਜੀ 1/ਟਿਓਟਾ ਇਨੋਵਾ 2.5 ਜੀ	ਡੀਜ਼ਲ	11	10	12	11
2	ਟਿਓਟਾ ਕੋਰੋਲਾ 1.8 ਜੀ ਐਲਟਿਸ	ਪੈਟਰੋਲ	11	10	12	11
3	ਟਾਪ ਮਾਡਲ ਟਿਓਟਾ ਇਨੋਵਾ 2.5 ਵੀ	ਡੀਜ਼ਲ	11	10	12	11

2. ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਡੀਜ਼ਲ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਗੱਡੀਆਂ

ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਬੋਰਡ, ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਨਾਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :

ਲੜੀ ਨੰ:	ਗੱਡੀ ਦਾ ਮੋਕ	ਗੱਡੀ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ		ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਰਵਿਸਾਂ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਫਿਊਲ ਐਵਰੇਜ	
			ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਬਿਨਾਂ ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ	ਬਿਨਾਂ ਏ.ਸੀ. ਸਮੇਤ
1	ਅੰਬੈਸਡਰ ਐਮ. ਪੀ. ਐਫ. ਆਈ ਯੂਰੋ-2	ਪੈਟਰੋਲ	9	10	7.5	8.5

2	ਐਸਟੀਮ, ਐਮ. ਪੀ. ਐਫ. ਆਈ ਯੂਰੋ-2	ਪੈਟਰੋਲ	12	13	10.5	11.5
3	ਜਿਪਸੀ ਕਿੰਗ ਮਾਡਲ	ਪੈਟਰੋਲ	-	8.5	-	7.0
4	ਕੈਮਰੀ ਵੀ-4 ਐਮ.ਟੀ ਮਾਡਲ	ਪੈਟਰੋਲ	10	-	8.5	-
5	ਟਿਓਟਾ ਕੋਰੋਲਾ	ਪੈਟਰੋਲ	10	-	8.5	-
6	ਇਲਾਂਟਰਾ ਜੀ ਐਲ ਐਸ	ਪੈਟਰੋਲ	10	-	8.5	-
7	ਟਾਟਾ ਇੰਡੀਗੋ	ਡੀਜ਼ਲ	10.5	11.5	-	-

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਪੜ੍ਹੋ, ਟੇਬਲ ਉਤੇ ਰੱਖ ਦਿਉ, ਠੀਕ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵੈਸੇ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਡਿਟੇਲਡ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਫਿਊਲ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਗੱਡੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਫਿਊਲ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੀ ਵੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਫਿਊਲ ਪੱਖੋਂ ਇਨਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਰਿਵਿਊ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਊਲ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਗੱਡੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ? ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਿਹੜਾ 'ਬੀ' ਪਾਰਟ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਐਵਰੇਜ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਪਿਊਰਾਈਜ਼ਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੀ ਪੁੱਛੋ। ਕੋਹੜ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਉ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ-ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਆਫ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗੱਡੀਆਂ ਫਿਊਲ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਫਿਊਲ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਲਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਫਿਊਲ ਵਾਲੀਆਂ

[ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ]

ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਆਫ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸੋ, ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਗੇ ?

ਮੰਤਰੀ: ਹਾਂ ਜੀ, ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੇ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ : ਸੈਕਿੰਡ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਰ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਫਿਊਲ ਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਗੱਡੀਆਂ ਨਿਰੰਤਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਮਕੈਨੇਨਿਜ਼ਮ ਡਿਵੈਲਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਗੱਡੀ ਦੀ ਬੈਟਰ ਐਵਰੇਜ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਨਕਲੂਡ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਊਲ ਇਨਐਫੀਸ਼ੀਐਂਟ ਗੱਡੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਆਫ ਕਰੀਏ। ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਗੇ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਜੀ।

Mr. Speaker : Thank you. ਹਾਂ ਜੀ, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੰਗ ।
Absent.

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1128

(ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।)

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਿੱਛੇ ਕਰ ਲਵੋ । ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਾਹਰ ਬਾਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਵੀ ਸਵਾਲ ਸੀ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਲ ਅਨਾਊਂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਦਿਵਾ ਦਿਉ ਜੀ । ਉਹ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਸਅਲਾਓ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਵਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਦਿਵਾ ਦਿਉ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਉਹ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿਵਾਵਾਂ ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਸਰ, ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਦਿਵਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਦਾ ਰਿਟਨ ਜਵਾਬ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਸਿੱਧੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਿਟਨ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ। ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ।

ਰੇਤ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ

***1091. ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ :** ਕੀ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

- (ੳ) ਰੇਤ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ;
- (ਅ) ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦੇ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ;
- (ੲ) ਸਾਲ 2010 ਅਤੇ 2013 ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ : (ੳ) ਨਿਲਾਮੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 7.9.12 ਰਾਹੀਂ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਜੋ ਕਿ 25.9.12 ਤੋਂ 27.9.12 ਤੱਕ ਹੋਣੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 18886, 18934 ਅਤੇ 18377 ਆਫ 2012 ਰਾਹੀਂ ਚੈਲੰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪਰੇਅਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਿਕਸ ਕੀਤੇ ਐਕਸ ਮਾਈਨ ਰੇਟ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 18886 ਆਫ 2012 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 14.12.12 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਰੂਲਜ਼, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 14.6.13 ਰਾਹੀਂ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਕਬੇ ਵਾਲੀਆਂ 115 ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 1.7.13 ਤੋਂ 3.7.13 ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 13598 ਅਤੇ 13613 ਆਫ 2013 ਰਾਹੀਂ ਚੈਲੰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆ, ਭਾਰਤ

[ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ]

ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 1.7.13 ਰਾਹੀਂ ਨਿਲਾਮੀ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 14.6.13 ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰਾਲਿਆ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਤੰਬਰ, 2006 ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅ) ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦੇ ਇਕ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀ ਦਾ ਬਜਾਰੀ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਜਾਰੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਡਾਟਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ੲ) ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦੀਆਂ 368 ਖਾਣਾਂ ਠੇਕੇ ਚਾਲੂ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ 24 ਖਾਣਾਂ ਠੇਕੇ ਚਾਲੂ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੀ। ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇਮੈਜਿਨ ਨਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ। ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਥੈਂਕ ਯੂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੰਗ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ? ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਅਪਰੋਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ? ਦੂਜਾ, ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰਾਲੀ-ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਸੈਕਿੰਡ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੁੱਛੋ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੇਣ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਖੁਦ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ 17 ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ clear in all respects ਹਨ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਈ-ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟ੍ਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹੈਂਡ ਓਵਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੰਟ੍ਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹੈਂਡ ਓਵਰ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ ਦਿਨ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 24 ਖੱਡ ਚਲਦੇ ਵੀ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਉਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਚਲਦੇ ਪਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਉਥੇ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਲਲੀਗਲ ਕੋਰਸ ਅਸੀਂ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੁਝ ਵੀ ਇਲਲੀਗਲ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ 11.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖ ਲੈਣਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 100 ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਰ ਚਲਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਤਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹੜਾ ਆਮ ਬੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਿਆਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੋ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ ਰੇਤੇ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ। ਜਿਹੜੀ ਟਰਾਲੀ ਪਹਿਲਾਂ 500/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਟਰੱਕ 40,000/-ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਆਪਾਂ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ? ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਜੇ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਐਫਰਟਸ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਐਸੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਐਵੇਂ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਐਫਰਟਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰਸਨਲ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਹ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦੇ ਦੇਣ ਕਿ ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਰਵਾ ਲੈਣਗੇ? ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਫ਼ਸਰ ਵੀ ਇਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਹੁਣ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਆਕਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਨਰੇਬਲ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ, ਮੈਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚਲਦਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਗਏ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੱਲੀਏ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈ ਕੇ ਆਈਏ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। We are with you on this point.

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਪੈਸੇਫਿਕ ਕੁਐਸ਼ਨ ਹੈ ਜੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 24 ਖੱਡਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 24 ਖੱਡਾਂ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਲਿਮਿਟ ਬਾਰੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ?

ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

Shri Sunil Jakhar : This is not a fact. I am sorry to say that. ਉਹ ਜਿਹੜੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲੈਵਲ ਦੀ ਇੰਪੈਕਟ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਚਲੋ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੈਕਟਸ ਚੈਕ ਕਰ ਲਵੋ। I would like to you check to this before the discussion, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੈਕ ਕਰ ਲੈਣਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲੈਵਲ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਝੂਨੀਰ (ਮਾਨਸਾ) ਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨਾ

***1119. ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ :** ਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

(ੳ) ਸਾਲ 2013-14 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਝੂਨੀਰ (ਮਾਨਸਾ) ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ;

(ਅ) ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ?

ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ : ਉ ਸਾਲ 2013-14 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਝੁਨੀਰ (ਮਾਨਸਾ) ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 199.15 ਲੱਖ (ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਨੜਿੱਨਵੇਂ ਲੱਖ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੱਥੀ ਡਿਟੇਲ ਅਨੁਸਾਰ 143.77 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਫੰਡ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਲੜੀ ਨੰ.	ਕੰਮ ਦਾ ਨਾਮ	ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਰਕਮ
1	ਐਸਟੀਮੇਟ ਫਾਰ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਡੈਮੇਜ ਪੈਚੇਜ ਆਫ ਲਾਈਨਿੰਗ ਆਫ ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.ਡੀ/ਐਸ ਆਰ.ਡੀ. 223978/ਐਲ ਸਾਈਡ (ਕੁਸਲਾ ਹੋਂਡ) ਐਂਡ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਸਿਸਟਰਨ ਪੋਰਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਂਡ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਐਂਡ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਵਰਮ ਫਾਰਮੇਸ਼ਨ, ਸਰਕੰਡਾ, ਜੰਗਲ, ਧੋੜਾ ਆਦਿ ਇਨ ਹੈਵੀ ਗਰੇਬ ਫਰਮ ਆਰ.ਡੀ. 252000-256000	5047757
2	ਐਸਟੀਮੇਟ ਫਾਰ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਡੈਮੇਜ ਪੈਚੇਜ ਆਫ ਲਾਈਨਿੰਗ ਆਫ ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.ਡੀ/ਐਸ ਆਰ.ਡੀ. 179104/ਐਲ ਸਾਈਡ (ਫਤੇਹਪੁਰ ਹੋਂਡ) ਐਂਡ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਸਿਸਟਰਨ ਪੋਰਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਂਡ ਰੈਗੂਲੇਟਰ	620206 2999923
3	ਐਸਟੀਮੇਟ ਫਾਰ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਡੈਮੇਜ ਪੈਚੇਜ ਆਫ ਲਾਈਨਿੰਗ ਆਫ ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.ਡੀ/ਐਸ ਆਰ.ਡੀ. 258000 (ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਹੋਂਡ) ਐਂਡ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਸਿਸਟਰਨ ਪੋਰਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਂਡ ਰੈਗੂਲੇਟਰ	
4	ਐਸਟੀਮੇਟ ਫਾਰ ਰਿਪੇਅਰਿੰਗ ਡੈਮੇਜ ਪੈਚੇਜ ਆਫ ਲਾਈਨਿੰਗ ਆਫ ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.ਡੀ/ਐਸ ਆਰ.ਡੀ. 223978/ਆਰ ਸਾਈਡ (ਕੁਸਲਾ ਹੋਂਡ)	3708706
5	ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਬਤ ਸਿਲਟ/ਵਰਮ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆਫ ਰੋੜੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਆਰ.ਡੀ. 0-15500 (ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਸ਼ਨ)	1796875
6	ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਬਤ ਸਿਲਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆਫ ਕੱਲੂਆਣਾ ਡਿਸਟੀ. ਆਰ.ਡੀ. 0-11729 (ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਸ਼ਨ)	203820/-
7	ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਬਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰਿਪੇਅਰ ਆਫ ਹੋਂਡ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਆਫ ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਹੋਂਡ ਆਰ.ਡੀ. 258000,	ਕੰਮ ਹਾਲੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ

[ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ]

ਕੁਸਲਾ ਹੈਂਡ ਆਰ.ਡੀ. 223978 ਐਂਡ
ਫਤੋਹਪੁਰ ਹੈਂਡ 179104 ਆਫ ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.

8	ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਬਤ ਰਿਪੋਅਰਿੰਗ ਡੈਮੋਜ ਪੈਚੇਜ ਲਾਈਨਿੰਗ ਆਫ ਘਾਟ ਸਾਈਟਸ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਫਾਈ ਕਰਕੇ ਆਫ ਸੁਖਚੈਨ ਡਿਸਟੀ. ਫਰਮ ਆਰ.ਡੀ. 43583-47780 ਅਤੇ 51805-106700 (ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਸ਼ਨ)	ਕੰਮ ਹਾਲੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ
---	--	----------------------------

ਜੋੜ:-

1,43,77,287-

(ਅ) ਇਹ ਕੰਮ ਐਮਰਜੈਂਟ ਨੇਚਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਈ.ਐਮ.ਓ. ਦੇ ਰੂਲ 4.1(7) ਤਹਿਤ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰ ਕਾਲ ਕੀਤੇ ਕਾਮਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਆਫ ਰੇਟ + ਮਨਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ / ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸੀ ਔਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਸਰਕਾਰ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਪੈਸਾ ਝੂਠੀਰ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਪੁਆਇੰਟਸ ਪੁੱਛੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਈ-ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ? ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ? ਸੈਕੰਡਲੀ, ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਉਥੇ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜਚੋਲ ਕਰਵਾ ਲੈਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਜਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ । ਮੇਰਾ ਹਲਕਾ ਵੀ ਉਥੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਉਥੇ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ । ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੈਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਿਓਰਟੀ ਦੇਣਗੇ ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਟੈਂਡਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ ? ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਥੇ ਨਹਿਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ । ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪੈਸਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਉਥੇ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ ਔਰ ਜਿੱਥੇ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੱਸ ਦੇਣ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 1/10 ਤੋਂ ਬੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਪਰੂਵਲ ਆਈ ਹੈ, ਉਹ 15 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚਲਦੀ ਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੰਮ ਹੋਣੇ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ

ਐਮਰਜੈਂਟ ਕੰਮ ਹਨ, ਉਹ ਅਸੀਂ 4-1-07 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਐਸ.ਈ. ਅਤੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ । ਇਹ ਐਮਰਜੈਂਟ ਵਰਕ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾ ਲਈ ਜਾਵੇ ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਵਲ ਅਸੀਂ ਹੀ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਟੀਮ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਚੈਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1110

(ਸਬੰਧਿਤ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡੇ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਹੀ ਐਬਸੈਂਟ ਹੋਣ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ ।

ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ

***1068. ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ :** ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਪਿੰਡ ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸਾਦਿਕ ਵਿਖੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ?

ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ : ਨਹੀਂ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗਰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਾਂਗੇ। ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਈਕਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ। ਮੇਰੀ ਅਗਲੀ ਅਰਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਗੋਲੇਵਾਲਾ

[ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ]

ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬੜੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਉਥੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਮੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਦਿਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਬ ਤਹਿਸੀਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਔਰ 25-30 ਪਿੰਡ ਉਸ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਰਜਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਪੈਸਿਟੀ 500 ਤੋਂ 550 ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਉਥੇ ਧਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ 800 ਤੋਂ 900 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਉਥੇ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਦਿੱਕਤ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਬੜੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਕਾਲਜ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਥੇ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਕਾਲਜ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਏ। ਪਹਿਲ ਉਸੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਅਸੀਂ 11 ਤੋਂ 12 ਪਰਪੋਜ਼ਲਾਂ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵੀ 17 ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਖੋਲਾਂਗੇ ਪਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਪਾਲਿਸੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਦੇਖਾਂਗੇ। ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਾਲਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਨ। ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਤਾਂ ਕੇਵਲ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੇ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਬੜੇ ਲੈਂਡਲਾਰਡ ਬੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਅੱਧਾ ਕਾਲਜ ਸਾਦਿਕ ਵਿੱਚ ਆਪ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣ। ਨੌ ਲਾਸ-ਨੌ ਪ੍ਰਾਫਿਟ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ ਚਲਾ ਲੈਣ। (ਹਾਸਾ)

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ

***1145. ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ :** ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਸਾਲ 2013-14 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਰਾਹੀਂ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨਾ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ?

ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ : ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਟੈਕਸ ਸਬੰਧਿਤ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਆਂ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਵਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਐਸੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਰਾਪਰ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਕੁਐਸਚਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ: ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ: ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਆਪਾਂ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਠੀਕਰੀ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਫੋਡਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਚਲੇ। ਵੈਸੇ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਬੜਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਟੈਕਸ ਹੈ ਉਹ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਕੀ ਉਹ ਪੈਸਾ ਉਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਜੇਸ਼ੀ ਜੀ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਿਲਕੁਲ ਜੀ, ਜਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗੀ, ਫਿਰ ਉਹ ਟੈਕਸ ਉਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)

Mr. Speaker : Don't comment. Please don't make running commentary.

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਬੜਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਗੱਲ ਔਰ ਲੰਬੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੈਕਸ ਉਹੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਲਾਗਤ ਕਰੇਗੀ। ਕਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਮੰਤਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਵੀ ਦੂਜੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਤੇ ਲਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਕਾਲੀਆ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ: ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਟਰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੀ ਪੈਸਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਔਰ ਇਹ ਗਲਤਬਿਆਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਵਰਸੀ ਨਾ ਪਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੁੱਛ ਲਵੋ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਉਹ ਪਤੜਾਲ ਕਰ ਲਵੇ। ਫਿਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। (ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ ਜੀ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ “ਬਿਠਾ ਦਿਓ” ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਮੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚਲੋ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ।

ਮੰਤਰੀ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਸ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਟੈਕਸ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਖਰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ: ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ।

Mr. Speaker : Please sit down. ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਜਵਾਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਸ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਚੀਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੱਤਰ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਡਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਗੇ। ਸਿੱਧੂ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਰੋਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੈਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਥੈਂਕ ਯੂ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਲਹੋਤਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ ਵੀ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤੀ

ਐਸਿਓਰੈਂਸ ਦੇ ਦੇਣ ਕਿ ਅਗਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਡਕਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਜੋਸ਼ੀ ਸਾਹਿਬ, ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ।

ਮੰਤਰੀ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਕਈ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਪਰਸੈਂਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤਿੰਨ ਪਰਸੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ। (ਬੰਪਿੰਗ)

ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਰਚੇ

***1029. ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵੰਡ :** ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਮੈਚਿੰਗ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ. ਆਰ. ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ): ਪਲਾਨ ਸਕੀਮ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ 1 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ 75% ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ 25% ਐਨ. ਆਰ. ਆਈਜ਼/ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੇਅਰ 1.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਨੁਲੱਗ “ਓ” ਅਨੁਸਾਰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ/ਐਨ.ਜੀ.ਓ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਚਿੰਗ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਲੱਗ “ਓ”

Mera Pind initiative by NRIs

The suggestive list of Integrated Village Development Projects

1. Water management services covering the entire water cycle:
 - a) Water Supply including Overhead Tank
 - b) Public Wells and Hand pumps
 - c) Sewage including Sanitation

[ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

- d) Sewage Treatment
- e) Disposal, Village Ponds
- f) Storm Water and Drainage infrastructure

2. Village infrastructure Projects

- a) Construction of 'pucca' streets
- b) Construction of Village Internal Roads
- c) Construction of School Building
- d) Construction of Dispensary/Hospital Building
- e) Construction of Veterinary Facilities
- f) Establishment of Street Lights
- g) Construction of sports stadium
- h) Construction of common utility infrastructure like
 - i) Dharamshala
 - ii) Janjghar
 - iii) Shamshan Ghat
 - iv) Panchayat Ghar

3. Village renewable energy infrastructure

- a) Bio-Mass Plants, Gobar-Gas Plants
- b) Solar-Lantern, Solar-Streetlight for common places
- c) Solar water Pumps for common usage
- d) Solar Generator for school's computer lab

4. Provision of Education and Health Care infrastructure

- a) School Essentials infrastructure like Black Board, Desks and Chairs, Water Cooler, Fans etc.
- b) School library
- c) School Labs for Physics, Chemistry, Agriculture etc.
- d) Computers Lab for ICT Education
 - i) Personal Computers, UPS, Printers

- ii) Internet Connection
 - iii) System Software
 - iv) Content for Teaching like Encarta, Britannica, Courseware etc.
 - e) Infrastructure for introducing teaching of Vocational Subjects
5. Establishment of Citizen Services Centers with Broadband connectivity for providing Government and other Services
6. Creating Common infrastructure for running Special Programs like
- a) Controlling Female Feticide for improving Sex Ratio
 - b) Vocational Training Center for women
 - c) Drug and Alcohol De-Addiction Centers
 - e) Old Age Home
 - f) Physically and Mentally Challenged
 - g) Blind School
 - h) School For Deaf and Dumb
 - i) Vocational Center for handicapped
 - j) AIDS Control
7. Provision of infrastructure for Specialized Job Oriented Training Courses for village folk
- a) Textile and Garment Manufacturing
 - b) Agriculture Related Skill Sets
 - c) Agro/Food Processing
 - d) Dairy Projects Related
 - e) Construction industry related
 - f) Driving and Auto Technician
 - g) Electrical Repair
 - h) Refrigeration Mechanic
 - i) BPO/Call Center
 - j) Electronics and Consumer Goods Repair
 - k) Telephone/Mobile Trouble shooting
 - l) Computer Related Skills like Data Entry, PC Repair and Maintenance etc.

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ। ਅੱਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 75% ਸ਼ੇਅਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੁੱਛ ਲਵੋ। ਪੁੱਛੋ, ਕੀ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ : ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਡਿਟੇਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਦੇਣ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਕਿਵੇਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਸਕੀਮ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ 75% ਸਰਕਾਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ 25% ਕੋਈ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਕੀਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈੱਡਾਂ ਥੱਲੇ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਅਨੈਕਸਚਰ “ਓ” ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੈੱਡ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਕੀਮ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਧੀਨ ਆ ਗਈ, ਜੇ ਰੀਨਿਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਪੇਡਾ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਲਥ ਜਾਂ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈੱਡਜ਼ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਹੈੱਡ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਸਕੀਮਾਂ ਅਡਾਪਟ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ 25% ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ 75% ਉਸ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰੇਗੀ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ : ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੇਖੜੀ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਕੀਮ ਸਿਰਫ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰੀਵਿਲੇਜ ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਗਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ 25% ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਕੀ ਸਰਕਾਰ 75% ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਂ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗੀ ? ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ

ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਨ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਇੰਡੀਅਨਜ਼ ਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੈਚਿੰਗ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਚਲਾਓ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਹਿਣ ਤੇ ਇਹ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਹਾਸਾ) ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਦਿਉ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਨ, ਇਹ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ it's a good scheme. ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚੰਗੀ ਸਕੀਮ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅਗਰ 25% ਪੈਸਾ ਲਗਾਉਣ ਤਾਂ ਕੀ ਸਰਕਾਰ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਕੇ ਇਸੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦੇਵੇਗੀ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਅੱਛੀ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਹੈ ਔਰ worth consideration ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੰਸਿਡਰ ਕਰਾਂਗੇ।

Mr. Speaker : Thank you. Jathedar Tota Singh Ji.

ਬਾਈਪਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

***1044. ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਮੋਗਾ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ ਤੋਂ ਮੋਗਾ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੇਨ ਰੋਡ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਬਾਈਪਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੋਗਾ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਮੋਗਾ ਮੇਡ ਰੋਡ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਬਾਈਪਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਲਗਭਗ 9 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ ਹੈ, ਇਹ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਬਾਈਪਾਸ ਬਣਨਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਸਾਢੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਮੇਨ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੜਕ ਮੋਗੇ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਮੋਗੇ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਜੋੜਨਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਾਢੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪ ਲਿਜਾ ਕੇ ਮੈਂ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਮੈਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ

[ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ]

ਦਰੱਖਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਫਾਰੈਸਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣੀ ਸੀ। ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਰਿਜ਼ਨਲ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਿਜ਼ਨਲ ਦਫਤਰ ਦੇ ਮੇਰੇ 10 ਗੇੜੇ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਕਿਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਡੇਢ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਫਾਰੈਸਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਗਈ, ਫਾਰੈਸਟ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਫਾਰੈਸਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਦਰੱਖਤ ਪੁੱਟਣੇ ਹਨ, ਹਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਸੜਕ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਟਰੈਫਿਕ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 6 ਮਹੀਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖੇ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਕਦੋਂ ਲੱਗੇਗਾ? ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਟਾਈਮ ਬਾਉਂਡ ਕਰੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਲਗਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਮਿਤੀ 4.11.2013 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ ਔਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ ਤੇ 9 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦੇ ਫੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਨਾ

***1048. ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਧਰਮਕੋਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦੇ ਫੜ੍ਹ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਡਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ : ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਧਰਮਕੋਟ ਵਿੱਚ 5.14 ਏਕੜ ਦਾ ਫੜ੍ਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਡੀ ਵਾਸਤੇ ਲਈ ਗਈ 8.50 ਏਕੜ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 3.50 ਏਕੜ ਤੇ ਹੋਰ ਫੜ੍ਹ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 1.14 ਏਕੜ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫੜ੍ਹ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 2.36 ਏਕੜ ਤੇ ਫੜ੍ਹ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ 2014 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ

ਯਾਰਡ ਸੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਯਾਰਡ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਏਕੜ ਦਾ ਤੇ ਹੁਣ ਜਿਹੜਾ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਯਾਰਡ ਵਾਸਤੇ ਨਵਾਂ ਥਾਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਢੇ ਅੱਠ ਏਕੜ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪੈਸਾ ਵੀ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਰਥ ਵਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਧਰਮਕੋਟ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਫੜ੍ਹ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਰੈਸ਼ਰ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਰੈਸ਼ਰ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਅਨਾਜ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮੀਂਹ ਪੈ ਗਿਆ ਉਥੇ ਉਸ ਨੇ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਪੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਪਾਣੀ ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਫਰਸ਼ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੇ ਝੋਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਰੈਸ਼ਰ ਵਾਲੇ ਫਰਸ਼ ਹਨ ਉਥੇ ਪਾਣੀ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੋਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਏਕੜ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਹੀ ਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇੱਟਾਂ ਵੀ ਸਸਤੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇੱਟਾਂ ਵੀ ਸਸਤੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਲੱਗਣੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹੋ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਲਗਾ ਦਿਆਂਗੇ ਜੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਲਗਾ ਦਿਆਂਗੇ ਜੀ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬਣਾਉਣਾ

***1070. ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ :** ਕੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵ-ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ : ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਨਵ-ਉਸਾਰੀ ਜੁਲਾਈ, 2016 ਤੱਕ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟੋਟੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿੰਨੀਆਂ

[ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ]

ਸਵਾਰੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਰਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਛਿੱਟੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਲੋਕ ਉਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦ ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਿਪੋਅਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਬਣਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੀ ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਉਥੇ ਸਾਲ-ਡੇਢ ਸਾਲ ਹੋਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਮੀਜੀਏਟ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਮੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਉਥੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਿਪੋਅਰ ਵਗੈਰਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਮੀਜੀਏਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕੇ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਫਰਮ ਮੈਸ: ਐਮ. ਈ. ਪੀ. ਟੋਲ ਰੋਡਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮਿਤੀ 20.6.2011 ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਰੁਪਏ 27.00 ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਕਨਸੈਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ 10% ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਰਮ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਕੱਤਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਐਮ.ਡੀ./ਪੀ.ਏ.ਡੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਐਮ.ਡੀ./ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 5.10.2011 ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੱਲਬਾਤ ਉਪਰੰਤ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਰੁਪਏ 27.00 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 36 ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ 41.40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਬਤੌਰ ਅੱਡਾ ਫੀਸ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਸਟਾਲਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 2.12.2011 ਨੂੰ ਹੋਈ 108ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੱਦ ਨੰ: 108.07 ਅਧੀਨ ਲਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮੰਗਣ ਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਮਿਤੀ 22.3.2013 ਤੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰੰਤੂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਿਤੀ 6.5.2013 ਨੂੰ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 115ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੱਦ ਨੰ: 115.05 ਅਧੀਨ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ

ਵਿਚਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਲੀਜ਼, ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਸਮਾਂ 33 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 50 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰੀਬਿੱਡ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.ਬੀ. ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੜ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮਿਤੀ 31.10.2013 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਤੀ 16.9.2013 ਨੂੰ ਹੋਈ ਪਰੀਬਿੱਡ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮੈਸ: ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼, ਗੁੜਗਾਉਂ ਅਤੇ ਮੈਸ. ਕੋਨਾਰਕ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ, ਮੁੰਬਈ ਵੱਲੋਂ ਭਾਗ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੇਵਲ ਮੈਸ. ਕੋਨਾਰਕ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 31.10.2013 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਸਫਲ ਬੋਲੀਕਾਰ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਅਵਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਨਵ ਉਸਾਰੀ ਜੁਲਾਈ, 2016 ਤੱਕ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਡ ਮੰਗੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਕੈਸਿਓਲ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਕਿਧਰੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰੋਲੋਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਰਿਪੋਅਰ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਦੇਣ ਕਿਉਂਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 3-4 ਵਾਰ ਬਿਡ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਫਿਰ ਬਿਡ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਕ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਪੋਅਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਮੀਜੀਏਟ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਦਾ ਹੱਲ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਫੌਰੀ ਰਿਪੋਅਰ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਧੰਨਵਾਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਟੋਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਸੈਪਰੇਟ ਕੁਐਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿਉ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ।

Concerned Minister is there and I am not going beyond the Bus Stand issue.

Mr. Speaker : But that question is only about the Faridkot Bus Stand. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੁਐਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਟੋਨ ਵਾਲੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਪਲੀਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਇਹ ਇਸੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰੜ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਤੇ ਵੱਡੀ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਉਥੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬਣਾਉਣਗੇ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਸੈਪਰੇਟ ਕੁਐਸ਼ਨ ਦਿਉ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਜ਼ੀਫਾ ਸਕੀਮ

***978. ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ:** ਕੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

(ੳ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਜੋਕੀ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਜ਼ੀਫਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ/ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਜ਼ੀਫਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਵਾਰ ਕਿੰਨੀ-ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਕੀ ਹਨ ?

ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ : (ੳ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਜ਼ੀਫਾ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਲਾਸਾਂ ਅਤੇ ਕੋਰਸ-ਵਾਈਜ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ "ਅਨੁਲੱਗ-ੳ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜੀ।

(ਅ) ਭਾਗ (ੳ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸਕੀਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ **ਅਨੁਲੱਗ-ਅ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ

**Placed in the Revisor branch.

ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣ ਸਕਣ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਅੱਪ-ਟੂ-ਡੇਟ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ?

ਮੰਤਰੀ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ 366.65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸਾ 4,13,339 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸਾ ਜਲਦੀ ਆ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਹੜੀ 18 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪੈਸਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਆਵੇਗਾ, ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਤੁਰੰਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਪਾ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਫੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅਜੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਪਈ ਹੈ, ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ । ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੈਂਟਰ ਨਾਲ ਇਹ ਮੈਟਰ ਟੇਕ-ਅੱਪ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ. ਸੀ., ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਭਲਾਈ (ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਹੈ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ । ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਰੌਲਾ-ਰੱਪਾ ਵੀ ਪਾਇਆ ਸੀ । ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜੋ ਬਣਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ । ਜਿਹੜੀ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ 2011-12, 2012-13 ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਅਗਲੀ ਪਰਪੋਜ਼ਲ ਲਗਭਗ 1,49,000 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ । ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਦੇ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਗਏ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਵੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਾਂ

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਭਲਾਈ]
 ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੀਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਤੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹਿਆ ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਟਾਈਪਿੰਡ ਦੇ ਇਸ਼ੂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੀਏ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆਂ। ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹਨ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਹੱਥ ਵਟਾਓ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਿਨਿਆਰਟੀ ਦੇ ਸਟਾਈਪਿੰਡ ਹਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਯੂ. ਪੀ. ਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਹੜੇ ਮਿਨਿਆਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਈਪਿੰਡ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਵੀ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤੇ ਇੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਸਟੇਟ ਦਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਚਲੋ, ਗੁਜਰਾਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਹੈ। Speaker Sahib, I am sorry to say, ਇਹ ਸਾਡੇ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਫੈਕਟਸ ਪੂਰੇ ਚੈਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। In fact, I am going to move a motion against the Finance Minister. ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਐਜ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ 110 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਦਲਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ he has said that he has transferred them into the treasury. ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਸੈਕਿੰਡ ਸਵਾਲ ਮੇਰਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਮਿਨਿਆਰਟੀ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਟੀਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੋਟਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਮਿਨਿਆਰਟੀ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਭਰਾ ਵੀ, they all are eligible under the minority. ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ? ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਵੰਡਿਆ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਡਿਬੇਟ ਰੱਖ ਲਓ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਆਪਾਂ ਫੈਕਟਸ ਐਂਡ ਫਿਗਰਜ਼ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। I think it will be better.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੇਖੜੀ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਗੋਲ-ਮੋਲ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਲ 2011-12 ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੋਟਲ ਪੈਸੇ ਕਿੰਨੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2011-12 ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਿਥੇ ਕਹੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਜਾਇਓ, ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਥੇ ਸੱਦ ਲਵਾਂਗੇ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੋਲ-ਮੋਲ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਬੀਬੀ ਜਿਹੜੀ ਵਜ਼ੀਰ ਹੈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਫਾਈਲ ਤੇ ਕੁਆਇਰੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ** ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਫਾਈਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। (ਵਿਘਨ) ਰਣੀਕੇ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਅਫਸਰ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਰਣੀਕੇ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਨਾਲ ਚੱਲਣ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਆਪਾਂ ਉਥੇ ਜਾਵਾਂਗੇ (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ** ਦਾ ਨਾਮ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ। (ਵਿਘਨ) ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) ਸੇਖੜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ। Question is very simple, Ranike ji. ਰਣੀਕੇ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਐਸਚਨ ਸਿੰਪਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ 2011 ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ? (ਵਿਘਨ)

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੜਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਚਾਹੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚਾਹੇ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਈਪੈਂਡ ਦੇ ਪੈਸੇ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਮਿਲਣੇ

**Expunged as ordered by the Chair.

[ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਜਾਈ]

ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ) ਜੇਕਰ ਬਿਮਾਰ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਘਿਓ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦੇ ਕੇ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਸਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਈਪੈਂਡ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ-ਟਾਈਮ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਬੱਚੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਅਮੀਰ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਮੀਰ ਬੱਚੇ ਹਨ ਜੋ ਪੈਸੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ ਜੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿਣਗੇ ਜੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ) : ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ-ਨਾਜ਼ਰ ਜਾਣ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਆਣਾ ਕਿਥੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਹੈਂ ਜੀ ?

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਆਣਾ ਕਿਥੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ? ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੀ।(ਵਿਘਨ)... ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ(ਵਿਘਨ)....

Mr. Speaker : Please silence, matter is very serious. ਚੇਅਰ ਨੂੰ

ਐਡਰੈਸ ਕਰੋ। ...(ਵਿਘਨ)..... ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਚੰਨੀ ਜੀ,(ਵਿਘਨ)..... ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਓ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ** (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਿਆਣੇ ਕਿੱਥੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ(ਵਿਘਨ).....

Mr. Speaker : Please do not attack each other.

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਸੁੱਖ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ । (ਵਿਘਨ)

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : **

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : **

ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ **

Mr. Speaker : Not to be recorded. Next question.

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਦੇਵਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਲੇਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦਾ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਉਥੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦਾ। ਐਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਣ ਲਗਾਈ ਜਾਈਏ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਗਰੀਬ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਚੰਗੀ ਤਾਲੀਮ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ ਤਾਂ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਦੀਵਾਰ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

**Expunged/Not recorded as ordered by the Chair.

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 30,000/- ਰੁਪਿਆ ਸਾਲ, ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਮਹੀਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਿਆ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਛੇ ਸਕੂਲ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖੋਲ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਟੀਚਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਬੱਚੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 80% ਨੰਬਰ ਲੈਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਸਟਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਉੱਤੇ 25-25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕੂਲ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਸਟਾਫ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਥੇ ਨਾ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਾ ਹੋਸਟਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਰੋਟੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਛੇ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਫਸਟ ਸਟੈਪ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਐਜ਼ਿਓਰੈਂਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚਲੋ ਦੱਸੋ।

ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੈ, ਛੇ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਇਕ ਮਿੰਟ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ। ਇਹ ਤਾਂ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਐਵੇਂ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਹੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਖਮਤ ਬਖਸ਼ੇ ਤਾਂ ਇਹ 600 ਸਕੂਲ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਰੀਬ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਪਲਸਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਮਾਸਟਰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਉਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਠੀਕ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਉਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ। ਉਥੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਮਾਸਟਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇੱਕ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉਥੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ..

Mr. Speaker : Please sit down. ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਹ ਕੰਪਲਸਰੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੀਚਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਦੂਸਰੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਵਧ ਸਕੇ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਦਾ ਨਿਆਣਾ ਵੀ ਇਥੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਜੀ।

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਬੰਦ ਪਏ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

***1090. ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ :** ਕੀ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

- (ੳ) ਮਾਰਚ 2007 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਬੰਦ ਪਈਆਂ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ;
- (ਅ) ਰਾਜ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲੀਆ ਕਿੰਨਾ ਹੈ;
- (ੲ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ਅ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਨਵੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਨਵੇਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ?

ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ : (ੳ) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਾਰਚ, 2007 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 42 ਲਘੂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਟੀਲ ਇਕਾਈਆਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਮੁੱਚੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰੇਟ ਇਕੁਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਭਾਵ ਸਟੀਲ ਤੇ ਕੋਲਾ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ

[ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ]

ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੰਮੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੈਕੇਜ ਆਫ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਮਿਲਣਾ ਵੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 164 ਨਵੇਂ ਸਟੀਲ ਯੂਨਿਟ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 232.48 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 5460 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। (ਅ) ਅਤੇ (ੲ) ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਫਿਸਕਲ ਇੰਸੈਂਟਿਵਜ਼ ਫਾਰ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ, 2013 ਪਾਲਿਸੀ, ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਅਤੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ 2013, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਪਾਲਿਸੀ, 2013 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ. ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਪਾਲਿਸੀ, 2013 ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਾਲਿਸੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੀਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਜਵਾਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਲਗਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਫੈਕਟਸ ਐਂਡ ਫਿਗਰਜ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 42 ਸਮਾਲ ਸਕੇਲ ਯੂਨਿਟਸ ਬੰਦ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ ਸੀ, ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਛਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 198 ਯੂਨਿਟਸ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 42 ਯੂਨਿਟਸ ਬੰਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਸਪੈਸੀਫਿਕ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਨਵੇਂ ਯੂਨਿਟਸ ਲੱਗੇ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2007 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 164 ਸਟੀਲ ਯੂਨਿਟਸ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ issuance of notification under policy is in process. Project will be approved only after the issuance of notification of policy. ਇਹ ਸੈਲਫ ਕੰਟ੍ਰਾਡਿਕਟਰੀ

ਜਵਾਬ ਖੁਦ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿਵਾ ਦਿਓ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 198 ਯੂਨਿਟਸ ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਕਿਵੇਂ ਸਾਈਨ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਫਿਰ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ 5460 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਸਪੈਸੇਫਿਕ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਾਂ। ਕੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ, ਜਿਹੜੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਲੱਗੀ ਹੈ?

ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਉਹ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਉਥੇ ਜਿਹੜੇ ਯੂਨਿਟ ਟੋਟਲ ਬੰਦ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਗਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨਾਨ-ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਯੂਨਿਟਸ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਫਿਗਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਯੂਨਿਟਸ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨਿਟਸ ਦੇ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਜਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਬ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਫਿਗਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੰਨੀ ਸਰਮਾਏ ਦੀ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਫਿਗਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਾਈਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਡਿਟੇਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲੇ ਇਸ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬਕਾਇਦਾ ਇੱਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਵੀ ਰੱਖਾਂਗੇ ਤੇ ਉਥੇ ਅਸੀਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 38 ਅਧੀਨ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਝੇ ਜਾਣ।

**WRITTEN ANSWERS TO STARRED QUESTIONS LAID ON
THE TABLE OF THE HOUSE UNDER RULE 38**

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿਚ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਟੇਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ

***1107. ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿਚ ਬੋਹਾ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰੀ ਵਿਚ ਟੇਲਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਤਾਲਵਾ ਤੇ ਲੱਖੀ ਵਾਲਾ, ਬੁਢਲਾਡਾ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰੀ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ; ਧਰਮਪੁਰਾ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਸਿਰਸੀਵਾਲਾ ਵਿਚ ਟੇਲਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਟੇਲਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ : ਬੋਹਾ ਰਜਬਾਹੇ ਦੀ ਸੈਦੇਵਾਲਾ ਬਰਾਂਚ ਦੀਆਂ ਟੇਲਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਤਾਲਵਾ (ਤਾਲਬਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਲੱਖੀਵਾਲਾ ਵਿਚ ਟੇਲਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਪੂਰੀ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਬਰਾਂਚ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫੰਡ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟੇਲਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬੁਢਲਾਡਾ ਬਰਾਂਚ ਅਤੇ ਧਰਮਪੁਰਾ ਬਰਾਂਚ ਦੀ ਇਸ ਸਾਲ ਝੋਨੇ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (ਮਈ 2013 ਵਿੱਚ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਫਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੇਲਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਿਰਸੀਵਾਲਾ ਵਿਚ ਟੇਲਾਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪੂਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨਾ

***1052। ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ :** ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ -

- (ੳ) ਹਲਕਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅੰਦਰ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਕੇਸ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਏ ਹਨ;
- (ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ (ੳ) ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਇਗੀ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਨੀ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

(ੳ) ਹਲਕਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅੰਦਰ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ 20,972 ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾ ਮਈ, 2013 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ, 2013 ਤੱਕ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(ਅ) ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਟਰ ਆਫ ਕਰੈਡਿਟ (ਐਲ.ਓ.ਸੀ.) ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ

ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਸ਼ੀ ਕਢਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਪੰਚਾਂ/ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਹੁਣ ਮਹੀਨਾ ਮਈ, ਜੂਨ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਤੱਕ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹੀਨਾ ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ, 2013 ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੇੜੇ-ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਲਕਾ ਬੁਢਲਾਡਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ

***1108. ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ :** ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਹਲਕਾ ਬੁਢਲਾਡਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ?

ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ : ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਬੁਢਲਾਡਾ (ਮਾਨਸਾ) ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ/ਤਜਵੀਜ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿਤ ਭੇਜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਜਗਤਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣਾ

***1141. ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ:** ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਗਤਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਨਾਲੇ ਦਾ ਪੁਲ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਲ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਅਤੇ ਮ)

ਮੰਤਰੀ: ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜਗਤਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਲੀ ਚੋਅ ਦਾ ਪੁਲ ਡੈਮੇਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਲ ਲਗਭਗ 50 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਲ ਦੀ ਓਪਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੋਰਾ ਪੈਣ ਨਾਲ ਪੁਲ ਦੀ ਪੀਅਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੀਅਰਾਂ ਦੀ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 1.5 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 2.0 ਫੁੱਟ ਦਾ ਫਾਸਲਾ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪੁਲ ਅਣ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਲ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਪੁਲ ਲੱਗਭਗ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਣੀਪਤ-ਲੁਧਿਆਣਾ-ਜਲੰਧਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਛੇ-ਮਾਰਗੀ ਕਰਨਾ

***1148. ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਆਰ.ਕਲੇਰ :** ਕੀ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

- (ੳ) ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀਪਤ-ਲੁਧਿਆਣਾ-ਜਲੰਧਰ (NH-1) ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਟੋਲ-ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ;
- (ਅ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਸੜਕ ਨੂੰ ਛੇ-ਮਾਰਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ: ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

(ੳ) ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀਪਤ-ਲੁਧਿਆਣਾ-ਜਲੰਧਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਅਧਾਰ ਤੇ 6-ਮਾਰਗੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੜਕ ਉਪਰ ਜੋ ਟੋਲ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(ਅ) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕੰਮ ਮਿਥੀ ਹੋਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 11.05.2009 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 10.11.2011 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਏਜੰਸੀ ਇਹ ਕੰਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀ ਦਰਮਿਆਨ ਝਗੜੇ ਦਾ ਕੇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਏਜੰਸੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਕਰਨੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗੀ।

ਚਾਰ ਕਲੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ

***1147. ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸ਼ੂ :** ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤੇ ਨੰ: 35 ਰਾਹੀਂ ਚਾਰ ਕਲੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?

ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ : ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਚਾਰ ਕਲੋਨੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮਤਾ ਨੰ: 35 ਪਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1067**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਂ ਅਲਾਉ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

**ANNOUNCEMENT BY THE HON'BLE SPEAKER REG.
PRESENCE OF SHRI S. P. SINGH OBEROI, AN EMINENT
BUSINESS MAN AND SOCIAL WORKER IN THE HOUSE**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਾਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਏ, ਉਘੇ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਬਈ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 54 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 38 ਪੰਜਾਬੀ ਸਨ, ਉਹ ਅੱਜ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਏ ਹਨ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। (ਬੰਪਿੰਗ)

MATTERS RAISED DURING ZERO HOUR &

THE STATEMENTS BY THE MINISTERS THEREON

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਹਾਊਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਰੀਅਸ ਮਸਲਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ.... (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

**For Starred Question No. 1067 and reply thereto pl. see appendix to this Debates.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।)

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਇਹ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਹੈ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਹੀ ਹੈ ਜੀ। ਇਹ ਵੀ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਨੂੰ ਵੀ ਟਾਈਮ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣਾ। ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਬੜਾ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਔਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅੱਜ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਹਨ। (ਰੁਲਿੰਗ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਔਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ** ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

Mr Speaker : Not to be recorded. This is not to be recorded.

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਂਝੇ ਪਰਪਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਦਰ ** ਔਰ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ)

Mr. Speaker : Names cannot be mentioned when he is not

**Not recorded/Expunged as ordered by the Chair.

present in the House. ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ , ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਚਲੋ, ਨਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ : ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਕਿ ਨਾਮ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਕੋਟ ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਨੂੰ ਕੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ , ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, **

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਨਹੀਂ ਜੀ। ਜਿਹੜਾ ਇੱਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬਿਲਕੁਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ , ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ ** ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ)

Mr. Speaker : No, I can't allow. Sorry, No names. ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ , ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਭੜੱਜੀਆਂ, ਪਿੰਡ ਨਾਡਾ, ਪਿੰਡ ਸਲਾਮਤਪੁਰ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਕਿ ਇਹ ਸੈੱਟ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਲੇਕਿਨ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

**Not recorded as ordered by the Chair.

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਪਿੰਡ ਭੜੋਂਜੀਆਂ ਜਿੱਥੋਂ ਦੀ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੇਨ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ** ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਲਈ ਹੈ। ਚਲੋ, ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ-ਧਰਤੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਲਈ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ** ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਲਈ ਔਰ ਜਿਹੜੇ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੀ ਲਿਖਾ ਕੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਜੇ ਜਿੱਤ ਗਏ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੀ ਲਿਖਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕਨਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 220 ਵਿਘੇ, 6 ਬਿਸਵੇ ਭਾਵ 50 ਕਿੱਲੋ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ਲ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੁਣ 3 ਤੋਂ 4 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾਈ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਫਿਰ 108 ਵਿਘੇ ਤੇ 3 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਚਰਨਜੀਤ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾਈ। (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਔਰ ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਕੌਣ ਹਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ** ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇ ਨਾ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿਣਾ ਪਰ ਕਰੰਟ ਮੈਟਰ ਹੀ ਹੋਵੇ । ਵਲਟੋਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਰੀਫ ਕਰੋ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ

**Not recorded as ordered by the Chair.

ਸਿੰਘ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

Mr. Speaker : Please silence. please sit down. ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗੇ। ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਵਲਟੋਹਾ ਜੀ, ਬਰੀਫ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ, ਇਕ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਡੇ ਭੈਣ ਜੀ ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ 50 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਸਬੈਂਡ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਵੀ 50 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਫਰਮ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਐਸਟਸ ਜਿਹੜੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਵਲ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਨ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਉਹ 2 ਕਰੋੜ 98 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਹਨ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਉਹ ਵੀ ਬਾਈ ਕੈਸ਼, ਚੈੱਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ 43 ਕਨਾਲ 19 ਮਰਲੇ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਜੀ ਹਨ, ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਦਰਾਈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇਣੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇ ਲੈਣਾ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿੰਡ ਨਾਡਾ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਦਰਾਈ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 43 ਕਨਾਲ 19 ਮਰਲੇ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 7 ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਾਂ ਦੇ ਲੈਣ ਦਿਓ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗੇ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ, ਇਹ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਔਰ ਸਲਾਮਤਪੁਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਾਡੀ ਭੈਣ ਜੀ ਦੇ ਦਿਓਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਬਦਲ ਗਈ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪਿੰਡ ਸਲਾਮਤਪੁਰਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਉਹ ਬਚ ਗਈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Please conclude.

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇਣਾ ਔਰ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਲੈਣਾ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਜੁਰਮ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਡਿਸਾਇਡ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਨਕੁਆਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਾਪਸ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਪਲੀਜ਼ ਸਿਟ ਡਾਊਨ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) Please silence. ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। This is not a debate even then ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲ ਲੈਣ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, I am on legs. ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੀਰੀਅਸ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਏ ਹਨ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਠਹਿਰੋ, ਠਹਿਰੋ, ਸਾਰੇ ਤਾਲੀ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨਹੀਂ ਵਜਾ ਰਹੇ। (ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ : ਹੁਣ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਵੀ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹਨ) ਹੁਣ ਠੀਕ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ। Thank you. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, there are very serious allegations. (ਵਿਘਨ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਸੀਰੀਅਸ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ but the difference

between our case and their case is ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਜੇ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨਜ਼ ਹਨ whereas(ਵਿਘਨ) ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਅਜੇ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਹਨ we expect thorough probe. ਜਸਟਿਸ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਮੇਟੀ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਸਿਟਿੰਗ ਜੱਜ ਤੋਂ ਪਰੋਬ ਕਰਵਾ ਲਓ to look into all these things. ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। We are for it. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਐਕਸੈਪਟ ਹੋ ਗਏ and Hon'ble Parliamentary Secretary has been indicted on the evasion of stamp duty and non-compliance with regard to the environmental clearance, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ, (ਬੰਪਿੰਗ) ਪੂਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ। ਅਸੀਂ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਸਟਿਸ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰੀਵਾਈਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਿਟਿੰਗ ਜੱਜ ਤੋਂ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

Mr. Speaker: This is not a debate. (Interruption)

Shri Sunil Jakhar : Not only the names mentioned in the Press Report but all the names mentioned in Justice Kuldeep Singh's Report, all of them should be probed and time bound inquiry report should be made before the next coming Budget Session. This is our stand on this. Moreover Mrs. Bajwa should be allowed to make personal explanation.

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ) : ਸਰ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਹ ਸਾਰਾ ਹੀ ਹਾਊਸ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਜਦ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੀ ਹੈ ? ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਹਨ, ਕੀ? ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਝਾ ਕੰਮ ਕੀ ਹੈ ? ਜਿਵੇਂ ਸਾਂਝਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਸਕੂਲ, ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ। ਮੈਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਮਜੀਠੀਆ ਨਹੀਂ ਛਾਪਦਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਛਾਪਦੇ। ਫਰੰਟ ਪੇਜ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਜੇ ਰੋਜ਼ ਅਖਬਾਰਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਹਿਰਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਸਾਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਤਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਮਿਰਚਾਂ (ਬੰਪਿੰਗ) Speaker Sahib, I want to know one thing ਕਿ ਆਪਾਂ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੱਪ ਲਈ, ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਨੱਪ ਲਈ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗੌਰਵਮਈ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ

[ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰੀ]

ਕਹਿੰਦਾ, ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਨਫੀਸ ਬੰਦੇ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਬੰਦੇ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, I want to know one thing that this Hon'ble Member, who I respect a lot, Mr. Jakhar in this crime of ** ** (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : No, ਨਹੀਂ। ** ਦਾ ਨਾਮ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਰੀਐਲਟਰਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ?

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ : ** ** ਦਾ ਨਾਮ ਐਕਸਪੰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜੀ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੋਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਖੜੋਤੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਹੜੱਪੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ? ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ.... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) There are two or three issues in this.....(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਹੜੱਪ ਕਰ ਲਿਆ।

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਿਠਾਉ।)

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਦੂਜਾ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

Mr. Speaker : Please sit down.

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਸਾਹਿਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉਤੋਂ ਦੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਾਰੀ । ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਬਣੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਤੁਹਾਨੂੰ(ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਅਰਬਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈ । ਕਿੱਥੋਂ ਐਡੀ ਫਿਲਾਸਫੀ, ਕਿੱਥੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਂ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਿਆਣਪ ਨੇ(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਸੀ, ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਨ। ਪੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਈ ਹੋਰ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੀਜੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਇਹੀ ਕਰੀ ਜਾਣਗੇ ? (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੁੱਕ ਲੈਣ ਦਿਉ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਕਾਰ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਗਰਮੱਛ ਵਾਲੇ ਹੰਝੂ ਸੁੱਟਣੇ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੈ, ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਵੈਨਡੈਟਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਠੱਗੀ, ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਦੀ ਠੱਗੀ, ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਇਵੇਜ਼ਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ very serious allegations ਹਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ।

Rana Gurmeet Singh Sodhi : Thank you. (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗਾ ਪਰ ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

Rana Gurmeet Singh Sodhi : Thank you, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ.....

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ Mrs. Bajwa is in the House. ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇ ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਿਜ਼ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਉ, ਮਿਸਿਜ਼ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਮੇਰੀ ਪਾਵਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇਣਾ ਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। That I will see. ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਸਬਜੈਕਟ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ** ਨੇ ਕੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬਜੈਕਟ ਤੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ।

(ਇਕ ਅਵਾਜ਼: ** ** ਲਫਜ਼ ਅਨਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੈ ਜੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਾਓ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ** ** ਲਫਜ਼ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਨਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ** ** ਲਫਜ਼ ਕੋਈ ਅਨਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਲਫਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ** ** ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਆਪਾਂ ** ** ਹੀ ਹਾਂ। (ਸ਼ੋਰ) (ਵਿਘਨ) ** ** ਲਫਜ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਐਸੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਵੈਸੇ ਤਾਂ ** ** ਲਫਜ਼ ਕਹਿਣਾ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਲਫਜ਼ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਫਜ਼ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਭੈਣ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਓ। ** ** ਲਫਜ਼ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ: ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਲਵਾਂਗਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਭੈਣ ਜੀ, ਬੋਲੋ ਤੁਸੀਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ: ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਟਾਈਮ ਤਾਂ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ biased ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਹ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਬਿਠਾਓ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਬਿਠਾਓ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੋਈ ਤਾਂ I will not enter in this House. I have done no wrong. ਮੈਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਹੋ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬੜੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਪੱਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੱਥੀਆਂ ਲਿਆ ਕੇ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਤੁਹਾਡਾ

[ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ]

ਘੁਟਾਲਾ, ਰੇਤੇ ਦਾ ਬਜਰੀ ਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਬੀਲਾਂਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮਜੀਠੀਆ ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਵੀਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਜਰੀ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾਓ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

Mr. Speaker : Sit down, please sit down. (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਇਨਕੁਆਰੀ ਬਿਠਾਓ, ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਇਨਕੁਆਰੀ ਬਿਠਾਓ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਬਿਠਾਓ ਤੇ ਸਾਡੀ ਵੀ ਬਿਠਾਓ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, **

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਨਹੀਂ ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਨਹੀਂ। Nothing should be recorded. (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) Please sit down. ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ** (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Nothing is to be recorded .

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਤੁਸੀਂ ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਵੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾਓ। ਜੇ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਰੈਜ਼ੀਗਨੇਸ਼ਨ ਦੇਣਗੇ ? (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਤਾਂ ਦਿਓ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਦੇ ਜੋ ਇਲਜ਼ਾਮ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਰੂਵ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਰੈਜ਼ੀਗਨੇਸ਼ਨ ਦੇਣਗੇ? ਕੀ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਗੇ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਵਾਓ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸਾਡੇ ਤੇ ਝੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਇਹ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸੈਂਸੇਸ਼ਨਲਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਭੜਕਾ ਰਹੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

**Not recorded/expunged as ordered by the Chair.

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਬੀਬੀ ਜੀ ਮੈਂ ਅੱਜ ਮੰਨ ਗਿਆ ਹਾਂ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚਲੋ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਹਾਂ ਜੀ, ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : **

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਲਫਜ਼ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ। ਬੀਬੀ ਜੀ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ ਕੇਬਲ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇਖ ਲਓ, ਚਾਹੇ ਠੇਕੇ ਦੇਖ ਲਓ, ਚਾਹੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇਖ ਲਓ। ਗਰੀਬ ਬੰਦਾ ਕੀ ਕਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੀਬੀ ਜੀ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। (ਸ਼ੋਰ) (ਵਿਘਨ) ਸਾਨੂੰ ਬੀਬੀ ਜੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ) ਨਾਲ ਬੜੀ ਸਿੰਪਥੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਵੀ ਸਿੰਪਥੀ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਠੀਕ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਲਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ, ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੇਣ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਿੰਪਥੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ** ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਧਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੰਪਥੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਧਰ ਆ ਗਿਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ। (ਵਿਘਨ) ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਦੇ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੰਨੇ ਸ਼ੋਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਤਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

**Expunged as ordered by the Chair.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਪਰਸਨ ਹੋ ਅਤੇ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ। How can it be recorded ? ਹਾਂ ਜੀ, ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਠੀਕ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਹੁਣ ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਬੜਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਪੁਆਇੰਟ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ 2-2 ਮਿੰਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਇਥੇ ਅੱਜ 15-15 ਮਿੰਟ ਦੀ ਸਪੀਚ ਹੋਈ ਹੈ। (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਥੀਪਿੰਗ) (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਅਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

Mr. Speaker: Please sit down. Please sit down.

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਸ਼ੂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬਣ ਜਾਵੇ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲੋਂ ਥੀਪਿੰਗ)

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ੍ਹ ** ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਹ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਐਕਸਪੰਜ ਤਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। (ਸ਼ੋਰ)
(ਵਿਘਨ) ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਐਕਸਪੰਜ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
** ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਖੂਨ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿਸਟਰੀ ਹੈ ਕਿ
ਪਿਛਲੇ 56 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਇਧਰੋਂ ਵੀ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਉਧਰੋਂ ਵੀ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ
ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਭਗੋੜੇ ਸਨ, ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ
ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਏ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਗਏ
ਹੋਏ ਸਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਸੰਨ 1957 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਗੋਤਾ
ਲਗਾ ਕੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਗੋਤਾ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ
ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ
ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ।
(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੁਖਲਾ ਗਏ ਹਨ।
(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Zero Hour is over. Next item.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ
ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਨੀ। (ਵਿਘਨ)
(ਸ਼ੋਰ) Next item. ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਨੀ।
(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਖਤਮ ਹੈ। Zero Hour is over. ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਨੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ
ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ । ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ । ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਦਿੱਤਾ । ਮੈਂ ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਚਾਰ ਵਾਰ ਨਾਂ ਲਿਆ ਪਰ ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲੇ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬੋਲੋ । ਟਾਈਮ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ । ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਕੱਲ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣਾ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ। (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉਹ ਬੋਲੇ ਨਹੀਂ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕੀ ਹੋ ? ਦੱਸੋ, ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ।)

Mr. Speaker : Please sit down. ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, please sit down. Please sit down. (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਬੈਠ ਜਾਓ । (ਵਿਘਨ) ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਠ ਜਾਓ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਹੋਈ ਹੈ, I want to conclude it. Rather than let it to be some kind of ambiguity or under some suspicion, we want an independent enquiry by a sitting Judge. I am requesting you. (Thumping) Let the Chief Minister institute an enquiry.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਓ । ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, The Speaker cannot compel the Government. ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ, ਇਹ ਕਨਸਰਨਡ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਦੇਖਣਾ ਹੈ । ਉਸ ਦਾ ਜੀਅ ਚਾਹੇ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਜੀਅ ਚਾਹੇ, ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ । I cannot compel them.

Shri Sunil: Jakhar : Of course, I request the Hon'ble Chief Minister through your good offices ਕਿ ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਟ ਸਿਟਿੰਗ ਜੱਜ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ । ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਕਾਂਈਡਲੀ ਦੋ-ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਿਓ । This is my request.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚਲੋ ਮੰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਇਸ਼ੂ ਹੈ, ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ । ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਤੇ ਆਸੂ ਜੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਣੀ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ । ਇਹ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇੱਕ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਓ । No doubt, the House is supreme. (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਠ ਜਾਓ । ਹਾਊਸ ਸੁਪਰੀਮ ਹੈ । ਹਾਊਸ ਜੋ ਚਾਹਵੇ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹਵੇ, ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਕਰ ਲਓ ਲੇਕਿਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਾਈਮ ਮਿਲੇ ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਟਾਈਮ ਦਿਓ । ਸੈਕਿੰਡ, ਅੱਜ ਚਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਤੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ਼ੂ ਹਨ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ਼ੂ ਹਨ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀ ਹਨ । ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਟ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਸੁਜੈਸਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੈਂ ਰੱਖੇ ਹਨ । ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਜੈਸਟ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਧਰੋਂ ਵੀ ਆ ਗਏ, ਉਧਰੋਂ ਵੀ ਆ ਗਏ । ਟੈਕਨੀਕਲੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਜੇ ਆਪਾਂ ਟਾਈਮ ਲੰਘਾ ਲਿਆ, ਜੇ ਵੇਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਵੇਸਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਗਰ ਆਪਾਂ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਣੀ ਨਹੀਂ । ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਬਜੈਕਟ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਵੋ, ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਓ ਜੀ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਚਲੋ ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ, ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ 12.00 ਵਜੇ ਤੱਕ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ, ਦੱਸੋ ਜੀ ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਮਿਹਰਬਾਨੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਲਲੀਗਲ ਕਾਲੋਨੀਜ਼ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਮਸ਼ਰੂਮਿੰਗ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਆਪਾਂ ਇਸ ਤੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਹੈ ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ ਹੁਣ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਲਲੀਗਲ ਕਾਲੋਨੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀ.ਐਲ.ਯੂ. ਪਾਸ ਕੀਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ, ਲੇਅ-ਆਊਟ ਦੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਇਸ਼ੂ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਏਕੜ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋਈ ਹੈ । I will send the papers, ਤੁਸੀਂ ਪਲੀਜ਼ ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਵਾ ਲਓ । ਇੱਕ ਸ਼ਾਨ ਇਨਕਲੇਵ ਹੈ ਜੀ, ਇੱਕ ਇੰਪੀਰੀਅਰ ਇਨਕਲੇਵ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੋਟੀਵੇਟ ਕਰਕੇ, ਗਲਤ ਇਨਫਾਰਮ ਕਰਕੇ, ਮਿਸ ਗਾਈਡ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

[ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ]

ਬਾਕੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਡਰਿੰਕਿੰਗ ਵਾਟਰ ਦੀ ਕਮੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਕਲੋਨੀਆਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇਲਲੀਗਲ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਹ ਫੈਸਲਿਟੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਕਲਪਰਿਟ ਅਫਸਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। I just want to bring to your notice ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਟੱਡੀ ਕਰ ਲਵੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ (ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਟਾਈਮ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ।

Mr. Speaker : Thank you, ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਸੈਕਿੰਡ, ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ?

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, (ਵਿਘਨ)

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇਣਾ ਹੈ, this is my headache, please sit down. (ਵਿਘਨ) ਰੰਧਾਵਾ ਸਾਹਿਬ। ਸੋਢੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਇੱਕ ਸੈਕਿੰਡ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਮੈਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਕੱਟ ਕੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਐਜ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਇਸ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੈਕਰੀਫਾਈਸ ਹੈ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ 12 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਹਰ ਸਹਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਲਜ ਮੌਹਨ ਕੇ ਹਠਾੜ ਵਿਖੇ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ) : ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਇਹ ਕਾਲਜ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਏ ਵਿਖੇ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ : ਤੁਹਾਡੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਨਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਾਮ ਉਥੇ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ : ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Rana Gurmeet Singh Sodhi : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਇਸ਼ੂ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਗੁੰਗਾ-ਬੋਲਾ ਹੈ, 100% ਉਸ ਦਾ ਹੀਅਰਿੰਗ ਲਾੱਸ ਹੈ। ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇਸ਼ੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦੇਵਾਂ ਜੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ** ਵਿਲੇਜ ਕਲਾਨੌਰ, ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਪਿੰਡ ਹੈ। ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕੋਈ 70 ਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੌਣੇ ਤਿੰਨ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ 17 ਲੱਖ 54 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਾਮ ਮੈਨਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
....(ਵਿਘਨ)... ਨਾ ਆਪਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਨਾਮ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਰੀਡ ਆਊਟ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਉਂਜ ਹੀ ਦੱਸੋ।
(ਵਿਘਨ) ਤੁਸੀਂ ਰੀਡ ਆਊਟ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਾਮ ਮੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਨਾਮ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੁਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ
**Expunged as ordered by the Chair.

[ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ]

ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਨਾਮ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦਾ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਇਕ ਮਿੰਟ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਣ ਲਵੋ। ਫਿਰ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰੀ 22.8.2013 ਨੂੰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ..

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਦਿਉ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰੀ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਗਵਾਂਢੀ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵੱਡੇ ਭਾਊ ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੋਵੇਗਾ। This is my guarantee to you, Sir.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਲਿਖ ਕੇ ਲੈ ਲਵੋ। ਹਾਂ ਜੀ, (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਵੀ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਸਾਈਡਾਂ ਵੇਖਣ ਦਿਉ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ (ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜੋ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਪਬਲਿਸ਼ ਉਸ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਅਖਬਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਮ. ਪੀ. ਵਲੋਂ ਛਾਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ Captain Amarinder Singh as Punjab Pradesh Congress Committee President wrote a confidential letter to Congress President ** ** alleging the Gurdaspur M.P.....

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੋਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੁਲਾਰੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ। ਬੀਬੀ ਜੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰੇ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.1013 by the Chair.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂ ਉਤੇ ਕਣਕ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ 25 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਡੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਬਰਕੰਦੀ ਪਿੰਡ ਨੇ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋੜੀ-ਬਜਰੀ ਅਤੇ ਭਿੱਜੀ ਹੋਈ ਕਣਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਣਕ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ ਕੋਟਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਆਪਣਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇਹੋ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਵਰਸ਼ੀਅਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਹਾਊਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੰਢੀ ਏਰੀਏ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। 5800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਪਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਢੀ ਏਰੀਆ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ 14 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਏਰੀਏ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ। ਇਹ 2.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਿਲਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਿਲ ਮੁਆਫ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਢੀ ਏਰੀਏ ਦੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਿਲ ਹਨ, ਉਹ ਮੁਆਫ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕੀ ਇਹ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੇ ਹਨ?

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ: ਹਾਂ ਜੀ, ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਸੀ. ਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਮੋਢਰ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ..

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ, ਕੋਈ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ : ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ

[ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ]

ਕਰਾਂਗਾ। ਪਰਸੋਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਆਰਟੀਕਲ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਗਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ 100 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਕੱਠ ਜਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਐਸ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਗਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਪਿਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਪੌਣੇ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਐਸ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ? (ਵਿਘਨ)

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਉਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਆਲੀ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਹੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਟੀਨੂੰ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ., ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਭਲਾਈ (ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ 21 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਏ ਇਕ ਮਤੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਮਤਾ ਸਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੋਟਵੱਤਾ ਜੀ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਗਰੀਬ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਉਥੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ, ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਓਨਰਸ਼ਿਪ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ, ਮਕਾਨ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਲੋਨ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਲੋਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕੋਲ ਗਰੰਟੀ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ 2-3 ਬੱਚੇ ਆਏ ਸਨ, ਇਕ ਲੜਕੀ ਮਮਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਐਸ.ਸੀ. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਸੈਪਟ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਮਤੇ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਾਈ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ

ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਉਹ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਡਿਪਿਊਟ ਕਰਕੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਕੋਈ ਐਕਸਾਈਟਿੰਗ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣੀ। ਆਪਾਂ ਸੋਹਣਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਨ ਦੇਈਏ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ : ਨਹੀਂ ਜੀ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਰਾਲੀ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਟੋਟਲੀ ਓਪਨ ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਰਾਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸਾਈਡ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੇ ਫਸਲ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਝੋਨਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਣਾ। ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਬਰਸਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਇਕ-ਅੱਧੀ ਬਰਸਾਤ ਹੋਰ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਕਣਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੀਜ ਸਕਣਗੇ। ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕੱਢੇਗੀ ਜਾਂ ਫੇਰ ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਕਰੇਗੀ?

(ਇਸ ਰੁਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿਆਂਗਾ। ਬੈਠ ਜਾਓ। ਹੁਣ ਇਯਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲਣਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ, ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ, ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 2% ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ 85% ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। 66 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ, ਉਸ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵੀ

[ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ]

ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਾਭਾ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਥੇ 15-16 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਰਸੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 66 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਆਨ ਦਿ ਰਿਕਾਰਡ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਸਦਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਜੱਗ ਬਾਣੀ' ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਬਰ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 50 ਸਾਲ ਰਹੇ ਹਨ...(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ** ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ....(ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) (ਰੂਲਿੰਗ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੋਮ-ਸ਼ੋਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਯਾਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠ ਜਾਉ ਜੀ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਭੈਣ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਕੌਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਵੀਅਰ ਪ੍ਰਾਬਲਮਜ਼ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਔਰ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਬਲਮਜ਼ ਹਨ, ਇਹ ਖਾਲੀ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਕਾਂਸਟੀਚੂਐਂਸੀਜ਼ ਨੂੰ

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਿਊਮਨ ਬੀਇੰਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਹਨ ਔਰ ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੈਟਰਜ਼ ਪਾ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਐਲੀਵੇਟਿਡ ਰੋਡ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ 1700 ਸ਼ਾਪ ਕੀਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਆਲਰੇਡੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਕਿੱਥੇ ਭੇਜੀਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬੰਦੇ ਉਜੜ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲਈ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ। ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਸੜਕ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਭੈਣ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪੁਆਇੰਟ ਲਿਆਉ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਕੌਰ: ਸਰ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਰੀਬੋਟ ਕਰੋ ਔਰ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕੋਈ ਮਿੰਨੀ ਬਾਈਪਾਸ ਨਿਕਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਡਿਵਾਈਡਰ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਿਗਨਲਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਸੜਕ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਦੋ ਵਾਰੀ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗੀ ਕਿ ਇਹ ਉਥੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਜਾਣ, ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣਗੇ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਪੁਆਇੰਟ ਇਹ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਗਰਗ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਕੌਰ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਟਰਜ਼ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਕੁਐਸਚਨ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਸਲੀਲਤਾ ਆ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰੂਲ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਬੱਸ, ਇੰਨਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਜੀ। ਗਰਗ ਸਾਹਿਬ, ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੱਲ ਕਰਿਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਕੱਤਰ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ (ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰ ਹਲਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਸਲਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਵਾਰਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੱਲ੍ਹ ਸਦਨ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਹੀ ਕੇਵਲ ਅਵਾਰਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹੈ, ਜੇ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਓ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕਿਟ ਰੇਟ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਪਰਾਪਰ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗਰੁੱਪਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀਆਂ ਹਨ ਔਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੈਲਪ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1995 ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਦੂਜਾ ਐਕਟ ਸੀ, ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਰੋਡਜ਼ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਰੋਡਜ਼ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ ਕਲਾਸ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਹਨ। ਏ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ 5 ਮੀਟਰ ਔਰ ਬੀ ਔਰ ਸੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ 10 ਮੀਟਰ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਨਸਟਰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਕਨੂੰਨ ਬੜਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 600 ਦੁਕਾਨਾਂ ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਔਰ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਰੋਡ ਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਤੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਉੱਜੜ ਰਹੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੜਾ ਸੈਂਸਟਿਵ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦਾ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਕੱਲ੍ਹ ਇਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ Downfall of industry in

Punjab, a serious problem. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਖਬਰ ਵੀ ਛਪੀ ਸੀ High VAT in Punjab forces Steel units to shut down. ਇਸ ਖਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੈਂ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਦਯੋਗ ਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਬੜੀ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਵੀ ਕਿ ‘ਗੱਲੀਂ ਬਾਤੀਂ ਮੈਂ ਵੱਡੀ, ਕਰਤੂਤੀਂ ਮੇਰੀ ਜਠਾਣੀ ।’ ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ । ਫਿਰ ਅਜਿਹੀ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਕਿ ਨਵੇਂ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਲੇਅ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ? ਉਹ ਇਸ ਵੱਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸੇਖੜੀ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਅੱਜ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹਾਊਸ ਦਾ ਬਿਜਨਸ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ: ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਇੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼, ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਮੰਗਣ ਦਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਡਿਸਕਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ ਰਿਕਮੈਂਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਡਿਸਕਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠ ਜਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਬਿਜਨਸ ਵਿੱਚ ਕਨਵਰਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਲਟ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਹਾਂ ਜੀ, ਵੜਿੰਗ ਸਾਹਿਬ, ਦੱਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ । ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਇਹ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਮਿੰਟ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਕੋਈ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਨਹੀਂ । ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰੋ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ

Mr. Speaker : No, No. ਹਾਂ ਜੀ, ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਲੈਂਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਟਾਂ ਹਨ । (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੌਰ) ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਇਕ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀ ਹੈ । ਜਿਹੜੀ ਆਊਟ ਸਾਈਡ ਅਬਾਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਐਨਕਰੋਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਵਲ ਐਨਕਰੋਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਬਲਕਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਵੇਚੀਆਂ ਵੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਿਦ ਇਨ ਦੀ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਧੱਕਾਸ਼ਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਉਸਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ 30 ਤੋਂ 40 ਫੀਸਦੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਟੀਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਇਸ਼ੂ ਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਹਾਊਸ ਨੇ ਇਕ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ

Mr Speaker : Zero hour is over. ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਊ ਨੋਟਿਸ, ਹਾਂ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਪੂਰਾ ਘੰਟਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 45 ਮਿੰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ 15 ਮਿੰਟ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਹ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ.ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

CALL ATTENTION NOTICE UNDER RULE 66**(Serial No.8)**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ, ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਨੋਟਿਸ। ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲੋਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਤ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦਿਨ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਜੀਅ ਜਾਨ ਗਵਾ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਹ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇ-ਨਜ਼ਰ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ ।

Mr. Speaker : Thank you. ਹਾਂ ਜੀ, ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪਤਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਚੰਨੀ ਜੀ ਨੇ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੈਟਰ ਆਫ ਕਨਸਰਨ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਹਨ, ਉਹ ਡੇਲੀ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਕਰੀਬਨ 60 ਲੱਖ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੰਗਲ ਲੇਨ ਸੜਕਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਲ ਲੇਨ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਮਰੂਤੀ ਅਤੇ ਅੰਬੈਸਡਰ ਆਦਿ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਪੀਡ ਫੜਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੀਡ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਰਸਨਲ ਇੰਟਰੈਸਟ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ, ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਹੋਏਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ, ਫੋਰ ਲੇਨਿੰਗ ਦਾ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫੋਰ ਲੇਨਿੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੋਰ ਲੇਨਿੰਗ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਮੇਜਰ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ, ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਫੋਰ ਲੇਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਮੇਨ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫੋਰ ਲੇਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਥੇ ਜਾਨਾਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਕੰਮ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਕਈ ਹਾਈਵੇਜ਼, ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਰ ਲੇਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ ਅਸੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ, ਸਾਈਨੇਜ਼ ਦਾ। ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਲਗਾ ਕੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡਾ ਪਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਰੋਡ ਸਾਈਨੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵਹੀਕਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਟਰਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਗੋਂ ਰਿਫਲੈਕਟਰ ਲੱਗੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਈਨੇਜ਼ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਟੈਂਡਰ ਲੱਗ ਕੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸਾਈਨੇਜ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੀਜੀ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੀਡ ਤੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਥੇ ਜਲਦੀ ਪੁਲਿਸ ਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਜਿਵੇਂ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਮੇਜਰ ਰੋਡਜ਼ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੌ-ਡੇਢ ਸੌ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਵਹੀਕਲ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਚੇਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋ, ਅਗਲੇ 6 ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਪਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਸੈਂਟਰ ਤੇ 150 ਵਹੀਕਲਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਈਵੇਅ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ 108 ਨੰਬਰ ਸਰਵਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੂਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜਾ ਹੀ ਇਫੈਕਟਿਵਲੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ 15000 ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, 108 ਨੰਬਰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 15000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਅਖੀਰਲੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹਾਈਵੇਅ ਤੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਰਾਡਾਰਜ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ 6-7 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੇਨ ਰੋਡਜ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰ ਲੇਨ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰ ਡਿਸਟੈਂਸ ਤੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਕੈਮਰੇ ਲੱਗਣਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਵਹੀਕਲ ਓਵਰ ਸਪੀਡਿੰਗ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਲਿੱਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵਿੰਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਚਲਾਨ ਰਿਕਵਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਿੰਨੀਆਂ ਰੈੱਡ ਲਾਈਟਸ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਵੀ

ਅਸੀਂ ਕੈਮਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੀ ਵਾਇਲੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਦੀ ਹੈਵੀ ਪੈਨਲਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਪਰਸਨਲੀ ਐਸ਼ਿਊਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੰਨ੍ਹੇ ਬੱਚੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਡਰੰਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹਾਈਵੇ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਡਰੰਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਰਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਪਨਿਸ਼ਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। (ਥੰਪਿੰਗ)

Mr. Speaker : Thank you. ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਨੀ ਜੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਵੀਰ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਊ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੀ ਬੰਦੇ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਣ ਦਾ ਰਾਈਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਜੈਸਟ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ। ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਨੀ ਜੀ, ਦੱਸੋ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਚਲੋ, ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਉ ਜੀ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਸੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਲ ਲੈਣਗੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਉਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਬਲਕਿ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਊ ਮਤੇ ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਕ ਅੱਧਾ ਜਿਹੜਾ ਕੁਐਸਚਨ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਲਵੋ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨਹੀਂ ਜੀ। ਮੈਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਜ

[ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ]

ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੰਨੇ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰੇ ਜਿੰਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਖੇ ਜਾਣ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਾਂਗਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲੇ ਗਏ। ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਰਕੇ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਚੰਗੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਰ ਗਏ। ਰਾਜੇਸ਼ ਪਾਇਲਟ ਜੀ ਵੀ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਬੜੇ ਸੰਜੀਦਾ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਰ, ਮੈਨੂੰ ਹਾਲੇ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਲੈਕਚਰ ਦੇਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰ ਲਉ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਲੈਕਚਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਮੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਸੂਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਰੋਡ ਟਰੈਫਿਕ ਦਾ ਕਸੂਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

Mr. Speaker : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ: ਸਰ, ਹੁਣ ਪੁੱਛ ਤਾਂ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਪੁੱਛੋ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ: ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ।

ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ, Thank you. ਮੈਂ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜੀ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੋਰ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤਾਂ 20 ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਔਰ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਰੋਜ਼ ਲੋਕ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਮਰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੇਵੇਗੀ ? ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਰੋਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕੀ ਹਰ ਬੰਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੈਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ...

Mr. Speaker : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ: ਦੂਸਰਾ ਸਰ, ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕੋਟਲੀ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ: ਅਜੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਸਰ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਦਿਵਾ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਕੀ ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਟਾਈਮ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ: ਸਰ, ਦੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਮੇਰੀ ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਭਾਗ 'ਓ' ਅਤੇ 'ਅ' ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਟਰੈਫਿਕ ਰੂਲਾਂ ਬਾਰੇ

[ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ]

ਪਤਾ ਹੋਵੇ, ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੇ ਟ੍ਰੇਡ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਨਾ ਕਰਨ। ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਐਸੇ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੇਗੀ ? ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਟਰੈਫਿਕ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਕ ਡਰਾਈਵਰ ਗੱਡੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਗੱਡੀ ਵੀ ਇਧਰ ਉਧਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸੇ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇੱਕ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਖਿਆਲਾਤ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵੀ ਅੱਛੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਈਨੇਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਰੋਡ ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਕ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਾਈਨੇਜ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੂਰੋਂ ਦਿਸਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਤੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਹੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਟਰੈਫਿਕ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬੜਾ ਸਖਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿੰਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਹਨ, ਉਸ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੜਕ ਇਧਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੰਨੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਇਧਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੋਰਡਾਂ ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕ ਪੋਸਟਰ ਚਿਪਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਵਗੈਰਾ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਸਲਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਡੀਫੇਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਪੋਸਟਰ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਲਗਾਉਣ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਫਾਈਨ ਕਰਾਂਗੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਹੁਤ

ਹੀ ਚੰਗਾ ਉੱਦਮ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਕ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਰੋਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਜਿਸ ਦਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੁੱਕਦਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਰੋਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 15 ਅਗਸਤ ਜਾਂ 26 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਯਾਲੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰੋਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜਾਂ 10 ਬੰਦੇ ਮਰ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਅਚਾਨਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਕ ਚੰਗਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਟਰੋਮਾ ਸੈਂਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਟਰੋਮਾ ਸੈਂਟਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਚੌਂਕ, ਜਲੰਧਰ ਬਾਈ-ਪਾਸ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਉਸ ਚੌਂਕ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਇਕ ਕੈਪੀਟਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨਵਾਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ-ਇਕ ਮਿੰਟ ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ 4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਕੱਟ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। He has tried and contacted everyone. ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਕੱਟ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕਿੰਟਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਕਾਰ ਲੌਂਗ ਟਰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਲ ਜਾਂ ਡੇਢ ਸਾਲ ਲੱਗੇ ਪਰ ਜਿਹੜੀ

[ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖੜੀ]

ਇਮੀਜੀਏਟ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 80% ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਓਵਰ-ਸਪੀਡ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਸਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਟਾਈਮ ਚੁੱਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਇਕ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਨੇ ਆ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਹੈੱਡ-ਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਸਟੱਡੀ ਕਰਵਾ ਲਵੋ ਕਿ 80% ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਓਵਰ ਸਪੀਡ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਟ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਕੇ ਕੈਮਰੇ ਲਗਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦਾਰੂ ਪੀ ਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੋਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਲਲੀਗਲ ਹਨ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। I think a strict action should be taken. ਬਾਕੀ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ Don't drink and drive. ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਦਾਰੂ ਪੀ ਕੇ ਵੀ ਚਲਾਓਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। We should not promote such things. You must have said it in a lighter vein. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। Please don't promote 'Daaru' in this manner.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ। (ਸ਼ੋਰ)
(ਵਿਘਨ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ, ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ : ਧੰਨਵਾਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਹਰ ਵੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਮੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਐਗਜ਼ਿਟ ਐਂਟਰੀ ਵੱਡੇ ਰੋਡ ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਉਹ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਰਮਜ਼ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਨੈਸ਼ਨਲ

ਹਾਈਵੇ ਜਾਂ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 100 ਕੁ ਮੀਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਪੀਡ ਬ੍ਰੇਕਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਜੋ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੱਡੀ ਆ ਕੇ ਠਾਹ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਲਈਏ ਕਿ 100 ਕੁ ਮੀਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੀਡ ਬ੍ਰੇਕਰ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਾਈਨ-ਬੋਰਡ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਘਟਾ ਲਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੱਸੋ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਕੌਰ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਸੀਰੀਅਸ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਨਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਟੈੱਪ ਚੁੱਕਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। Why don't we have a flyover or a cross over for the children and for the people who don't have to cross the road. ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਜਿਹੜੀ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਰੋਡ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੇਰਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਬੇਦਕਰ ਚੌਕ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਖੱਡੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਪੈਰੈਂਟਸ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬੱਸ ਥੱਲੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਹੁਤ ਕੰਜੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿੱਥੇ ਬਿਜ਼ੀ ਏਰੀਆ ਹੋਵੇ। ਦੂਜਾ ਜਦੋਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੋਡ ਦਾ ਲੈਵਲ ਉੱਚਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਬਰਮ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਥੱਲੇ ਧੱਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਈਕਲਿਸਟ ਜਦੋਂ ਥੱਲੇ ਉਤਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬੈਲੰਸ ਲੁਭ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸੜਕ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਗਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਜਿੱਥੋਂ ਲਿੰਕ ਰੋਡਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸਿਗਨਲਜ਼ ਦਿਓ। ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕੈਸਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੋਰ ਲੇਨ ਕੱਢਣਗੇ, ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਠ-ਅੱਠ ਫੁੱਟ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਬਾਈਪਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਕਾਈਂਡਲੀ ਮਿੰਨੀ ਬਾਈਪਾਸ ਉੱਥੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ so that the people there can live happily and there will be a happy city. Thanks.

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੜੇ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਸਾਈਡਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਇਰਟੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਫੈਕਟਸ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਕੰਪੈਰੇਟਿਵਲੀ ਸਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਹਨ । In the sense ਕਿ ਇੱਥੇ ਘੱਟ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ । ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡ ਜੋ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਈਲ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ 28 ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 17ਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ । ਆਪਣਾ ਤਾਂ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਰੇਟਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰੋਡਜ਼ ਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਚੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ । ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਫੋਰ ਲੇਨਜ਼ ਬਣਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਰੇਟ ਘਟੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਬਾਕੀ ਜਿਹੜੇ ਸੁਜੈਸ਼ਨਜ਼ ਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੈਲਿਊਏਬਲ ਸੁਜੈਸ਼ਨਜ਼ ਆਏ ਸਨ । ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪੋਸਟਰ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ । ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁੰਦਾ ਕੀ ਹੈ ? ਜੇ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਕੋਈ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦੇ ਵੀ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਆਪਾਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਨੀਮਸਲੀ ਡਿਸਾਈਡ ਕਰੀਏ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਿਆ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਵਰਕਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਪੋਸਟਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਲਗਾਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਭੁਗਤੇਗਾ । (ਥੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਐਸ਼ਿਓਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ we will register cases against them. I assure the House that I will direct the police. ਜਿਹੜੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਦਿਖਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬੋਰਡ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਵਾਈਏ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨਜ਼ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੋਸਟਰ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਦਿਖਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ । (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਤੇ ਨਹੀਂ । ਸਿਰਫ ਜਿਹੜੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪੋਸਟਰ ਨਾ ਲਗਾਓ । ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਆਇਆ ਸੀ । ਕਈ ਵਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ । ਕਈ ਵਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਡੈੱਡ ਬਾਡੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਲਟਾ ਹੈ । ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸੱਚੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਤੇ ਹੈ ਵੀ, ਲੋਕ ਹਰਾਸਮੈਂਟ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਪੰਗਾ ਲੈਣਾ ਹੈ । ਇਹ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ ਤੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨਰ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜੇ ਹੈਲਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

I assure you that from next 26th January ਹਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਜੇ ਵੀ ਲੋਕ ਹੈਲਪ ਕਰਨਗੇ, we will honour them. ਤੀਜੀ ਗੱਲ, ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਦੀ ਹੈ । ਜਿਹੜੇ ਸੀਰੀਅਸ ਕੇਸਿਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਐਵਰੀ-ਡੇਅ ਕੇਸਿਜ਼ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਚੈਕ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ । ਹਾਲੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਪਰ ਐਗਜ਼ਾਮਿਨ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ। ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਟੈਕਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਟਾਟਾ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੁੰਬਈ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂਜਾ ਨੇ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੈਂਡ ਦਿਓ, ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਾਲ ਦੇ 10,000 ਡਰਾਈਵਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਹੋ ਕੇ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੇ।

(ਕੁਝ ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਬਜੈਕਟ ਬਣਾ ਦਿਓ।)

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਹੈ, ਮੈਂ ਐਗਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮਲੂਕਾ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਨਿਸਟਰ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਜਨਰਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੂਲਜ਼ ਆਫ ਰੋਡਜ਼ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰੈਂਡ ਲਾਈਟ ਕੀ ਹੈ, ਲਿਫਟ ਦਾ ਕੀ ਸਾਈਨ ਹੈ । ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਕੰਪਲਸਰੀ ਸਬਜੈਕਟ ਕਰ ਲਵੋ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਰੂਲਜ਼ ਵਾਲਾ ਸਬਜੈਕਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਪੋਰਟਸ ਦਾ। ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਨੰਬਰ ਲੱਗਣਗੇ, ਉਦੋਂ ਸੀਰੀਅਸਨੈੱਸ ਆਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਹ ਸਬਜੈਕਟ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਦਸਵੀਂ ਜਾਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੰਬਰ ਲੱਗਣ as a part of the grade, ਫਿਰ ਉਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋਸ਼ ਵੀ ਆਏਗਾ ਅਤੇ ਗਰੇਡ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵੀ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਉਪਰਾਲਾ ਅਸੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੀ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਅਕੈਡਮੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗਾਰਡਜ਼ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਥੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਸਕੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨਇੰਪਲਾਏਮੈਂਟ ਅੱਜ ਡਰਾਈਵਰਜ਼ ਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਡਰਾਈਵਰ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਫਰ ਹੈ। We will try to overcome that. ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ, ਆਪਣੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਏ ਹਨ, over the last ten years, ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ and we will take remedial steps to eliminate those issues.

ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਦੇ ਠੋਕਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

[ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਮੈਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਠੋਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। Let me examine it. ਨੈਕਸਟ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ we would look in to this case. I will talk to my Department. ਜਿਹੜੀ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਸਪੀਚ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਪੀਚ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰ ਘੱਟ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਉਧਰਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ (ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਗੱਡੀ(ਵਿਘਨ)..... (ਹਾਸਾ)..... ਮੋਫਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ..

ਕੁਝ ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਮਲੂਕਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ(ਵਿਘਨ).....

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਮਲੂਕਾ ਸਾਹਿਬ ਪੀਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੋਫਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੱਡੀਆਂ ਤਾਂ ਚੌੜੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਹੀ ਚੌੜੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਪੰਗਾ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। I am very firm ਕਿ ਅਸੀਂ(ਵਿਘਨ).....

ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ : ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਹੈ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਟੀਟੋਟਲਰ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ.... (ਵਿਘਨ) (ਹਾਸਾ) ਮੈਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਸੇ ਟਾਈਮ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ we will take strict action. ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਇਸ਼ੂ ਕਵਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। I assure you once that this is the priority of mine as well as of the Government. Hon'ble CM has given clear directions. Hopefully, in the next few years, this number of accident should reduce drastically. (Thumping)

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਨਹੀਂ। ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ।

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਜੀ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮੱਦ ਨੰ: III ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਲੜੀ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 8

ਤੱਕ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ:-

- 1) i) ਪੰਜਾਬ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਸੋਧਨਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2013 (2013 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ: 01) ; ਅਤੇ
ii) ਪੰਜਾਬ ਮਕੈਨੀਕਲ ਗੱਡੀਆਂ (ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਟੋਲ) (ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2013 (2013 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ: 6) ;
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 213 (2) (ੳ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 2) ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ (ਪਨਸਪ) ਦੀ 37ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ੳ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 3) ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 (3) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 4) ਸਾਲ 2009-10 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ੳ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 5) ਸਾਲ 2010 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (4) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 6) ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੰਬਰ 2/94/2012-4 ਜੀ ਆਰ -1/11921, ਮਿਤੀ 15 ਜਨਵਰੀ, 2013 ਆਰਥਿਕ ਖੁਫ਼ੀਆ ਯੂਨਿਟ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 7) ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਯਾਦ-ਪੱਤਰ ਸਮੇਤ ਚੌਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243-I (4) ਅਤੇ 243-ਵਾਈ (2) ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
- 8) ਸਾਲ 2005-06, 2006-07 ਅਤੇ 2007-08 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਲ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

OFFICIAL RESOLUTIONS

(i) RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ। ਮਿਤੀ 30.10.2013 ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਅੱਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ, ਬਹਿਸ ਆਰੰਭ ਕਰਨਗੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਵੀ ਇਕ ਮਤਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਆਉਣਾ ਹੈ ਜੀ। ਮੈਂ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਮੁਆਫੀ ਸਮੇਂ ਕਰਕੇ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਿੱਤਲ ਜੀ। ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਚਾਰ ਮਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਹੈ। 2 ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮਤੇ ਟੇਕ ਅੱਪ ਆਪਾਂ ਨੇ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੋਲ 56 ਮਿੰਟ ਹਨ। ਹਰ ਮਤੇ ਉਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 14 ਮਿੰਟ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਕੋਲ 3 ਮਿੰਟ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ 12 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ 1 ਮਿੰਟ ਹਨ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਿੱਤਲ ਜੀ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮਤਾ ਐਡਮਿਟ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਸੀਨੀਅਰ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਥੇ ਦੇ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਉਪ ਅਧਿਅਕਸ਼ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿੰਗਪਿੰਨ ਸੀ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਉਸ ਨੇ ਰੇਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਮਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਾਂ ਰੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਆਕਸ਼ਨਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਬੜੋਤਰੀ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਅੰਕੜੇ ਰੱਖਣਾ

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 79
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਅਮਾਊਂਟ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਜੋ ਹੁਣ ਆ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਮੈਂ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਸਾਲ 2002-03 ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਮਦਨ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੋਈ, ਉਹ 706 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ ਜਦਕਿ 2003-04 ਵਿੱਚ 1127.45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ, 2004-05 ਵਿੱਚ 1127.45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ, 2005-06 ਵਿੱਚ 1127.45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ ਔਰ ਸਾਲ 2006-07 ਵਿੱਚ 1127.45 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਸੋਮ ਫਿਗਰਜ਼ ਉਤੇ ਉਹੀ ਮੁੜ ਕੇ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਲ 2008-09 ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਾਂ 427 ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3449.01 ਲੱਖ, ਯਾਨੀ ਕਿ 34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਮਦਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਆਈ। 2009-10 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੰਨੀ ਹੀ ਆਮਦਨ ਆਈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਦੋ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਹੋਈ ਸੀ । ਇੰਨੇ ਹੀ ਪੈਸੇ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਏ। 2010-11 ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਕਸ਼ਨ ਸੀ ਔਰ 366 ਖਾਣਾਂ ਸਨ । ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ 6437.83 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਈ ਅਤੇ 2011-12 ਵਿੱਚ 241 ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਈ ਤੇ ਆਮਦਨੀ 1418.22 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਈ । 2012-13 ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਕੈਟਾਗਰੀ 'ਡੀ' ਦੀਆਂ 24 ਖਾਣਾਂ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ 4691.16 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋਈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2013-14 ਵੀ ਉਹੀ 24 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਟਾਗਰੀ 'ਏ' ਦੀਆਂ 17 ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਈ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 4691.16 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੇ 3722.15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਭਾਵ ਕਿ ਟੋਟਲ 8413.31 ਲੱਖ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਸੂਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਕੈਟਾਗਰੀਜ਼ ਕਰਕੇ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ । ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਸਟੇਅ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਕਸ਼ਨਜ਼ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਰੈਸਟ ਮਨਿਸਟਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ 9 ਮਹੀਨੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ 11 ਮਹੀਨੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਐਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਕਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਏ' ਕੈਟਾਗਰੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ 89 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੋਟਲ 2945 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦਾ ਰਕਬਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ]

ਕਲੀਅਰੈਂਸ 28.6.13 ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਕਸ਼ਨ 12.8.13 ਨੂੰ ਹੋਈ। 20 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ 17 ਸਬੰਧੀ ਬਿਡ ਆਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਕਲੀਅਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਕੁਐਰੀਜ਼ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਆਕਸ਼ਨ ਰੀਕੰਡਕਟ ਕਰਨ ਦਾ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 8 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ 8.10.13 ਨੂੰ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਈ। ਸਾਰੀਆਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਐਂਡ ਫਾਰੈਸਟ ਨੂੰ 12.9.13 ਨੂੰ ਕੇਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 14 ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੀਕ ਠਹਿਰਾਏ ਅਤੇ 14 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਅਸੀਂ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 14 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 593 ਹੈਕਟੇਅਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ 1465 ਏਕੜ ਬਣਿਆ। ਅਗਰ ਇਸ 1465 ਏਕੜ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੜੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਸ਼ਾਰਟੇਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੋ ਹੱਲਾ-ਗੁੱਲਾ ਮਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ ਬਲੈਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਰਟੇਜ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਲ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਰੈਸ਼ਰਾਂ ਦਾ ਇਸ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਦਾ ਮਾਲ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਸੀ ਤੇ ਕੁਝ ਦਾ ਮਾਲ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਜੈਨੂਅਨ ਲਾਇਸੰਸ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰੈਸ਼ਰ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜੇ ਜੈਨੂਅਨ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਰੈਸ਼ਰ ਬੰਦ ਪਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅੱਜ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਕੁਐਰੀਜ਼ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਲਾਇਸੰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਨਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 62 ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏਰੀਆ 186 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 460 ਏਕੜ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 15 ਕੁਐਰੀਜ਼ ready for presentation ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਵਕਤ ਇਹ ਵੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਐਂਡ ਫਾਰੈਸਟ ਕੋਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 34 ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਹੀ ਪਬਲਿਕ ਹੀਅਰਿੰਗ ਰੀਕੰਡਕਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ 23 ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ 11 ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆ ਜਾਵੇਗੀ,

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 81
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। 'ਬੀ' ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਕਬਾ 5 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇ 50 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 30 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੋਟਲ ਰਕਬਾ 553.68 ਹੈਕਟੇਅਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਗ੍ਰਾਂਟ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 24 ਦਾ ਕਾਂਟ੍ਰੈਕਟ ਗ੍ਰਾਂਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਸਪਿਊਟ ਦੇ ਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਚਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਇੱਕ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਪਾਸੀਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਬੀ-2 ਜਿਸ ਦਾ ਏਰੀਆ ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਸ ਏਰੀਏ ਦੀਆਂ ਕੋਈ 85 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਹਨ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸਟਾਰਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਗਰਾਂਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮੇਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਟੇਟ ਤੋਂ ਹੀ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਮਨਿਸਟਰੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰਾਂਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋ, ਇਸ ਦਾ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਟਾਪ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕਲੀਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਕਲੀਅਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 110 ਕੁਐਰੀਜ਼ ਹੋਰ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਆਈਡੈਂਟੀਫਾਈ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਲੀਅਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਘਾਟ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਔਰ ਇਲਲੀਗਲ ਕੁਐਰੀਜ਼ ਚਲਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਨਾਂ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਇਨਵਾਲਵਡ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਟਰਸਟ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਸੋ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਮੈਗਨੈਂਟ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਇਹ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਚਲਦੀ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰੀ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਡੀ.ਐਮ. ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਸਪੈਂਡ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੜੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਥੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਔਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤਾਂ ਹੁਣ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਬੈਠ ਕੇ ਭਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨਕਰੇਜ਼ਮੈਂਟ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਦੱਸੋਗੇ ਕਿ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ]

ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੇਰੇ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਕੁਐਰੀਜ਼ ਅਲਾਓ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਔਰ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਆਉ ਆਪਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਵਾਈਏ। ਮੈਂ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਗੁੱਡਵਿਲ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਇਹ ਗਏ ਅਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਸਪੋਰਟ ਕਰਕੇ ਆਏ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਔਰ ਇਹ ਸਾਡੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਕਰਵਾ ਦੇਣ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਬਕਾਇਦਾ ਲੀਗਲ ਵੇਅ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਵਾਵਾਂਗੇ। ਇਲਲੀਗਲ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋਗੇ ਕਿ ਕਿਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅੱਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹਨ? ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ। ਟਾਈਮ ਹੁਣ ਓਵਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਣੀ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, (ਵਿਘਨ)

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਬਦਲ ਦਿਉ ਤੇ ਮੇਰੇ ਇਸ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਉਥੇ ਬਿਠਾ ਦਿਉ ਜਿਹੜੇ ਘੱਟ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਟ ਚੋਂਜ ਕਰ ਦਿਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 83
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਦੀ ਸੀਟ ਦੇ ਸਪਿਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਹੈ । (ਹਾਸਾ) ਮੈਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ** ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ** ਮਿਲਣ ਗਏ ਤੇ ਆ ਕੇ ਉਹ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੰਗਲ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਲਓ । ਭਾਖੜਾ ਮੈਂ ਆਪੇ ਠੀਕ ਚਲਾ ਲਵਾਂਗਾ । ** ਦੀਆਂ ਡਿਮਾਂਡਜ਼ ਬੜੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਨ। (ਵਿਘਨ) ਤੁਸੀਂ (ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਾਂਤ ਰਿਹਾ ਕਰੋ । ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਤੇ ਉਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਖਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਡੀਸੈਂਟਰੇਲਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨਸ਼ਿਪ ਥੱਲੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਔਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਆਕਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ, ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੈਲੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੰਮ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਵੀ ਅਗਰ ਸਾਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਵੇ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ he tried to brush it aside. ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਅਪਰੇਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, would you like to explain that?

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਜਿਹੜੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਔਰ ਉਹ ਕੇਸ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਬਲਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਚੌੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲੈਵਲ ਤੇ ਪਾਵਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਿਹੜਾ ਰਕਬਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਲੀਅਰ ਹੋ ਸਕੇ ਪਰ ਹੁਣ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਾਵਰਾਂ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਦਫਰਾਅ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਐਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ । ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਇਹ ਕੇਸ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਜਦ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਕਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਆਕਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਕੇਸ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ ਔਰ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

[ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ]

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । ਜਦੋਂ ਸਾਰੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਹੋ ਗਈ, ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਹੋ ਗਈ, ਸਾਰੇ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਰਫ ਕੰਟਰੈਕਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ। Why don't they authorize their State Appraisal Committee? ਕਿ ਜੇ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਦਿਓ ਔਰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਸੈਸ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਹਾਹਾਕਾਰ ਹੈ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। We are also feeling ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਰੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਫੰਡ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਰੁਕੇ ਪਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਸੀਮੇਂਟ ਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸੀਮੇਂਟ ਵਿਕਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। It is not concern of the Opposition, it is a concern of the whole State and that is why we are ready to discuss it again and again. ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਫਾਈਨਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਗਰ ਸੈਂਟਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਥੋਰਾਈਜ਼ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ । ਇੱਕ ਵਾਰ ਜੇ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਟੇਬਲ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਘੁੰਮੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਥੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਮੂਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ । ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਝਗੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਫਾਈਨਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਟੇਟ ਲੈ ਕੇ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਵੇ। ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ । ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜਾ ਕੇ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਭੇਜੋ । ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਇਕ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ, ਦੋ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ, ਤਿੰਨ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਡਿਲੇਅ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ and I still say ਕਿ ਅਗਰ ਡਿਲੇਅ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ is not at fault, it is because of the delay being caused by the officers of the Union Government. ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਡਿਲੇਅ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉੱਤੋਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਮਿਲੇ, ਆਕਸ਼ਨ ਅਸੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਲਾਓ ਕਰੀਏ। ਸੋ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟ ਕਰੋ। We are ready.

Mr. Speaker : Thanks. ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਨਾਂ ਭੇਜੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਈਮ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂ 17 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ।

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 85
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੇ 17 ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਓ ਤੇ ਚਾਹੇ 20 ਮਿੰਟ ਦਿਓ these are important issues ਜੇ ਸਿਰਫ ਫਾਰਮੈਲਟੀ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਠੀਕ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚਲੋ ਠੀਕ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ 12 ਮਿੰਟ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲ ਲੈਣ ਜੀ। ਫਿਰ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬੋਲ ਲਵਾਂਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚਲੋ ਠੀਕ ਹੈ, ਹਾਂ ਜੀ ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ (ਖਰੜ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ । ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ, ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਬਲੈਕ ਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੇ jugglery ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਫਿਟ-ਲਾਸ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਈਆਂ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ :

ਸਚਾਈ ਚੁਪ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਮੀ ਬਨਾਥ ਕੇ ਅਸੂਲੋਂ ਸੇ,

ਖੁਸ਼ਬੂ ਆ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਮੀ ਕਾਗਜ਼ ਕੇ ਫੂਲੋਂ ਸੇ

(ਬੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ, ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ ਜੀ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੱਚ ਕਿਹਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਣੀ ਹੈ । ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇਖੀ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਤਜਰਬਾ ਹੈ । ਰੇਤਾ ਇੱਕ ਐਸੀ ਅਹਿਮ ਆਈਟਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੇਬਰ, ਮਿਸਤਰੀ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਆਦਿ, ਸਭ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਖਰੜ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਟਿੱਪਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਟਰਾਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੀਆਂ ਟਿੱਪਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹਲੇ ਖੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦੀਆਂ । ਮਾਈਨਿੰਗ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ, ** ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਟਰਾਲੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

Sardar Jagmohan Singh Kang : Please don't interrupt. ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣੋ । (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਬੈਠੋ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਰੇਤਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ 10 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯਾਨੀ ਕਿ 30-35 ਰੁਪਏ ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸੇਲ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਰਾ ਠੱਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਰਿਲਾਏਬਲ ਰਿਸੋਰਸਿਸ ਤੋਂ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਊ.ਡੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ, ਕਿਥੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਆਕਾ ਬਿਊਰੋਕਰੇਸੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀਆਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣੀਆਂ। ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਦੋ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਦੀਆਂ ਕਟਿੰਗਜ਼, ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਵੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਰਗੇ ਸੂਬੇ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ? ਕਿਉਂਕਿ they are minting money. Yes, They are minting money. ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਬਲੈਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਤ੍ਰਾਹ ਤ੍ਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇੰਨਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣਦੇ ਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ, ਲੀਡਰ ਸੀ. ਐਲ. ਪੀ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਥੱਲੇ ਸਾਰੀ ਸੀ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਧਰਨਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ? ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਨਾਈਵੈਂਸ (ਮਿਲੀਭੁਗਤ) ਹੈ, ਅਸੀਂ as an opposition ਮੰਨ ਲਓ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਨਾਈਵੈਂਸ ਹੈ, ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸੁਣ ਲਓ ਧਿਆਨ ਨਾਲ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। “ਸਤੰਬਰ 20, 2013 ਦੀ ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ” Principal Secretary tenders apology to High Court. ਯਾਨੀ ਕਿ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਟਕਾਰ ਮਾਰੀ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਮਾਫੀ ਮੰਗ ਕੇ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਇਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ? ਸੁਣੋ ਜੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। He was sent notice for non-compliance of orders on eco clearance for mining, but the State Government failed to get clearance from the SEIAA (State Environment Impact Assessment Authority) for mining, even a year after the High Court orders on 17th August 2012. ਤਕਰੀਬਨ ਸਵਾ ਸਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਨੀਅਤ ਹੈ, ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਹੋਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਥੇ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਪੈਸਾ ਵੰਡਾਂਗੇ, ਕਮਾ ਲਓ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਸਟ ਤੇ? ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਨਸ ਦੀ, ਕੰਟਰਕਸ਼ਨ

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 87
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਦੀ ਕਾਸਟ ਤੇ ਕਮਾ ਲਓ । ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਯਾਨੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਧਰਨਾ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ । ਮਾਨਯੋਗ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਰੇਤੇ-ਬਜਰੀ ਦੇ ਇਸ਼ੂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਾਲਵ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ 2012 ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਰੇਤੇ ਆਦਿ ਦੀ ਸਮੂਥ ਸਪਲਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਇਹ ਸਪਲਾਈ ਪੁਰਾਣੇ ਰੇਟਾਂ, ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ । ਪਰੰਤੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ where there is will there is a way. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਸੀਰੀਅਸ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਯਾਨੀ ਕਿ 29.6.2012 ਨੂੰ ਤੇ ਫਿਰ 10.4.13 ਨੂੰ ਤੇ ਫਿਰ 24.9.13 ਨੂੰ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਿਤੀ 25.6.12 ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤਾ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਸ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤੇ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਚੌੜਾ ਜਵਾਬ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਟਾਈਮ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਨਿਕਲਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ । ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ :

ਦਿਲ ਕੇ ਅਰਜ਼ਾਨ ਆਂਸੁਆਂ ਮੈਂ ਬਠ ਗਏ, ਹਸ ਵਫਾ ਕਰ ਕੇ ਭੀ ਤਨਹਾ ਰਹ ਗਏ।

(ਬੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਚਾਹੇ ਬਾਰਡਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਹੈ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੈ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਹੈ, ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਅਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਟਿੱਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਮਗਲਿੰਗ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਾੜ ਹੀ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ । ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਆਖੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੱਥਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਹ ਵੀ ਨਾਲ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਪੈਸੇ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਖਰੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੈਕਟਰੀਏਟ ਹੈ। ਉਥੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ । ਉਥੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਘੋੜਾ, ਖੱਚਰ ਦਾ ਰੇਹੜਾ ਥਾਣੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਘਰ ਲਈ ਪਲਸਤਰ ਵਾਸਤੇ ਰੇਤਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਟਿੱਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਨਾ:

ਹਸ ਆਫ ਭੀ ਭਰਦੇ ਛੈਂ ਤੋ ਹੋ ਜਾਏ ਛੈਂ ਬਦਨਾਮ, ਘੋ ਕਲ ਭੀ ਕਰਦੇ ਛੈਂ ਤੋ ਚਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

(ਬੰਪਿੰਗ)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਟਿੱਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ

[ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ]

ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 27.05.2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਿੱਪਰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ, ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਗਰੀਬਦਾਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ। ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੇ : **। ਉਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਸੀ, ਪੀ.ਬੀ. 65 ਬੀ 1957 । ਮੈਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫੋਨ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਟਿੱਪਰ ਫੜ ਲਿਆ, ਦੇਖਿਓ, ਕਿਤੇ ਛੁੱਟ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਥਾਣੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ । ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ** ਦਾ ਥਾਣੇ ਟਿੱਪਰ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੀ, ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਸਾਫ ਕਰਿਓ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ, ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੇ, ਆਮ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਰੇਹੜੇ ਜੋ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਵੇਚ ਕੇ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਅਕਾਲੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਟਿੱਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਨਾਬ ਤੁਸੀਂ ਬੇ ਫਿਕਰ ਰਹੋ, ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। (ਵਿਘਨ) ਸੁਣੋ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ।)

Mr. Speaker : No running commentary. ਨਹੀਂ ਜੀ, ਰਨਿੰਗ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸੁਣੋ, ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਜਦੋਂ ਚਲਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਚਲਦੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਮਨਾਹੀ ਹੈ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਲਫਜ਼ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਫਰ ਪਬਲਿਕ ਵਾਸਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਅਕਾਲੀ-ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ। ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣੀ-ਜਾਣ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸੌਦੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਮਾਫ ਕਰਨਾ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ।(ਵਿਘਨ)..... ਸੁਣੋ, ਪਿੰਡ ਮੀਆਂਪੁਰ ਚੰਗਰ, ਅਭੀਪੁਰ, ਕੁੱਬਾ ਹੇੜੀ, ਖਿਦਰਾਬਾਦ, ਲੁਬਾਨਗੜ੍ਹ, ਸੈਣੀ ਮਾਜਰਾ ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ within a month or so 30 ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਪਲਾਂਟ/ਕਰੈਸ਼ਰ ਲੱਗੇ ਹਨ । ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੀ ਕੋਈ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ? ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਆਹਲਾ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਥੱਕ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਥੱਕ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਦੇਖੋ, ਜਦੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਰੌਲਾ ਪਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਜੀਤ

**Not recorded/Expunged as ordered by the Chair.

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 89
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 14.9.2013 ਨੂੰ ਕੀ ਲਿਖਿਆ, ਮਾਜਰੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਮਾਫੀਆ ਬੇਖੌਫ, ਸ਼ਰੇਆਮ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ । ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : 8 ਮਿੰਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ ਮਿਤੀ 14.9.2013 ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਪਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਥੈਥ ਸਾਈਨਿੰਗ, ਅਥੈਥ ਸਾਈਨਿੰਗ ਕੋ ਲੇਕਰ ਲੋਗਾਂ ਨੇ ਕੁਝਾ ਫੇਡੀ ਪਰ ਦਿਯਾ ਰੋਥ ਖਰਨਾ। ਸੁਖਯ ਮੰਤਰੀ ਕਾ ਬੇਰਾਥ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬੋਥਥਾ ਕੀ । ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ 14.9.2013 ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖਿਲਾਫ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਹਿਣ ਦਾ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : 9 ਮਿੰਟ ਹੋ ਗਏ ਜੀ। Please conclude now.

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੱਸ ਦੋ ਮਿੰਟ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦੇਖ ਲਉ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਾਂ । ਮਾਫ ਕਰਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਹੀ। ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਐਮ.ਐਲ.ਏ। (ਹਾਸਾ) ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਤਾਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ, 5ਵੀਂ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਗਏ। ਮੈਂ ਬੜਾ ਹੈਰਾਨ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ। ਜਿੰਨੇ ਅਕਾਲੀ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ, ਗੱਲ ਇੱਕ ਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਸਰਟ ਕਰੋ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੋ ਇਥੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋ ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੁਨੀਆਂ ਤ੍ਰਾਹ ਤ੍ਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਜਾਨ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਇਨਸਾਫ ਕਰੋ, ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਢੁਕਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਸਹੀ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਰੂਪਨਗਰ) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਇਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੀ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਕੁਝ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤੁਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਮੱਸਿਆ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਔਰ ਬੜੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਕਨਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਇੰਡਸਟਰੀ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਰਗ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮਤਾ ਲਿਆ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਈਏ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਿੱਕੜ ਉਛਾਲਣ ਦੀ ਸਿਵਾਏ, ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਅਸਲੀ ਹੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਲਈ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਮੈਂ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਣਾ। ਅੱਜ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ, ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਾਹਿਬ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਉਥੇ ਬੋਲੇ, ਉਹ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹੀ ਸਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਰੈਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫੇਰ ਕੋਈ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਾਊਂਟਰ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨ ਔਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਔਰ ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਰੇਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਰਾਬਲਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਆਪਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੀਏ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਸ ਤੇ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਰੱਖਦੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਤੇ ਨਾ ਬੋਲਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ ਕੁਝ ਉਥੇ ਡਿਸਕਸ ਹੋਇਆ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛਪਿਆ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਖਬਾਰ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ 'ਦੀ ਹਿੰਦੂ' ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੇਪਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਕਾਲਮਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਖਬਰ

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4)91
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹੈਂਡਿੰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹੈਡਿੰਗ ਹੈ "Chief Justice of India against ban on sand removal." ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਆਪਾਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਰੇਤੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਪਰ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕੋਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਸਾਡੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੁਡੀਸ਼ੀਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਟ ਕਰਨੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ' ਦਿ ਹਿੰਦੂ ' ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਖਬਰ ਦਾ ਹੈਡਿੰਗ ਕੋਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ:

"Chief Justice of India against complete ban on sand removal."

ਉਥੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"Chief Justice of India P. Sathasivam, who presided over the function, found fault with the NGT and some courts for imposing a 100 per cent ban on the sand removal."

ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਕੋਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ :

"I am sorry to say that some courts and some tribunals have imposed a 100 per cent ban on these activities of sand removal from river banks."

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ 100% ਬੈਨ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਸ਼ੋਰ) (ਵਿਘਨ) ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਤੇ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਠ ਕੇ ਲਗਾ ਦਿਉ। ਜੇਕਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਵੋ। ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੇਸ਼ੋ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਚੀਮਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕੰਟੀਨਿਊ ਰੱਖੋ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ :

" I am saying it is wrong, he said"

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਰੇਤੋ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਲਾਈਨਾਂ ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

"He also stressed the need for striking a balance between development and environmental protection."

ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੁਣੇ ਸਾਡੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਰ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਕਨਾਮਿਕ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਨੂੰ, ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬੈਲੰਸ ਕਰਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਰੱਕਸ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦਰਿਆ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੜੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਉਹ ਲਾਈਨ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਸੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਹੈ:

" Referring to his own house on the banks of Cauvery in Tamil Nadu, Justice Sathasivam said that during April to June, water was not available because the river dried up and it was full of sand. Unless we regulate removal of sand for at least for three to five feet, during floods or rainy season, all the waters will go to the sea."

ਇਸ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਘੜੀ ਵੱਲ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਆਕਤ ਤੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਕਾਇਲ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਫੋਰਮ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੀ ਬੋਲੇ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਮੈਂ ਦੋ ਲਾਈਨਾਂ ਉਹ ਵੀ ਕੋਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:

"The Vice President on Friday called upon the National Green

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4)93
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

Tribunal to play a vital role in maintaining the balance between the environmental conservation and economic growth."

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੰਨੀਆਂ ਇੰਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹ ਮੰਨ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਉਹ ਇੰਨੇ ਸਖਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇਫੈਕਟ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ । ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਉਠ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਐਂਪਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ 14.1.2006 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਨੁਕਸ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਆਉਣੀ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਆੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੀ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ । ਜੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ । ਜੇ ਡੈਮ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ । ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ । ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਲ ਮਾਈਨ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਤੇ ਜੇ ਕਨਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਤਾ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ । ਇੰਨਾ ਕੰਪਲੀਕੇਟਿਡ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ ? ਅੱਜ ਸਾਡੇ 25 ਕੇਸ ਸਿਵਲ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੀਆਂ 6 ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ । ਇਹ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਲੱਗਾਂ । ਇਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹੀ 25 ਕੇਸ ਹਨ । ਸਾਰੇ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ, ਸਿਵਾਏ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਦੇ । ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਕਿ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਓ । ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੀ । 14.1.2010 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈ ਲਵੇਗੀ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੰਮ ਨਾ ਵੀ ਕਰੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਕੈਂਸਲ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ । ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨੁਕਸ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡਾ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ। ਡੇਢ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਦਿਓ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਆਰਡਰ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਤੇ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੈਲੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਕੇਸ ਫਿਰ ਰਿਜੈਕਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਥੋਂ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਰਿਜੈਕਟ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਮੰਨ ਜਾਓ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਕੇਸ ਰਿਜੈਕਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੀ ਅਮੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਰਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਪੂਨੈਂਟ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਆਵੇ। ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਫਿਰ ਜਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਸੈਲਫ ਕਰੀਏਟਿਡ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਈਗੋ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਪਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰੇਲਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਬਿਰਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਇਕਨਾਮਿਕ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਲੰਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੋਚੀਏ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੇਤਾ ਮਿਲੇ ਤੇ ਅੱਜ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁਆਇੰਟਲੀ, ਯੂਨਾਨੀਮਸਲੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਹੋਵੇ। ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਛੋਟੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਤੇ ਸਟੇਟਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਤਮਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਲੜਨੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਓ। ਇੰਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਲੀਡਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ। (ਵਿਘਨ) ਤੁਹਾਡਾ ਲੀਡਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 95
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, this is not done. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪੌਣਾ ਘੰਟਾ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। This is not done.

Sardar Jagmohan Singh Kang : We ask for CBI inquiry.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਅਬੋਹਰ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। But I think we expect fairness from you and a man of your stature, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵੀ ਚਲਾਈ ਹੈ, at least should not only be fair but should seem to be fair. ਮੇਰਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਨਾਰਮਲੀ ਮੇਰਾ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਘੱਟ ਹੀ ਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ। But for once I agree with him totally, ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ, very right ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਟਾਈਮ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਹਫਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਗਰ ਫਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਮਿੰਨਤਾਂ-ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮੋਸ਼ਨ ਲਿਆਉਣ ਦਿਓ। ਇਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਟੈਕਨੀਕਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮਤਾ ਮੂਵ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹੀ ਮੂਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। So, you should thank the Opposition Benches that we are discussing here a very prominent and very severe problem which Punjab is facing. So, let us discuss it without going into any frivolous thing. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਬੈਲੇਂਸ ਦੀ ਗੱਲ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, one has to strike a balance between development and environment. On the broader issue, I totally agree with him. ਇੱਕ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਆਨਰੇਬਲ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਹਿੰਦੂ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਅਸੰਬਲੀ ਦੇ ਲੈਵਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਪਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਐਮ.ਪੀ. ਵਾਲਾ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਲੜਾਓ ਜੀ। ਆਪਾਂ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਕਵੇਰੀ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੋਂ ਇਧਰਲੇ ਪਾਸੇ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। We should talk about what has happened in Punjab ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਫੋਕਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, let us talk about that. ਇਸ ਸਾਰੀ ਪਰਾਬਲਮ ਦੀ ਜੈਨੇਸਿਸ ਕੀ ਹੈ ? ਮੈਂ 2006 ਤੱਕ ਤਾਂ ਗਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ 2012 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, on 12th of February, the Supreme Court came down and made like a judgement. It said that the State Governments to formulate a mining

[ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ]

policy. Simple thing. ਉਸ ਨਾਲ ਇਮੀਜੇਟ ਇਫੈਕਟ ਕੀ ਪਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭੱਠੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਕਹਿੰਦੇ ਜੀ ਬੀ-2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ, ਬੀ-1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ। ਬੀ-2 ਦੀ ਕੈਟੇਗਰੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਹੋਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਮੈਡਮ ਜੈਅੰਤੀ ਨਟਰਾਜਨ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਆਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੀ। ਭੱਠੇ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਨਵਾਲਵ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਮਨਾਪਲੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲੇ ਬੇਲੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ converting them from B1 to B2, lies within the perview of the States, they can do it. ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੇ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, why do not you do it ? ਉਹ ਗੱਲ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ Central Government had to make it clear. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਈਨਜ਼ ਤੇ ਇੰਨਾ ਇੰਪੈਕਟ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਫਾਈਲਜ਼ ਹਨ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ file an affidavit whether you have formed a mining policy or not. ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਬਰੇਕ ਲੱਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬੜਾ ਅਚੰਭਾ ਹੋਇਆ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਚੰਭਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸਟੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। Is it not something surprising for this August House to look at it ਕਿ ਇੰਨੇ ਸਾਲ ਆਪਾਂ ਜਿਹੜੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸਿੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਬੈਲੇਂਸ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਹੀ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ। ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪੁੱਟ ਲਏ। ਕੋਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਨਾਂ ਰਲਾ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆ because they have political and administrative patronage, ਉਹ ਚਲਾਈ ਗਏ। That is why the Supreme Court had to step in. ਦੇਖੋ, ਕਿੰਨੇ ਆਪਾਂ ਸੀਰੀਅਸ ਸੀ । 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਪਰ ਪਾਲਿਸੀ ਕਦੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ? ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, 5 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ, ਕਿੰਨੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ? 8 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ Government deems it fit to formulate a mining policy. ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੋਸ਼ੀ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, he was the Industry Minister then. ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਲੀਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, now the present Industry Minister Mittal Sahib. ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲ ਹੋਈ ਸੀ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਮੈਂ ਵਰਬੈਟਿਮ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ । ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਸਪਲਾਈ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੀ ਉਸ ਟਾਈਮ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਮਨਿਸਟਰਜ਼ ਸਨ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4)97
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਕਿਹੜੇ ਐਨਵਾਰਿਨਮੈਂਟਲ ਰੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਚੱਲੇ ਹਨ ? ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ all these things have to be done. I am not running away from anything for the benefit of the Punjab ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬੜਾ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਬਥੇਰੀਆਂ ਨਲਾਇਕੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਹੀ ਚੁੱਕ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਲਾਇਕੀਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਆਪਣੇ ਕੰਧਿਆਂ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ । You cannot hide the record ਕਿ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਉਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿਉ ਤੇ ਸੁਨੀਲ ਉਥੇ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ) Wherever there is.... (ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

Shri Sunil Jakhar : Cheema Sahib, Please, now I will interrupt you. Now Please listen to me. ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਮੈਟਰ ਹੈ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਹ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਤਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਬੋਲੇ ਹਨ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਹ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਤਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Shri Sunil Jakhar : Please Speaker Sahib ** **
(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿ ਦਿਉ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪਾਲਿਸੀ ਹੈ ਉਸ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਝਿੜਕਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ । ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ । ਲੇਕਿਨ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਐਕਟ, 1957 ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਡਰ ਪੰਜਾਬ ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1964 ਵਿੱਚ ਫਰੇਮ ਹੋ ਗਏ ਸੀ । ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਪੁਆੜਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਾਂ ਆਈਆਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ Mines and Minerals Concession Rules ਅਮੈਂਡ ਕਰੋ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ
**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

[ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਪਰਾਬਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ ਜੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਜਾਖੜ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੈਕ੍ਰਟਰੀ, ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵੀ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। He is one of the most learned of our officers. ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੰਟੈਂਪਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੇਜਣ, may be he could explain it better. Supreme Court, High Court was even willing to pass strictures against him. ਅਗਰ ਇਹ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸੌਖਾ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ। You are covering your negligence. ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 5 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਇਥੇ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਨੋਟੀਫਾਈ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ 241 ਮਾਈਨਿੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ under this new mining policy, ਸਿਰਫ 70 ਖੱਡਾਂ ਹੀ were eligible to be operated. ਬਾਕੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਸਨ, ਉਹ ਇਲੀਜੀਬਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ Supreme Court has said that why do not you allow upto 2 or 3 feet of sand to be excavated from the river bed ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ 50-50 ਫੁੱਟ ਦੇ ਘਾਰੇ ਬਣਾਏ ਪਏ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਇਹ ਰੋਕ ਲੱਗੀ। ਇਹ ਪੁਆਇੰਟ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੁਣੋ।

ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ।

Mr. Speaker: Please sit down. ਨਹੀਂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 70 ਮਾਈਨਿੰਗ ਚੱਲੀਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ till this date ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲੈਣਾ ਕਿ ਉਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਚੱਕਰ ਕੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, and why he had to suffer the humiliation at the hands of the Learned Judge. Because they said ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਤਾਂ ਦਿਉ। ਮੇਰਾ ਸਿੰਪਲ ਕੁਐਸ਼ਚਨ ਹੈ very simple even for a layman, ਭਾਵੇਂ ਉਥੇ ਬੜੀਆਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ may be you are familiar with all these things. Have you submitted an affidavit in the Court that we have formulated this Policy? No. That is why our Learned Secretary had to suffer it at the hands of Learned Judge. ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਦੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ It would have been very

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 99
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

convenient for him to answer ਜਿਹੜੀ ਇਹ State Expert Appraisal Committee ਹੈ it is headed by Mrs. Jairath, if I am correct ਹੁਣੇ 25 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਇਸ ਦੀ 81ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਗੋਲ ਕਰ ਗਏ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਕਦੋਂ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ? ਕਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ? Again the objection always waters down to ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿਉ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਹੈ and we are going to stand by it. There are vested interests in it. Speaker Sahib, that is what I am trying to say. It is not as simple as that. ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਐਜ਼ਿਓਰੈਂਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ । ** ਹੁਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ । I will not point out the name ਪਰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਬੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰੇਤਾ-ਬਜਰੀ ਵਾਲੇ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਮਾਫੀਆ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬੰਦ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤੇ ਨਕੇਲ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਇੱਕ ਬੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਨੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ we are partners into this. ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਾਪ ਮੇਰੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਨਾ ਪਾਓ, ਮੈਂ ਇਹ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਬਥੇਰਾ ਪਾਪੀ ਹਾਂ, ਪਲੀਜ਼। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਵੇਂ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੈਂਟਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀ ਪਾਲਿਸੀਜ਼ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ Speaker Sahib, is it not a slur on the credibility of the government that Court had to intervene. ਕਿਹੜੀ ਉਥੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਸੀ? ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਰੈਜ਼ੈਂਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰਾਓ। ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ that we have lost confidence. (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) Speaker Sahib, it is not just a matter of reta or bajri. In Greek mythology, midas touch ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜਾ, ਉਹ ਜਿਸਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜੱਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਅੱਜ ਰੇਤ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਰੇਤਾ ਅੱਜ ਸੋਨੇ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) Speaker Sahib, that is why the auction had to be done under the supervision of the High Court. Is it not indictment of this whole Government? ਇਹ ਹੁਣ ਸਫਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ instead of looking inside themselves and try to find out a solution for that. ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰ

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

[ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ]

ਰਹੇ ਹਨ, I am talking about the credibility of the government. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਬੀ ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਰਵਾਓ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬੜਾ ਫੈਂਸੀ ਵਰਡ ਆਇਆ ਹੈ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ, ਉਹੀ ਦੋ ਹਵਲਦਾਰ, ਇੱਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, It becomes a very fancy institution, SIT. ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ. ਨੇ ਬੜੇ ਗੇੜੇ ਮਾਰੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ, ਸੌਰੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਰੈਸ਼ਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਠ ਰਖਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਦਾ ਭੋਗ ਪਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਵੀ ਉਥੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੀ ** ਹੋ ਗਈ। ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਦੈਨਿਕ ਭਾਸਕਰ ਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ, I am reading verbatim. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਬੜੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ 11 ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। Ever since the day ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਰੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਟਾਈਮ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦਤ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਵੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਕੱਢੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਦੈਨਿਕ ਭਾਸਕਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ. ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਖਾਵਾ। ਭਾਸਕਰ ਪੜ੍ਹੋ, ਭਾਸਕਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਿਟੇਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ and this is because of the serious doubts which are in the minds of people of Punjab. ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ he was kind and gracious enough the other day, ਜਿਸ ਦਿਨ ਓਬਚੁਰੀਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਐਚ.ਟੀ. ਦੇ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ ਹਟੇ ਹਾਂ, Is it not our moral duty to look into the kind of cloud, which has come over that very accident. ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿੰਨੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। Has it ever occurred ? ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਾਈਨੇਜ ਵੀ ਲਗਾ ਦਿਆਂਗੇ go how would you stop this kind of aspersions being caused on your intent. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀ ਸੀ? Because he was only going there. ਜਿਹੜੀ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਆਪਣਾ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੁਣ ਲਗਵਾ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 101
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁੰਡਾ ਟੈਕਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਗੁੰਡਾ ਟੈਕਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਫੀਆ ਰਾਜ ਬੰਦ ਕਰਾਓ, ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। What was the reason, why was he travelling with the SSP? ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ? ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਈ ਦਿਓ? (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਾਂਗਾ। ਆਨਰੇਬਲ ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ, I think it is your moral duty now to institute an enquiry by sitting Judge, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ। I am not trying to cause aspersion on you, I am trying to talk about what is on people's mind. It is for all of us। ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਇੱਥੇ ਖਾਦੀ ਪਾਈ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉ ਕਿ ਕਿਉਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਆਈ। ਜਿਹੜੀ ਸਟੇਟ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਤੁਸੀਂ ਗਏ ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਉਤਰਾਂਚਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲੈਵਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਪੰਜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, all it has to be done is to notify and to give an affidavit regarding mining policy. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਗਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੈਂ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂਗਾ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ** ਚਲਾ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਰੇਟ ਅਵੇਲੇਬਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰੇਟ ਅਵੇਲੇਬਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 1.7.2011 ਨੂੰ ਆਕਸ਼ਨਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਸਾਲ 2014 ਤਾਈਂ ਤੁਸੀਂ ਆਕਸ਼ਨਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰੇਟ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਸਤਰਾ ਬੰਨ ਲਉ, ਮੁੜ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਆਉਣੀ ਨਹੀਂ, ਮੁੜ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੱਪ ਪਾ ਜਾਉ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੇਤੇ ਦਾ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਰੇਟ ਫਿਕਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 300 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਟਰਮ ਯੂਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ 300 ਰੁਪਏ ਸੈਂਕੜਾ, ਇਸ ਦੀ ਬ੍ਰੇਕ ਅੱਪ ਕੀ ਸੀ? ਇਹ ਸੀ ਕਿ 80 ਰੁਪਏ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਨੂੰ, 80 ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, 80 ਰੁਪਏ ਲੇਬਰ ਨੂੰ ਤੇ 40 ਰੁਪਏ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਪਰ ਅੱਜ ਰੇਤ ਕਿੰਨੇ ਰੇਟ ਤੇ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ? ਫਿਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਨਕੇਲ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰੇਟ ਫਿਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਹੈ। ਸਰ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੇਟ ਫਿਕਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬਲੇਮ ਲਾਉਂਦਾ ਰਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਬਲੇਮ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ, but it is your responsibility to make sure. ਚਾਹੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ, you are respectable Chief Minister, it is your responsibility as a Chief Minister. ਦੋ

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

[ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ]

ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਿਹੜੇ ਕਰੰਡੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰੇਤੇ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਪਰਸਨਲ ਇੰਸਟਾਂਸ ਕੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਬੜੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਫੋਨ ਆਇਆ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਰੇਤੇ ਦੀ ਟਰਾਲੀ ਮੰਗਵਾਈ ਹੈ ਤੇ ਉਥੇ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਟਰਾਲੀ ਰੋਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਪੂਰਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪਰਚੀ ਉਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੇ ਕੇ ਟਰਾਲੀ ਮੰਗਵਾਈ ਹੈ। ਹੋਇਆ ਕੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜੀ ਪਰਚੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਰਟੀਕੁਲਰ ਖੱਡ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਰੇਤਾ ਆ ਗਿਆ ਦੂਜੀ ਖੱਡ ਤੋਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰੋਕੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। Eventually, I called the then SSP, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਹਿ ਦਿਉ। What kind of extortion is going on ? ਉਹ ਹੱਸਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇੰਨੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਣਨੀ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਜਾ ਕੇ ਛੁਡਵਾ ਕੇ ਲਿਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਟਰਾਲੀ ਛੁੱਟੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਛੁਟਣੀ ਨਹੀਂ। Is it not a clear proof of kind of patronage we are giving them. ਫਿਰ ਆਪਾਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਨੀਲ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇ ਦੇਵੇ। This sand has turned into a gold. ਇਸ ਗੋਲਡ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਤਾਂ ਹੁਣ ਉਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਲਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। What will it turn out to be, it is my humble request , ਮੈਂ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਇਕੱਲੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਹੰਬਲ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹੈਂਡਲ ਕਰੋ। I may be totally wrong, totally off the track, what I could think over is that I wanted to contribute to the welfare of Punjab. ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਹੱਲ ਨਿਕਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰੈਸ਼ਰ ਵਾਲੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੇ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਜੇ ਪਰਚਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਹੜੀ ਫੋਟੋ ਵਿਚਾਰੇ ਜਸਦੀਪ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਖਿੱਚ ਰੱਖੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦੇ ਡੰਡਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਅਜੇ ਸਿਰਫ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂ? Because there is lack of proof. Across the border, J&K ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖੱਡ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਰੈਸ਼ਰਾਂ ਕੋਲ ਪਰਚੀ ਉਥੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਕਿਥੋਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਢਵਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਵੋ।

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 103
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਕਿਤੇ ਬੈਰੀਅਰ ਕਰਾਸ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇੰਟਰਸਟੇਟ ਬੈਰੀਅਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਮਰੇ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ। No, we are not serious about it. ਅਸੀਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸੈਕੰਡਲੀ, ਮੈਂ ਰੇਟ ਬਾਰੇ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡਾ ਰੇਟ ਹੈ 300 ਰੁਪਏ ਵਾਲਾ ਹੈ, I am suggesting, I stand corrected because more learned people are sitting in this House. ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਾਇਲਟੀ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਡਿਊ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਲਵੋ। This is a national treasure and this is a part of state treasure ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਠੇਕਾ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਊ ਹੋਣ ਤੇ ਉਥੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਕੇ put the sand there, put the gravel there ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ 300 ਤੇ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਮਨੋਪਲੀ is broken ਇਹ ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ** ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਿਆ ਤੇ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਟੈਂਡਰ ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ” ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ 70 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਸੀ and that is done only, so that nobody breaks their monopoly ਉਹ ਮਨੋਪਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। if you have a will and I believe that you have more information, you have more knowledge to implement this.

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਜੋਸ਼ੀ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ : ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ** ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ..... ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਪਲੀਜ਼ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ : ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਨਾ ਕਰੋ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਮੇਰਾ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ : ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰਾ ਵੀ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਈ-ਆਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਸਿਸਟਮ ਹੈ? ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵੱਧ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਕਰਵਾ ਲਓ। ਅਸੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਉਹ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੇਜਰ ਕੰਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿਰਫ ਮਾਨਯੋਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ **।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਚਲੋ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤਾਈਂ ਫਿਕਰ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਨਾ ਕਰਨ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਪਰ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਥੇ ਕਾਬਲ ਆਦਮੀ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਬਲ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, according to you and Cheema Sahib, is getting a environmental clearance ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ same agency gets the environmental clearance and everything for ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਾਸਤੇ for mining also and also for colonies, ਸ਼ਰਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿਓ। So with this I take my seat.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਡਿਪਟੀ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ।

ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ Jakhar Sahib, I am telling you personal, ਕਲੀਅਰ ਇੰਸਟਰਕਸ਼ਨਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਲਲੀਗਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਹੋਵੇ and I assure you on that to catch the people and arrest them. ਮੈਂ ਐਗਜ਼ਾਪਲ

**Expunged as ordered by the Chair.

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 105
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 7-8 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ approximately 3000 cases have been registered and ਤਕਰੀਬਨ 3000 ਵਹੀਕਲ ਅਸੀਂ ਇੰਪਾਉਂਡ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਲਗਭਗ 3400 ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। We are very serious and I assure the House ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਪਲੇਂਟ ਹੈ, I request to Opposition, you let me know, whatever be the position, I assure you that we will take action against him because it is our duty also. but ਜਿਹੜੀ ਪਰਾਬਲਮ ਹੈ we are working very hard to get the environmental clearance from there. ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਲਗਭਗ 14 ਮਾਈਨਜ਼ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰਾ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਮਾਈਨਜ਼ ਖੁੱਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 90 ਫੀਸਦੀ ਪਰਾਬਲਮ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ the Minister for Environment has no time to sign the file. ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, I am telling you this fact ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ so actually this is the problem which has happened ਕਿਉਂਕਿ ਰੂਲਜ਼ ਕੀ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਈਲ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਮਨਿਸਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇੰਨਾ ਡਿਲੇਅ ਹੈ। The Hon'ble Minister also knows my wife very well. ਮੈਂ ਵੀ ਪਰਸਨਲੀ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਫਾਈਲ ਇਮੀਜੀਏਟਲੀ ਕੱਢ ਦਿਓ। ਕਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਦੇ ਟਰੈਵਲਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਦੇ ਕਿਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਇਹ ਪਰਾਬਲਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। I agree that it is a State Problem। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਗੋਆ ਗਏ ਸੀ। ਗੋਆ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਐਂਟਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਉੱਥੇ ਵੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਹੀ ਚੱਲੀ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰੇਟ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, Haryana rates are approximately one and half times to two times our rates. ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਪੂਰਾ ਇਸ਼ੂ ਹੈ We assure you on behalf of the House and on behalf of the Government that we will ensure ਤੇ ਬਾਕੀ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡਿਆ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾਓ। It is a State Problem irrespective of Parties affiliations. ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਰਾਬਲਮ ਫੇਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। We should and we will try our best, ਜੇ ਕੋਈ ਪਰਾਬਲਮ ਆਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕਰਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ ਜੀ, ਨਹੀਂ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ। Please sit down. No point of order.

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਿਸਟ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਤੇ ਸਟਰੈਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਯਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਯਤ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਯਤ ਲੀਗਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਏ, ਮੈਂ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਆਨੈਸਟਲੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਗਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾਮ ਲਏ। ” 1990 ਤੋਂ ਲਓ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖੋ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੈਲੈਂਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਫੈਕਟਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ” ਮੈਂ ਜਾਣ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਾਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਬਜਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰੈਸ਼ਰ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ? ਮੈਂ ਇਨਟੈਂਸ਼ਨਲੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮ ਲਓ ਤੁਸੀਂ। ਮੈਂ ਨਾਮ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਉਧਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਨਾਮ ਲਏ ਬਿਨਾ ਹਟੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਪਿਆ ਕਿ 1990 ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀਆਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਠੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੇਤਾ ਤੁਹਾਡਾ ਆ ਕੇ ਲੱਗਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ। ** ਔਰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਰੋਪੜ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਇਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਇਆ ਔਰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਰਵਾਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਐਵੇਂ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : **

Mr. Speaker : Nothing should be recorded. ਜੇ ਵੀ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਪੜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੇ ਲਈ ਆਈ। ਚੈਲੈਂਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਰਸਨਲ ਗੱਲਾਂ ਚਲਣ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਆਨੈਸਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਕਿ ਇਹ ਪਰਾਬਲਮ ਹੈ, ਆਓ ਆਪਾਂ

**Expunged/Not recorded as ordered by the Chair.

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 107
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਮਿਲ ਕੇ ਹੱਲ ਕਰੀਏ ਔਰ ਮੈਂ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ । ਹੋਰ ਵੀ ਬੜੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੇ ਕੁਝ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਰਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਆਇੰਟ ਆਊਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਇਸ ਕਰਕੇ my Secretary had to face all this ਔਰ ਜਿਹੜੀ ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਰੂਲ ਬਣਾਏ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਵਰਸਿਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਲ ਬਣਾਓ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੂਲ ਸਨ, ਪੰਜਾਬ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਰੂਲ 1964, ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਸੀ । ਫਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਰੂਲ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਰਚ, 2013 ਵਿੱਚ ਬਣ ਗਏ ਸੀ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕੁਏਰੀਜ਼ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਔਰ ਉਹ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਏਰੀਜ਼ ਆਕਸ਼ਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੇਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀਆਂ ਆਕਸ਼ਨਜ਼ ਹੋਈਆਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਅ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ It was not our malafide intention it was because of the High Court Judgment. ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਸਟੇਅ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਦੁਬਾਰਾ ਅਪਰੇਜ਼ਲ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਗਏ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਗਏ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਹੀ 24 ਕੇਸ ਕਲੀਅਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ 14 ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕਲੀਅਰ ਹੋਏ ਪਏ ਹਨ ਤੇ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੇ । ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ 90% ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਇੰਟੈਂਸ਼ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਇਲੀਗਲ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ, I am here, may not be here but I am very much member of this government and it is a collective responsibility. So collective responsibility, all the Ministers are equally responsible and the Hon'ble Chief Minister is our head. ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਾਰਿਆ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ being the Chief Minister, I am the incharge of the whole state and that is why he offered ਕਿ ਬੋਲੋ ਕਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਹਲਕਾ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਾਰਾ ਮੇਰਾ ਹਲਕਾ ਹੈ। He rightly said because he represents the Punjab State. ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ

[ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ 2011 ਵਿੱਚ 300 ਰੁਪਏ ਰੇਟ ਰੱਖ ਕੇ ਚੱਲੇ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਗਲ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਲ ਪਾ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਹਾਂ-ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੀਂ ਆਏ। ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਿਲਾਂਗੇ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ) ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਹੋ।

Mr. Speaker : Please conclude now।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : **

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬੈਠੋ ਪਲੀਜ਼। ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠ ਜਾਉ। Nothing should be recorded without my permission.

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। So, Chief Minister has rightly said that I am the incharge of the whole state. ਸਾਰੀ ਸਟੇਟ ਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5ਵੀਂ ਵਾਰ ਜਨਤਾ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਅਗਰ ਸਾਡੀ ਇੰਟੈਂਸ਼ਨ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰਿਪੀਟ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Please conclude now.

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੀ ਇੰਟੈਂਸ਼ਨ ਕਲੀਅਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਇਸ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਆਵੇ ਔਰ ਇਸ ਦੀ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਆਵੇ ਅਤੇ ਰੇਟ ਡਾਊਨ ਹੋਣ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ we are very much keen ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਫਾਈਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਕੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਇੰਗੇਜ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਮੈਂ ਮੂਵ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਕਨੀਕਲ ਗਰਾਊਂਡ

**Expunged as ordered by the Chair.

RESUMPTION OF RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE (4) 109
STATE GOVERNMENT TO APPROACH THE CENTRAL GOVERNMENT FOR TAKING
NECESSARY STEPS TO CONTROL AND RATIONALIZE THE SITUATION ARISING
OUT OF SHORTAGE OF SAND AND GRAVEL IN THE STATE RESULTING IN STEEP
INCREASE IN THE PRICES OF CONSTRUCTION MATERIAL

ਤੇ he could not move it, I have moved it, I am thankful to him. ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਬੇਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾ ਲਈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਰੋਜ਼ ਰੋਹੜੀਆਂ ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਸੀ। ਅਗਰ ਇੰਨੇ ਸੀਰੀਅਸ ਹਨ ਤਾਂ ਪਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੀਡਿਊਸ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਪਿਆਜ਼ 100 ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) So, it is not our created problem.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਾਂ ਅਤੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

Mr. Speaker : No. No. He has concluded now.

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੋ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਤਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ, ਇਸ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਕਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਸਕੀਏ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਕਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀਏ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾ ਬਜਰੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕੇ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ ਲੜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾ ਬਜਰੀ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇਈਏ। ਸਾਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। (ਵਿਘਨ) (ਹਾਸਾ) ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਸੁਣ ਲਈ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੋਢਾ ਗੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੇ, ਸਾਫ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ** ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਨਾ ਕਰੋ।

Mr. Speaker : Thank you, Thank you. ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਾਵਾਂ....(ਵਿਘਨ) ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ?

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਤੇ ਦੋਨੋਂ ਮੂਵ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਾਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਪਿਆਜ਼ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਹੀਂ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਮਤਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਾਈਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦੇਖਾਂਗੇ। (ਵਿਘਨ) ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ। (ਵਿਘਨ) ਕੱਲ੍ਹ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਕਦੋਂ ਲਵੋਗੇ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। 15-15 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Please sit down. ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ Sit down. ਇਹ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੇਤੇ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਸਦਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਕਮੀ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ।

(ii) RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੇਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਇਕ ਮਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚਾਲੂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੇਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਰੀਬ 2 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ 1,05,200 ਹੈਕਟੇਅਰ ਇਕੱਲਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ 52% ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਿੱਜੀ ਘਰਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਸਮੇਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਸੇਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ 960 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ 14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੇਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵਲੋਂ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਸਮਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ 3277.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।

ਮਸਲੇ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਨੇਤਾ ਮਿਤੀ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ।

ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਦਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਮ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਸਦੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੇਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਰੀਬ 2 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ 1,05,200 ਹੈਕਟੇਅਰ ਇਕੱਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ 52% ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਿੱਜੀ ਘਰਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਸਮੇਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਸੇਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਉਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ 960 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਉਤੇ 14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੇਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵਲੋਂ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 113
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਸਮਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ 3277.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।

ਮਸਲੇ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਨੇਤਾ ਮਿਤੀ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ।

ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਦਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਮ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਸਦੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਡਿਫੀਕਲਟ ਏਰੀਆਜ਼ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ, ਇਕ ਕੰਡੀ ਏਰੀਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਏਰੀਆਜ਼ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਨ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ : ਬੈਠ ਜਾਓ । ਯਾਰ, ਬੈਠ ਜਾਓ । ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ । ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ।) (ਹਾਸਾ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆਵਾਂ, ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਖਾਂਦੇ ਕੀ ਹੋ? (ਹਾਸਾ) ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸ ਦਾ ਅੱਧਾ ਟਾਈਮ ਇਹ ਹੀ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਲੇ ਜੀ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋ ਇਲਾਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਸੀ। ਇਕ ਬਾਰਡਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਅਤੇ ਇਕ ਕੰਡੀ ਦਾ ਇਲਾਕਾ। ਕੰਡੀ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਕੁਝ ਏਰੀਆ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜਾ ਬਾਰਡਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਰਕੇ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਉਹ ਬਾਰਡਰ ਬਣਿਆ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਲੋਕ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਾਰਡਰ ਨਾ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਤਰੱਕੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਡ ਇਲਾਕਾ ਹੁੰਦਾ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਇਕ ਤੀਸਰਾ ਇਲਾਕਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਾਰਡਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਅਤੇ ਕੰਡੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਕਲੀਫ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਸੇਮ ਦਾ ਇਲਾਕਾ। ਵਾਟਰ ਲਾਗਡ ਏਰੀਆ। ਇਹ ਵਾਟਰ ਲਾਗਡ ਏਰੀਆ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਕਾਟਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕਾਟਨ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਸੀ। ਫਰੂਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੀਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੇਮ ਦੀ ਮਾਰ ਥੱਲੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਲੱਖ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਏਰੀਆ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 52% ਅਰਥਾਤ ਇਕ ਲੱਖ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਏਰੀਆ ਇਕੱਲੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਹੜਾ ਸੇਮ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕੱਲੀ ਇਨਕਮ ਤੇ ਇਫੈਕਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਲਾਕਾ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਨਕਮ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਥੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਦਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਕੁਝ ਇਲਾਕਾ ਐਸਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕਨਾਮੀਕਲੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਫੈਕਟਿਡ ਏਰੀਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਾਟਰ-ਲਾਗਿੰਗ ਵਾਲਾ ਏਰੀਆ ਹੈ। ਵਾਟਰ-ਲਾਗਿੰਗ ਨਾਲ ਇਕੱਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਇਨਕਮ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਈ ਬਲਕਿ ਉਥੇ ਸਾਰਾ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੱਚੇ ਘਰ ਢਹਿ ਗਏ। ਪੱਕੇ ਘਰ ਫਟ ਗਏ। ਸੜਕਾਂ ਹੇਠਾਂ ਧਸ ਗਈਆਂ। ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਸਾਰੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਸੀ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਦਿਨ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਲਾਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਨਕਲੂਡ ਨਹੀਂ, ਫਲਾਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਨਕਲੂਡ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਰੋਪੜ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੁਣ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਲਾਕਾ ਡੈਜ਼ਰਟ (ਮਾਰੂਥਲ) ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਉਜੜਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਣੇ। ਇਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਡਰੇਨਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਲਾਜ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਡਰੇਨਾਂ ਹੋਣ। ਇਕ ਤਾਂ ਸਰਫੇਸ ਉੱਤੇ ਸੀਪੇਜ ਡਰੇਨਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਡਰੇਨਾਂ ਹੋਣ। 1997

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 115
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY

ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਡਰੇਨਾਂ ਪੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਰੀਜ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੇਮ ਕਿਉਂ ਆਈ। ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਤਾਂ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੈਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੈਨਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੂਜੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਇਕ ਇੰਚ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਸੀਪੇਜ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਾਲ ਇਕ ਸਾਡੀ ਕੈਨਾਲ ਸਰਹਿੰਦ ਫੀਡਰ ਵੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੂਸਰਾ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਫਲੋਅ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਖਾਲੇ ਪੱਕੇ ਬਣ ਗਏ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਫਲੋਅ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਆਬਸਟਰਕਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਕਰਾਪਿੰਗ ਪੈਟਰਨ ਵੀ ਬਦਲ ਗਏ। ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਟਿਊਬਵੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਦੇ। ਪਾਣੀ ਖਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਿੰਪਿੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਪਿੰਪਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਵੀ ਫਰਕ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਏਰੀਆ ਐਸਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿ ਪਿੰਪਿੰਗ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਥੱਲੇ ਡੂੰਘਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਪਿੰਪਿੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਪਰਾਬਲਮ ਰੱਖੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਰੀਜ਼ਨ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ seepage by Canal. ਦੇ ਕੈਨਾਲਜ਼ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੀਪੇਜ ਹੋ ਕੇ ਬਿਮਾਰੀ ਵਧਦੀ ਗਈ, ਵਧਦੀ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੇਖੋ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕਈ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਪਰ ਕਈ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਛੇਤੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੱਲ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਬਹਿਸ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਈਏ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਓ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿੰਨਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਕਨੂੰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਨੂੰਨ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਇਹ ਕੇਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਨਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਪੁਰਾਣੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਗਏ। ਕਹਿੰਦੇ, ਚਲੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਚਲੋ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਣਾ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਖਰਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੇ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕੈਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਹੈ। ਵੇਖੋ, ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਿੰਨਾ ਵਿਤਕਰਾ ਹੈ? ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੈਨਾਲ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ 90% ਹੈ। ਜਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਲੱਗਣਗੇ, ਉਸ ਦਾ 90% ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ 10% ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਦੇਣਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਸਿਰਫ 25% ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ 90% ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ, ਸਿਰਫ 25% ਹੈ ਤੇ 75% ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਚਲੋ, ਪਰਾਬਲਮ ਸਾਡੀ ਹੈ। ਚਲੋ, ਜਾਂਦੇ ਚੋਰ ਦੀ ਪੱਗ ਹੀ ਸਹੀ। ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਉਨਾ ਕੁ ਹੀ ਸਹੀ। ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਤੇ ਆਪਾਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਲਾਈਨਿੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 750 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਡਰੇਨਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੁਝ ਇਲਾਕੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਇਹ ਡਰੇਨਾਂ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਡਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌੜਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਲਵਰਟਸ ਵੀ ਨਵੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ। ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੇ ਲੜੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਨਿੰਦੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿੰਦੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕੀ ਹੈ। ਵੇਖੋ, ਜਿੰਨਾ ਟਾਈਮ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ 90% ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਟੀਸਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਹੀ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੇ ਵਾਲੇ ਵੀ ਨਾ ਕਿਤੇ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਣ। ਇੱਕ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਸਿਆਸੀ ਬੰਦੇ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਦਿਓ ਤੇ ਸਾਰੇ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਰ ਮੂੰਹ ਤੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਕੱਢ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਹੀ ਕਰਵਾ ਦੇਣ। ਇੱਕ ਡੀ. ਸੀ. ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸੱਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ ਤੇ

ਆਪਣਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ ?

ਜੱਟ, ਮਹਾਂ, ਸੰਸਾਰ ਕਬੀਲਾ ਗਾਲਦੇ। (ਹਾਸਾ)

ਆਪਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਲੱਗੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਭ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 6 ਸਾਲ, 7 ਸਾਲ ਸਾਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ। ਚਪੜਾਸੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰਦੇ ਸਨ, ਬਾਦਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ। ਹੁਣ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ, if you do not mind, ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਆਊਟ ਆਫ ਦਿ ਵੇਅ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਬੜਾ ਸਾਈਲੈਂਟ ਸਪੈਕਟੇਟਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਦੋ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਦੇਖੀਏ ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਹਾਸਾ) ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਕਿਹਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਦਖਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਬੋਲਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇੰਟਰਵੀਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਲੇਕਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੱਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਦੇਖ ਕੇ, ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ, ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਅੱਧਿਆਂ ਕੁ ਨੂੰ ਹੋਇਆ, ਅੱਧੇ ਕੁ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਹੋਏ। (ਹਾਸਾ) (ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਇਥੇ ਜਿਹੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੱਸਦੇ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਕੀ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਧੱਕੇ ਖਾ ਕੇ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ, ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਵਾਈਫ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਇੰਨੇ ਬੈਠੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ? ਕੋਈ ਦੱਸੋ ? ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੜੇ ਅਸੂਲ ਵਾਲੇ ਬਣਦੇ ਹੋ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਇਹ (ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ, ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਕੱਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤੇ ਪਰਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰ ਲਈ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਹਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤਹੱਮਲ ਨਾਲ ਦੇਖਾਂਗੇ। ਆਪਣੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਰਾਏ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਓਹ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਬਥੇਰੇ ਖੱਜਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰ ਖੱਜਲ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਹੋਈ ਜਾਓ। ਕਿਤੇ ਤਾਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖ ਲਵੋ ਭਰਾਵੋ! ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਲੜ ਲਿਆ ਕਰੋ, ਮਗਰੋਂ ਕਾਹਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋ, ਤੋਹਮਤਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਕਦੇ ਕੁਝ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਨਾ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਲਵੇ। ਉਸ ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਲਵੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ, ਅਖਬਾਰ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ? ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਕਾਰਸਪੋਂਡੈਂਟ ਮਲੋਟ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਬੋਹਰ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ, ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ, ਦੇਖੋ ਬਈ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲਗਵਾਇਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਮਗਰ ਐਵੇਂ ਹੀ ਪਏ ਹਨ, ਕੀ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਕੱਲਾ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਾਂ ਇਥੇ ਨਾ ਉਛਾਲਿਆ ਕਰੀਏ। ਜੇਕਰ ਫੈਕਟਸ ਹੈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਅੱਜ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 11 ਹੋਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ 11 ਸਾਲ ਤਰੀਕਾਂ ਭੁਗਤੀਆਂ। ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਰਿਜ਼ਲਟ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਹੜੀ ਮੈਂਟਲ ਟੈਸਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ 11 ਸਾਲ ਹੋਈ, ਉਸ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ? ਸਿਆਸੀ ਬੰਦੇ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਸਾਡਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਫਾਇਦਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਨਾ ਹੁੰਦੇ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਵੈਂਡੇਟਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਚਲੋ, ਮੇਰਾ ਮਨ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਆ ਗਿਆ। ਐਵੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਉਥੇ ਥਹ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਡੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰਾਂ ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਿਲਦੇ ਹੋ ? ਇਹ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਰੂਰਲ ਮਨਿਸਟਰ ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਦੌਰਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਈ, 2012 ਵਿੱਚ ਵਰਡਜ਼ ਸਨ ਕਿ I am shocked to see the acute problem which has devastated the area. ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਸਨ ਔਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਡਰ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਦਫਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਉਤੇ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਐਕਸਪਰਟ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਉਹ ਕੌਣ ਸਨ, ਇਕ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈਡ ਡਾਕਟਰ ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ, ਮੈਂਬਰ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਹੋਰ 14 ਐਕਸਪਰਟ ਸਨ । ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਿਦਿਆ ਨਾਥਨ ਜੀ ਫਾਰਮਰ ਮੈਂਬਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਚੇਨਈ, ਡਾ. ਤੁਸਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਫੈਲੋ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ। ਡਾਕਟਰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਇਹ ਵੀ ਐਡਵਾਂਸ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਂਬਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰਲ ਵਾਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਔਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਦਿਨ ਲਗਾ ਕੇ, ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਉਤੇ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 119
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY

ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 962 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਟੇਬਲ ਉਤੇ ਰੱਖ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ** ਰਿਪੋਰਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਟੇਬਲ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਰੱਖ ਦਿਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਵੇਖੋ, ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤੇ ਗਏ ਨਹੀਂ ਜੀ। ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੋਲ ਦਸ ਵਾਰੀ ਗਿਆ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਮਨਿਸਟਰ ਹੈ। ਅੱਕ ਕੇ ਮੈਂ ਹੱਟ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਦਫਤਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਉਂਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਰਿਸਪੈਕਟੇਬਲ ਲੇਡੀ ਹੈ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜਾਵੇ। ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਜੇ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਿਸਟਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛ ਲੈਣਾ (ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਥੀਪਿੰਗ)। ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਪੜਾਸੀ ਕੋਲ ਵੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਟਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਟੇਟਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਬੜਾ ਆਕੜ ਗਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੰਡਾ ਫੜਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਟਰੇਨਿੰਗ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਥੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਟਰੇਨਿੰਗ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਬਤੌਰ ਮਨਿਸਟਰ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਖਾਤਰ ਕਿਸੇ ਪਟਵਾਰੀ ਕੋਲ ਵੀ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣ। ਹੁਣ ਇਥੇ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਤਾਂ ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਲੇਕਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ, ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਗਏ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਸਰ ਪਿਆ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਗਏ। ਪਹਿਲੀ ਦਫਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੀ.ਐਮ. ਇਕੱਠੇ ਆਏ ਹਨ। ਸੋ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੜਾ ਮਾਣ ਹੋਇਆ। ਸੋ, ਇਹ ਤਰੀਕੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਨਾ ਬੱਜਰੀ ਰੇਤਾ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਮੁੱਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸੇਮ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹਟਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਲੱਤਾਂ ਖਿੱਚਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਕਰਾਈਸਿਸ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਐਤਕੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ

**Placed in the Revisor branch.

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹਾਂ ਤੇ ਉਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਇਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ । ਉਸ ਦਾ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਕੋਈ ਇਮੀਜੀਏਟ ਬੈਨੀਫਿਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਹ ਜੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ 2015 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ । ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੀ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਤਾਂ ਲਗੇ ਕਿ ਪਰਾਬਲਮ ਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰੀ ਪਰਾਬਲਮ ਦੱਸੀ । ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਮੌਕਾ ਵਿਖਾਇਆ, ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ । ਫਿਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਮਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀ.ਓ. ਰੇਨਫੈਡ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੀ ਇਥੇ ਆਈ। ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਹੈ , ਮਤਲਬ ਕਿ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਰ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਜਿੰਨੇ ਆਪਣੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ । ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਮਸਲਾ ਡਰੇਨੇਜ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਡਜ਼ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਕਿ ਰੋਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਲਵਰਟਸ ਕਿਥੇ ਕਿਥੇ ਬਣੇ ਹਨ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸ ਰੋਡ ਦਾ ਲੈਵਲ ਉਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕਿਸ ਰੋਡ ਦਾ ਲੈਵਲ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੇਲਵੇ ਜਾਂ ਕਈ ਹੋਰ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਅਲੁਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੇਰੇ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਚੀਫ਼ਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਹੱਲ ਕੱਢ ਸਕੀਏ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ** ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਦੀ ਟੇਬਲ ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਰੱਖ ਦਿਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਕ ਇਕ ਪੁਆਇੰਟ ਡਿਟੇਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਜੋ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਇੰਨਾ ਵਧੀਆ ਮੁਲਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਥੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ, ਸਿਸਟਮ ਆਫ਼ ਗੌਰਮਿੰਟ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ

**Placed in the Revisor's branch.

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 121
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY

ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਫੈਡਰਲ ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਟੇਟਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਾਵਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਰੇਤਾ-ਬਜਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੀ ਲੈ ਲਓ, ਕਦੇ ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਓ ਕਦੇ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਲਓ। ਮਨਿਸਟਰ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਸਟੇਟਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਜੇ ਉਥੇ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਮਨਿਸਟਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਟੇਟ ਦਾ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਜਾਂ ਕਨਸਰਨਡ ਮਨਿਸਟਰ ਕਿਉਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ? ਉਥੇ ਜਿਹੜੇ ਅਫ਼ਸਰ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਅਸੀਂ ਹੀ ਘੱਲਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ-ਬਹੁਤ ਹੋਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟਸ ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕਿੰਨਾ ਵਕਤ ਜ਼ਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੇਤਾ-ਬਜਰੀ ਵਾਸਤੇ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦੇ ਰਹੋ ਪਰ ਪੁਲੀਟੀਕਲੀ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤਾਅਲੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ, ਰੁਕਾਵਟ ਕੀ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿਸਟਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ। ਲਿੰਕ ਰੋਡਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਲਓ, ਕੀ ਸਾਡੇ ਮਨਿਸਟਰ ਇਸ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲਿੰਕ ਰੋਡਜ਼ ਦੇ ਐਸਟੀਮੇਟ ਇੱਥੇ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਣ। ਉਥੇ ਭੱਜਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਹੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਾਡੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨਾ ਔਖਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਰੀਜ਼ਨ ਹੈ, ਕਿੰਨੀ ਸੀਰੀਅਸਨੈਸ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਡੈਮੇਜ਼ ਆਫ ਕਰਾਪਸ, ਫਸਲਾਂ ਮਰ ਗਈਆਂ, cent percent ਮਰ ਗਈਆਂ, ਹੁਣ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 51% ਕਰਾਪ ਨਾ ਮਰੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਦੁਆਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਮਾਊਂਟ ਪਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਡਾ ਹੀ ਕਸੂਰ ਹੈ? ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਲਿਆ, ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਕਨਸਰਨਡ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਪਏ ਹਨ, ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ 50% ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ 100% ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ, ਬਿਲਕੁਲ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਦਾਣਾ ਵੀ ਨਾ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 3500/- ਰੁਪਿਆ ਏਕੜ ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ 3500/- ਰੁਪਿਆ ਏਕੜ ਕੋਈ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮਝਣ ਹੀ ਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਕਦੀ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਨੂੰ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੀ ਮਿਹਰ ਕਰੋ ਇਕ, ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਆਓ। ਇਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਕ ਦਿਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਆਓ। ਤੁਸੀਂ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਹੀ ਨਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਕੀ ਇਲਾਜ ਕਰੇਗਾ ? ਤੁਸੀਂ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ? ਜੇਕਰ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪਲਾਨਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਰਿਕ੍ਰੂਮੈਂਡ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਕਸਪਰਟਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦੇਣ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੈਂਟਰ ਦੇ in a big way ਇਸ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਇਲਾਕਾ ਬੰਜਰ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਥੇ ਫਿਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਕਰਾਪਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੱਕ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਬਾਰਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪੈਡੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਡੀ ਦਾ ਹੁਣ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਡਾ ਸਟੇਟ ਸਬਜੈਕਟ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਕਿਓਰਮੈਂਟ ਵੀ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ ਤੇ ਇਨਕਮ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਆਪਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਕੇ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਬਣਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਆਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਸੂਰ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਥੋਂ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਫੈਡਰਲ ਸਿਸਟਮ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਮਤਾ ਕੱਲ੍ਹ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਜੁਅਰਤ ਕਰੋ। ਅਜੇ ਟਾਈਮ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ ਕਿ ਹੁਣ ਫੈਡਰਲ ਸਿਸਟਮ ਬਾਰੇ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। 10-15 ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਤੇ ਰਗੜਾ ਲਗਾਇਆ, ਸਾਨੂੰ ਫੜ ਫੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦੇਈ ਗਏ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਆ ਜਾਓ। ਕਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕੇਸ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਗਿਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਸੀਂ ਬੁਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ...

ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਢਰ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਮੋਰਚਾ ਲਗਾ ਲਉ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਮੋਰਚਾ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਲਗਾਉਣਾ। ਮੋਰਚੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਭੱਜ ਗਏ ਹੋ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸੁਆਦ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਾਅਰਾ ਇਹ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ, ਸੈਕਿੰਡ ਨੰਬਰ ਤੇ ਮਾਨ

ਸਾਹਿਬ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦਿਉ। ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਅਜੇ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹੁਣ,
ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਸੀ। (ਵਿਘਨ)

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼: ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲਗਾ ਦਿਉ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਕਿਹੜਾ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਹੈ? ਐਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਬਣਾ
ਲੈਣੀ। ਦੇਖੋ, ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ।
ਜਿਵੇਂ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਰੇਤੇ ਤੇ ਖੱਡਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਕੀ ਮਿਲੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ?
ਇਵੇਂ ਹੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ,
ਆਪਣੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਐਕਸਪਰਟਸ ਹੋਣ,
ਉਥੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ
ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੀ ਇਹ ਐਂਟੀ ਪੰਜਾਬ ਰਵੱਈਆ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਚਲੋ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ
ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕੁਝ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਫਿਰ
ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਅਖੀਰਲਾ ਚਾਰਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਖੀਰਲੀ ਛਾਲ ਮਾਰਨੀ। ਹੁਣ
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਕਹਾਂਗੇ ਕਿ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਭ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸੀ। ਗਵਰਨਰ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖਾਣਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਮੈਂ ਉਥੇ ਗਏ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਮੈਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈ। ਫਿਰ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ
ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਆਪਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ
ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ
ਅਸਰ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ
ਚੀਫ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਤੇ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ
ਕਿ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਸਲਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਦੇਵੋ
ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਡੇਟ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।
ਕੀ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲੋਗੇ? ਦੱਸ ਦਿਉ ਜੇ ਚੱਲੋਗੇ,
ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡੇਟ ਮੈਂ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਬਿਲਕੁਲ ਚੱਲਾਂਗਾ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੱਲ ਪਵਾਂਗੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਕਦੇ
ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ।

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼: ਇੱਕ ਅੱਧੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਲੈਣਾ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ
ਹੀ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚਲੇ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ
ਸੰਗਿਆ ਨਾ ਕਰੋ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ
ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਇੰਨਾ ਸਾਡੇ ਤੇ ਅਸਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੋਲਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। (ਵਿਘਨ)

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਆਪਾਂ ਕਿਹੜਾ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਹੁਣ ਇਹ ਹੈ (ਵਿਘਨ) ਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭਜਾ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਹ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹਨ। (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦੀ ਸੀਟ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਹੁਣ ਖਾਲੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੱਸਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਿਆ ਕਰੋ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਤੇ ਭਜਾ ਦਿਉ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਕਰਨ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਵੀ ਆਇਆ ਕਰਨ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਆਇਆ ਕਰਨ। ਜੀਅ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ। (ਵਿਘਨ) ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮਤਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਠੀਕ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਨੁਸਖਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਜੇ ਵੱਡਾ ਟੀਕਾ ਲੱਗੇਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸੋਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਬੋਲੀਏ। ਮੇਰਾ ਕੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ? ਮੈਂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਆ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕੀਤੇ ਸੀ ਉਹ ਵਿਦਫਰਾਅ ਕਰ ਲਏ। ਜੋ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਭਰੇਗਾ। ਸੋ ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਅੱਜ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਜੇ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜੋ ਮਾੜਾ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਭੁਗਤੇਗਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਤੇ, 40-50 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਗਰਨੇਡਾਂ ਦੇ, ਟੈਂਕਾਂ ਦੇ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਬੜੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾਏ ਗਏ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਬੰਬ ਨਾ ਚਲਾ ਦੇਣ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾ ਕੇ ਚੱਲੋ ਉਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਸ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ (ਹਾਸਾ) ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਸਹੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਕੰਟੈਪਟ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਆਪਾਂ ਹੀ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਬਚਾਂਗੇ, ਕਿਥੋਂ? ਕੁਝ ਸੋਚਿਆ ਕਰੋ। ਮੌਜ ਕਰੋ, ਜੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਬਣੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਓ। ਚਲੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰਾਂਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਂ ਦੱਸੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦਿਓ। ਸੋ, ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ** ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ ਉਥੇ ਵੱਡੇ ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠਦੇ ਸੀ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 125
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਸਾਡਾ ਫਿਰ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਹੋਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਹਾਂ ਜੀ ਬੀਬੀ ਜੀ, ਦੱਸੋ?

EXTENSION OF TIME OF THE SITTING OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੀਬੀ ਜੀ, ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਬੋਲੋ। ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਾਲੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਲਵਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜੋ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਹ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਤਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਜੀ।

**RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE
CENTRAL GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE
SOLUTION TO THE SERIOUS PROBLEM OF WATER-
LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS
TO PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND
PROVIDE THE REQUIRED MONEY**

(RESUMPTION)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ** ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲਾ ** ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸੀ, ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਹਨ । ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸੌਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਤੇ ਆਪਾਂ ਅਜਿਹੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾ ਲਗਾਈਏ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਬੀਬੀ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਰਹੇ, ਜੇ ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ I am proud of them ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਾ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਸੱਸ ਸਾਹਿਬਾ ਜਿਹੜੇ ਹਨ, ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਬੜੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ (ਹਾਸਾ) ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰੇ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਵੀ ਖਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ 10 ਵਾਰੀ ਬਾਦਲ ਪਿੰਡ ਗਏ ਸੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਮੈਂ ** ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ ਮਿੱਤਰਤਾ ਸੀ। ਮੋਫਰ ਸਾਹਿਬ ਭੱਜ ਗਏ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤਾਅਲੁੱਕ ਹੈ। (ਹਾਸਾ) ਤੁਸੀਂ ਦਸ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਮੋਫਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਸੀ। ਉਹ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ (ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਫਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇੱਧਰ ਹੀ ਆ ਜਾਓ (ਹਾਸਾ) ਇਹ ਅੱਧਾ ਸੱਚ ਹੈ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਧਾ ਕੁ ਮਨ ਹੈ, ਕਾਹਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਔਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਆ ਜਾਓ ਫਿਰ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਜਾਣਗੇ ਜੀ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਇੱਧਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਛੱਡੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਵਾਜ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਭੱਜੇ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਕਦੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਹੋ। ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਵਿਚਾਰੀ ਇੱਕ ਅੱਧਾ ਦਿਨ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਫਤਿਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਭੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੋਰ ਰਿਵਾਜ ਹਨ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹੋਰ ਰਿਵਾਜ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਭ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੱਜ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਦਾਰ, ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ, ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਭੁੰਦੜ ਸਾਹਿਬ, ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਕਿੰਨਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਆਏ ਹਾਂ।

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼: ਸਰਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾਓ। ਕਿਉਂ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਬਿਠਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਅੱਛਾ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਗੇ ਤੁਸੀਂ ਲਏ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਵਿਚਾਰੇ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਨੇ ਕੀਤਾ। ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿੱਤੇ ਹੀ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 127
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਰਾਓ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਤੇ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ? ਚਲੋ ਗੱਲ ਮੁੱਕੀ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਛੁੱਟੇ ਹਨ, ਕਿਤੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾ ਕੇ.....

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕੇਸ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕੇਸ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਅੱਛਾ ਗੱਲ ਸੁਣੋ। ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੇਟੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਲਵੋ ਜਾ ਕੇ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ?

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਜਿਹੜੇ ਮੌਰ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਤੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਾਂ ਉਸ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ, ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ.....(ਵਿਘਨ)ਚਲੋ ਛੱਡੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ, ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ : ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਟਾਈਮ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਵੈਂਡੋਟਾ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਚਲੋ, ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿਓ। (ਵਿਘਨ).....ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦੱਸੋ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੜਕੇ ਤੜਕੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਇਆ ਹੈ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਫੈਮਿਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਜੀ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ, ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧਾਈ। ਕਹਿੰਦੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਰੂੜੀ ਦੀ ਸੁਣ ਲਈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਵੀ ਸੁਣ ਲਈ। 11 ਸਾਲ ਉਹ ਤਾਰੀਖਾਂ ਭੁਗਤਦੇ ਰਹੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਬੋਝ ਪਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ।” ਪਾਪੀ ਕੇ ਮਾਰਨ ਕੇ ਪਾਪ ਮਹਾਂਬਲੀ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ (ਵਿਘਨ)... ਚੰਗਾ ਜੀ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਹੈ ਉਹ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ (ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵਾਟਰ ਲੋਗਿੰਗ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੰਡੀ ਏਰੀਏ ਦੀ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕੰਡੀ ਏਰੀਆ

[ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ]

ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ । ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਮਾਲਵੇ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਪੀੜਾ ਵਿੱਚ ਹਨ । ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਵੀ ਜੋ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਟਨ ਦਾ, ਕੀਨੂੰ ਦਾ ਅਤੇ ਫਰੂਟ ਦਾ ਏਰੀਆ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੰਨ 1984 ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਵੜਿੰਗ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਉਥੇ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਦੀ, ਪੁਰਾਣੀ ਸੇਮ ਦੀ ਔਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਪਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਲੇਕਿਨ ਸਾਡੇ ਉਸ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਮ ਕੱਢਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਫੀਡਰ, ਸਰਹਿੰਦ ਫੀਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਔਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਹਿੰਦ ਫੀਡਰ ਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਫੀਡਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀਪੇਜ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਔਰ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੇਮ ਆਈ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 1997 ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਡਰੇਨਾਂ ਕੱਢੀਆਂ, ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਕੱਢੇ। ਮੈਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ 1,01,394 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ; 54,520 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮਲੋਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਅਤੇ 19,450 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸੇਮ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਹੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਗਭਗ 1786 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੇੜਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਕਾਰਨ ਆਈਡੈਂਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਔਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਏਰੀਆ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਏਰੀਆ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਹਰ ਵਾਰੀ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਸੋ, ਦਿੱਕਤ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਉਦੋਂ ਅਣਦੇਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰਸ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਫਾਈ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੈਸਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਸੀ ਕਿ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਰੇਨੇਜ ਵਿਭਾਗ, ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰ ਦੇਵੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਰੇਨੇਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਸਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਖਮਿਆਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਿੱਲੋ ਜ਼ਮੀਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋਈ ਹੈ । ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਦੇ ਆਰਡਰ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 129
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੇਕਿਨ ਸਫਾਈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਫੁਰਮਾਈ। ਕਾਗਜ਼ੀ ਪੱਤਰੀਂ ਆਰਡਰ ਇੱਥੋਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਚਹੇਤਾ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ, ਸਾਡੇ ਡਰੇਨੇਜ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਚਹੇਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਸਫਾਈ ਦੇ ਰਿਗਾਰਡਿੰਗ ਅੱਜ ਤੋਂ ਡੇਢ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਤੁਰੰਤ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਲੇਕਿਨ ਕਾਗਜ਼ੀ ਪੱਤਰੀਂ ਉਹ ਵੀ ਬੜੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਘਪਲਾ ਡਰੇਨੇਜ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਟੇ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਨਿਰੇ ਦਾ ਨਿਰਾ ਲੂਣ ਡਰੇਨੇਜ ਵਿਭਾਗ, ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੇਖਣ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਫਾਈ ਕੇਵਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਬੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸਫਾਈ ਹੋਈ, ਉਥੇ ਇਸ ਵਾਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ, ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਪਈ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈ, ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਥੇ ਮਾਰ ਪਈ। ਲੇਕਿਨ ਕਾਗਜ਼ੀ ਪੱਤਰੀਂ ਸਫਾਈ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪੈਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਰੱਖਤ ਉਗੇ ਪਏ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਇਸ ਵਾਰੀ ਵੇਖ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਉਥੇ ਟਾਹਲੀਆਂ ਉਗੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਕਿੱਕਰਾਂ ਉਗੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਰਡਰ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਈ ਵਾਰੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਸਾਲ 2011-12 ਅਤੇ ਸਾਲ 2012-13 ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਦਾ ਆਰਡਰ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਾ ਕੀ ਕਰੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਉਥੇ ਮੈਂ ਸਫਾਈ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਬਾਕੀ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸਫਾਈ ਕਿਵੇਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਹੀ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਬੱਸ ਗੱਲੀ ਬਾਤੀਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਤੌਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਫਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਲਾਇਕੀ ਕਰਕੇ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਨ ਏ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ?

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ: ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ]

ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਾਥੀ ਤਕਰੀਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਫਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਮਲੋਟ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੀ । ਮਲੋਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਪਾਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਜਾਂ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਸਾਫ ਨਾ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਨਾ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸੀ । ਇਹ ਮੈਂ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਫਾਈ ਹੋਈ ਹੋਈ ਸੀ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਵੀ ਹਾਂ ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਸਫਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਸਕੈਂਡਲ ਹੈ । ਇਹ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟਾਈਮ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਘਪਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਓਹੀ ਹੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਪੀਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੈਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੁਆਇੰਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਓ ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ । ਮੈਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦਿਓ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ । ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਹਨ । ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕੇਵਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੀ ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਇਸ ਸਦਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਸੀ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ 15 ਦਿਨ, ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੇ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਜੀ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਥੇ ਗਏ ਲੇਕਿਨ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ । ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ.....

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹਾਂ । ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਸਨ । ਉਥੇ ਮੈਂ ਕੀ ਡਰਾਮਾ ਕਰਨਾ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 131
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਸੀ ? ਉਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਉਹ ਆਪ ਉਥੇ ਸਨ ਪਰ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਇਕੱਲਾ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਕੇ ਆਇਆ। ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਉਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਉਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਚਲੋ ਕਮ-ਅਜ਼-ਕਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਰੀਫ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਆਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ। ਮਿਸਟਰ ਸਮਰਾ ਦਾ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਰਨਫੈਡ (National Rainfed Area Authority) ਦੇ ਸੀ.ਓ. ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਰਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ 8,9,10 ਅਤੇ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੇਨਫੈਡ ਦੇ ਸੀ.ਓ. ਮਿਸਟਰ ਸਮਰਾ ਸਾਹਿਬ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਲਗਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ, ਧਾਲੀਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਬਰਾਂ ਲਗਵਾਈਆਂ। ਸਮਰਾ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੜੇ ਸੂਝਵਾਨ ਇਨਸਾਨ ਹਨ। ਸਮਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨੀਆਂ ਡ੍ਰੇਨਾਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਫੇਲਅਰ ਹੈ ਅਤੇ ਡ੍ਰੇਨ ਦਾ ਲੈਵਲ ਉਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤ ਦਾ ਲੈਵਲ ਡਾਊਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੰਡਜ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 1997 ਵਿੱਚ ਡਰੇਨਾਂ ਕੱਢੀਆਂ, ਮੈਂ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1997 ਵਿੱਚ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲਿਆਂ ਦਾ, ਡਰੇਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਿਸਟਮ ਟੋਟਲੀ ਖਰਾਬ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਕੀਤੀ। ਸਟੋਰੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਕਿ ਉਹ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਾਰਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਡਰੇਨ ਕੱਢ ਲਈ ਜਾਵੇ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਏਰੀਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2012-13 ਵਿੱਚ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 50-50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਾਟਰ-ਲਾਗਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜੀਆਂ। ਇਹ ਆਨ ਦਿ ਰਿਕਾਰਡ

[ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ]

ਹੈ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਾਗਜ਼ ਹਨ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਇਆ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 75% ਪੈਸਾ ਲੰਬੀ ਦੀਆਂ ਡਰੇਨਾਂ ਉਪਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਈਡਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਵਗੈਰਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਏਰੀਆ ਮੁਕੰਮਲ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ। ਬਾਕੀ ਦਾ 25% ਪੈਸਾ ਬਲੂਆਣਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਥੋਂ ਇਹ 1957 ਤੋਂ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਬਾਰੇ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਪਿੰਡ ਐਸੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੇਮ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਅਜੇ ਵੀ 2-2, 3-3 ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਥੱਲੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਉਤੇ ਇਕ ਵੀ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸੇਮ ਆਪ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਛੱਪੜ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੇਮ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ 2-2 ਫੁੱਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2-2 ਫੁੱਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਲਿਫਟ ਪੰਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣ। ਇਥੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਵੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਫਟ ਪੰਪ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਪ ਤਾਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮੋਟਰਾਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤਾਂ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਪਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਉਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਦੇ ਬਿੱਲ ਭਰਨ ਜੋਗੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਭਰਨਗੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਿਫਟ ਪੰਪ ਬੰਦ ਪਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸੇਮ ਆਈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਆਲਮ ਡੁੱਬ ਗਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਡੁੱਬ ਗਿਆ, ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਭੰਡੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਮੋਟਰਾਂ ਦੇ 3-3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਭਰੇ ਪਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਉਥੋਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਕੁੰਡੀਆਂ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਫਟ ਪੰਪਾਂ ਨਾਲ ਉਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਥੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਰਾਫ ਕੁਝ ਘਟਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਲਿਫਟ ਪੰਪ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 133
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਬੜੀ ਸੌਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ। ਮੈਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਟਾਈਮ ਦੇਣਗੇ, ਮੈਂ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ 97.77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਕਿੱਥੇ ਆਈ? ਇਹ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਜੇ ਉਥੇ ਦਿੱਕਤ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਦੇ ਦਿਉ, ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਦਿਉ। ਲੇਕਿਨ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਅਤੇ ਚੁਣਿਆ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਇਕ ਪੋਲਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਤਿਲ-ਫੁੱਲ ਭੇਟਾ ਕੀਤੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 97 ਕਰੋੜ 77 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਉਹ ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਰਸ਼ ਹਟ ਗਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੂਡ ਐਂਡ ਸਪਲਾਈ, ਡੀ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੇ, ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਰਪਾਲਾਂ ਝੋਨੇ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਪਾਲਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਚਾਰ ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਤਰਪਾਲਾਂ ਮੰਗਵਾ ਲਈਆਂ ਕਿ ਚਾਰ ਟੁਕੜੇ ਇੱਕ ਤਰਪਾਲ ਦੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਰਸ਼ ਤਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਪਰ ਉਥੇ ਤਰਪਾਲ ਨਹੀਂ, ਤੰਬੂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਤਰਪਾਲਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲੈਣ ਲਈ ਲਾਈਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਹਾਲ ਤੇ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਥੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤਰਪਾਲਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਰਪਾਲਾਂ ਪਿੱਛੇ ਮਰੇ-ਮਰਾਈ ਹੋਈ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ 97 ਕਰੋੜ 77 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਆਇਆ, ਉਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 10 ਕਿਲੋ ਆਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 100 ਗਰਾਮ ਮਿਰਚਾਂ (ਸ਼ੋਮ ਸ਼ੋਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ), ਇੱਕ ਥੈਲੀ ਲੂਣ, 100 ਗਰਾਮ ਹਲਦੀ ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਲੋ ਖੰਡ, ਇੱਕ ਕਿਲੋ ਦਾਲ ਤੇ ਦੋ ਕਿਲੋ ਇੱਕ ਪਸੂ ਵਾਸਤੇ ਫੀਡ ਦਾ ਗਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (ਸ਼ੋਮ ਸ਼ੋਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਤੱਕ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਚਲੋ, ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਕੇ ਲੈ ਲਈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆ ਜਾ, ਤੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਂ ਸਦਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਕੋਝੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਉਥੇ ਕੀਤੀ। ਆਟੇ ਦੀ ਥੈਲੀ ਵੰਡਣ ਵਾਸਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਟੋਆਂ ਲਗਵਾਈਆਂ। ਮੈਂ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਆਟੇ ਦੀ ਥੈਲੀ ਵੰਡਦਿਆਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲਗਵਾਈ, ਲੂਣ ਵੰਡਦਿਆਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲਗਵਾਈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ

[ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ]

ਵੰਡਿਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰਗਾਪੁਰੀ ਦੋਧਾ ਪਿੰਡ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਉੱਥੇ 30 ਗੱਟੇ ਫੀਡ ਦੇ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਲੇਕਿਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡੀ. ਸੀ. ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ, ਗੱਟੇ ਤਾਂ ਵੰਡਣ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਦੇ ਘਰੇ 30 ਗੱਟੇ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ। ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ., ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਝੂਠ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਆਈ. ਏ. ਐਸ., ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰਿਫਿਊਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਡੀ. ਸੀ. ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ 30 ਗੱਟੇ ਫੀਡ ਵੰਡਣ ਵਾਸਤੇ ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਮਾਪਤ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਹਤ ਕੀ ਦਿੱਤੀ? ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਆਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਲੂਣ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਲੋ ਖੰਡ ਦਿੱਤੀ, 100 ਗਰਾਮ ਹਲਦੀ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਲੂਣ ਤਾਂ ਜ਼ਖਮਾਂ ਤੇ ਛਿੜਕਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਜ਼ਖਮਾਂ ਤੇ ਲੂਣ ਛਿੜਕਿਆ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਹੋਰ ਕੀ ਦਿੱਤੀ? ਉੱਥੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਉੱਥੇ ਟਿਊਬਵੈਲ ਲਗਾ ਕੇ ਅਪ ਲਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਪ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਪ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਮਾਮ ਪ੍ਰੈਸ ਜਿਹੜੀ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿਖਾਈ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਪ ਲੱਗੇ ਦਿਖਾਏ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੀ ਅਰਚਿਤ ਵਾਟਸ ਦੀ ਨਿਊਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਉਹ ਪੰਪ ਹਨ, ਇੱਕ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ। ਸਾਰੇ ਟਰੈਕਟਰ ਉਹ ਲਗਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਹਨ, ਉਹ ਲਗਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਲਿਖ ਲਓ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੈ, ਭਗਵਾਨਪੁਰੇ ਦਾ। ਭਗਵਾਨਪੁਰੇ ਦਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਲਗਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਏ. ਡੀ. ਸੀ. ਬਾਠ, ਮੁਕਤਸਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਅਰਚਿਤ ਵਾਟਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਏ. ਡੀ. ਸੀ. ਨੇ ਆਪ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਟਰੈਕਟਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਨੇ ਘੰਟੇ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕੇਵਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੰਨ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 135
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ । ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਮੁੱਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਵਜੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ । ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ । ਹੁਣ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ? ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਹੋ ਗਿਆ । ਫਸਲ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈ । ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਹਾਂ । ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਾਂ । ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਪਾਵਰ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ : ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਪੈਸਾ ਵੰਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ । ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੰਡ ਦਿਆਂ । ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੈ । ਕਿਹੜੀ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਸ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੈ? ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਸੀ । ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਕਾ ਮੈਂ ਹੁਣ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਵੱਸ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਚੋਅ ਲਿਆਵਾਂ ਪਰ ਮੇਰਾ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ । ਨਾ ਚਿੜੀ ਵੇਖੀ, ਨਾ ਦੁੱਧ ਵੇਖਿਆ । ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਮਾਪਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਹਿਕਮਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ । ਅੱਜ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲਵਾ ਪੇਜ ਤੇ ਇੱਕ ਖਬਰ ਛਪੀ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਸਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰ ਗਈ, ਉਹ early crop ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਢਾਈ ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵਾਸਤੇ 2.2 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਅਰਲੀ ਵਰਾਇਟੀ HD 2967 ਵੀਟ ਦਾ ਸੀਡ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਮਰ ਗਈ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਮਲੂਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਹੁਣ ਕਣਕ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ 2.2 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਸੀਡ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ 4000 ਕੁਇੰਟਲ ਸਬਸਿਡੀ ਦਾ ਸੀਡ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ । ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ 1300 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ 800 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਤੇ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ । ਇਹ ਮਤਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਾ ਨਿੰਦੋ ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ, ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ । ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ । (ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਜੀ ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦੇਵੋ ਜੀ, ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੁਣ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੈਂਡਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, 7238 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਡਰੇਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਸੇ 2157 ਡਰੇਨਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡਰੇਨਾਂ ਸਾਫ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਕੋਈ ਇਕੱਲੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਡਰੇਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸਾਫ ਕਰ ਲਈਆਂ? ਉਥੇ ਵੀ ਕਈ ਡਰੇਨਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੁਣ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਕੈਂਡਲ ਬਣ ਗਿਆ? ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਫਿਰ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਸਕੈਂਡਲ ਕਿਥੋਂ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਿਲੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਾਰਾ ** ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕੱਲਾ 1997 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਸੈਂਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਹ ਸਾਰਾ ** ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਕੋਈ ਸਕੈਂਡਲ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜਾ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅੱਜ 1997 ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਥੇ ਡਰੇਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸੰਨੀ ਬਰਾੜ ਵਿਚਾਰੇ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਕਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਏਰੀਏ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਕੱਢ ਦਿਓ। ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨਾਂ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਢਾਈਆਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ : ਇਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਸਟਰ ਸਮਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਮਿਲ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਕੀ ਇਹ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਗੇ? ਮੈਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੇਕਰ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

**Expunged as per ruling dated 13.03.2013 by the Chair.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਲਕਾ ਮੁਕਤਸਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਦੇ ਮਿੰਟ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਮਲੋਟ, ਐਸ.ਸੀ.) : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਿਛਲੇ 20-25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ, ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਹਨ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਬੈਟਰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਕਈ ਪਿੰਡ ਇਫੈਕਟਿਡ ਹਨ - ਰੱਤਾ ਖੇੜਾ ਅਤੇ ਘੱਗਾ ਜਿਹੜੇ ਪਿਛਲੇ 25-26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਉਹ ਆਪਾਂ ਇਕ ਬਾਊਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਿੰਨਾ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮੈਜਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ, ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਏਰੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। 200-300 ਕਿੱਲਾ ਰੱਤਾ ਖੇੜਾ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 25-26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕਿਵੇਂ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਿਵੇਂ ਚਲਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗ ਕੇ ਜਾਂ ਇਧਰੋਂ ਉਧਰੋਂ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ 25-26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ 1997 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਮਲੋਟ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਨਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਮੇਨ ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ ਅੱਜ ਮਲੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਟੱਪਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ-ਫੁੱਟ, ਚੋ-ਚੋ ਫੁੱਟ ਦੇ ਟੋਏ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੇਮ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੈਲੀਆਂ ਦਾ ਤੇ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਤੇ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਜੀ ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ]

ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਲੈਵਲ ਉਤੇ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੇ ਕੰਮ ਹੋਏ ਪਰ ਸੇਮ ਨਾਲ, ਬਾਰਸ਼ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਜ਼ੀਰੋ ਉਤੇ ਆ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਵਾਟਰ ਲਾਗਿੰਗ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੁਬਾਰਾ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣ ਗਏ ਕਿ ਮਲੋਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡ ਸਨ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮਲੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਟਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਲਗ ਗਏ ਤੇ ਮਲੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਗ ਪਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜਾਈ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਜਿਵੇਂ ਫਲੱਡ ਆਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਕਿਤੇ ਦੋ-ਦੋ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਕਿਤੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਕਿਤੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ, ਬੀਬੀ ਜੀ ਨਾਲ ਆਪ ਉਥੇ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰ ਵੜਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੌਕਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਫਸਰ ਮੌਕਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣਾ ਪਜ਼ਾਮਾ ਉਪਰ ਚੁੱਕਿਆ, ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਸਾਰਾ ਮੌਕਾ ਆਪ ਵੇਖਿਆ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਤੇ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਵੀ ਟਾਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਕੱਢੇ ਗਏ। ਬੜੇ ਹੀ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਹੋਇਆ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨਾ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਪੰਜ-ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ ਤੇ ਜੇ ਨਿਕਲਦਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੜ ਲੜ ਮਰ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੱਢੋ, ਉਸ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੱਢੋ। ਇਹ ਤਾਂ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ, ਸਿਆਣਪ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਣੀ ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਕਢਵਾਏ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਲੈਵਲ ਉਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਹੋਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਪਾਸੇ ਐਫਰਟਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀਮਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ, ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਆਏ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਟੀਮ ਦੇ ਇਕ-ਦੋ ਵਾਰੀ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਰੱਤਾ ਖੇੜੇ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਸਨ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕੋਈ ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਪਿਛੋਂ ਆਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਹਿਸਾਬ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 139
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਚੌੜਾਈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਪੈਸਿਟੀ ਹੈ ਉਹ ਇੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਪਿਛੋਂ ਸਿੰਮ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਣ । ਇਹ ਤਾਂ ਮਤਲਬ ਆਰਜ਼ੀ ਹੱਲ ਲੈ ਲਵੋ ਜਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਨਾ ਰਹੇ ਤੇ ਅੱਗੇ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ । ਸੋ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਕੱਢੇ ਹਨ ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸੀਪੇਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ । ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ । ਚਲੋ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ । ਸੋ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦੋਹਰੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ । ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਸੀਪੇਜ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਜਿਹੜਾ ਵਾਟਰ ਲੈਵਲ ਉਤਾਂਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੱਢਣਾ ਹੈ । ਸੋ, ਇਹ ਲੜਾਈ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਲੜਾਈ ਚਲਾਉਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੜਨੀ ਹੈ ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ । ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 65 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪੈਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 55 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਇਫੈਕਟਿਡ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਘਰਾਂ, ਸੜਕਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ 55 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ । ਇਹ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ । ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੋਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਮੋਟਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ । ਮੈਂ ਅਣਾਨ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ । ਛੱਪੜਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਗਿਆ । ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਸੀ । ਮੌਕੇ ਤੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਢਵਾਇਆ ਗਿਆ । ਲਖਬੀਰਆਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ । ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ । ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ । ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਸਲਾਂ ਤਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ । ਇਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਬੀਬੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਐਕਸ ਗ੍ਰੈਸ਼ੀਆ ਦਾ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਇਥੋਂ ਭੇਜਿਆ । ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਸੀ । ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸਰ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਦੇ ਕੇ ਆਏ । ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਹੀਏ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ]

ਹੋਈ ਹੈ, ਇਕ ਕਿਲੋ ਆਟੇ ਦੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕ ਕਿਲੋ ਦਾਲ ਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਲੂਣ-ਮਿਰਚ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਾਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਸਨ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦਾ ਵੀ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਣ ਦਾ ਵੀ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਮੌਕੇ ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ, ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ..

Mr. Speaker : Next, Mrs. Karan Kaur Brar ji.

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ : ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੈਂ ਚੀਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ।

Mr. Speaker : Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ : ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੋ, ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਇਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤ੍ਯੁਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਨਵਾਦ ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾਰ (ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, Thank you very much ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਬਾਹੀ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕ ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਏਰੀਆ ਸਾਡਾ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਭ ਪਾਸੇ ਤਬਾਹੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹਨ । ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਉੱਪਰ ਤੁਹਮਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ ਕਿ ਅੱਗੋਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਸਾਡੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਇਲਾਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸੇਮ ਨਾਲਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਆਵੇ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸੇਮ ਨਾਲਾ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬੀਬੀ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਵੀ ਉੱਧਰ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਨਾ ਆਏ ਹੋਵੋ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਸਰਾਏਨਾਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨਾਲਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੰਡ ਹੀ ਡੁੱਬਣਾ ਸੀ।

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 141
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ : ਇਹ ਸਾਡਾ ਬਲੀਦਾਨ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਬਲੀ ਹੀ ਸਮਝੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਏਰੀਏ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਡੁੱਬਣ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਉਥੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ : ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ। ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ, ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਢਾਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਸੱਪਾਂ ਵਾਂਗ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੇਟ ਲਾਈਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸੇਮ ਨਾਲਾ ਨਾ ਨਿਕਲੇ। ਸੰਘੁਧੋਣ, ਜੰਮੂਆਣਾ ਹੋਰ ਕਈ ਪਿੰਡ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਸੇਮ ਨਾਲਾ ਉੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤ ਨੀਵਾਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੰਪ ਲਗਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਹ ਫੇਰ ਉਥੇ ਹੀ ਆਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਾਈਨਿੰਗ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਾਂਗੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸਰਵੇ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਜਾਂ ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲੈ ਕੇ ਆਓ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀ ਬੋਲੀ ਨਾ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਲਾਈਨ ਕੱਢ ਕੇ ਸੇਮ ਨਾਲਾ ਕੱਢਣ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਡੂੰਘੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਚੌੜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹਨ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਜੇ ਸਰਾਏਨਾਗਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਾਂ, ਅਸੀਂ ਵੱਡਾ ਛੱਪੜ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਦੋ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਸਾਈਫਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਬੈਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੈਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਾਡਾ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਵੀ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਦੀ ਜੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਡੇ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਹਨ, ਵੇਅਰ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ (ware Kishanpura), ਸਰਾਏਨਾਗਾ ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਗਰਿੱਡ ਇਸ ਵਾਰੀ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਕੋਈ ਡਰੇਨੇਜ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਗੌਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਸਾਡੇ ਲਾਂਘੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਗ੍ਹਾ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਾਣੀਪਾਂ ਦੱਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਥੇ ਕੋਈ ਲਾਂਘਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਥੇ ਬ੍ਰਿਜਿਜ (Bridges) ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜੀ ਬੂੜਾਗੁਜ਼ਰ ਡਰੇਨ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਰਾਈਟ ਐਂਗਲ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਟਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰਾਈਟ ਐਂਗਲ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਿੱਟ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਓਵਰਫਲੋਅ ਹੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ

[ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ]

ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਾਰਾ ਏਰੀਆ ਡੁੱਬ ਗਿਆ । ਅਜਿਹਾ ਹਰੇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮੈਂ, ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੀ। ਜਗ੍ਹਾ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਡੁਬੋ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਕਾਲਗੜ੍ਹ ਪਿੰਡ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਫੱਤਣਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੜਕ ਕੱਟ ਦੇਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਡੁੱਬ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮਗਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਉਹ ਸੜਕਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਡੁੱਬ ਗਿਆ। ਸਰਾਏਨਾਗਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਡੁੱਬਿਆ, ਮਰਾੜ ਕਲਾਂ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਕੱਟੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹਰੀਕੇ ਪਿੰਡ ਨੇ ਖੋਖਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟਿਆ। ਖੋਖਰ ਨੇ ਹੈਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟਿਆ। ਹੈਰਾਜ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਦੇਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪਰਾਪਰ ਡਰੇਨਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ । ਮੈਂ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੇਮ ਨਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕੰਡਾ ਛੇ-ਛੇ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਫ ਕਰੋ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੇਮ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਲ 1983-84 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ ਮਿਰਦਾ ਸਾਡੇ ਯੂਨੀਅਨ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਾਲ 1984 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਹੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਟਰ ਟੇਬਲ ਜਿਹੜਾ ਡੇਢ ਸੌ ਫੁੱਟ ਨੀਵਾਂ ਸੀ ਅੱਜ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਝੋਨਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਏਰੀਆ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਇੱਥੇ ਪੈਡੀ ਲਗਾਉਣੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਬਣਨਾ ਹੀ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਗਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਛੋਟਾ ਮੂੰਹ ਤੇ ਵੱਡੀ ਬਾਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਗਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਜਗ੍ਹਾ ਸਫੈਦੇ ਲਗਾਏ ਤੇ ਸਫੈਦਿਆਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕੱਢ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਸੋਚੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖਤਮ ਕਰੀਏ। ਇੱਥੇ ਬਦਲਵੀਆਂ ਕਰਾਪਸ ਹੋਣ। ਅਸੀਂ ਡੇਅਰੀ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 143
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਫਾਰਮਿੰਗ ਵੱਲ ਚੱਲੀਏ । ਮੱਕੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਪਰਿੰਕਲ ਸਿਸਟਮ ਲਗਾਈਏ, ਡਰਿੱਪ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਲਗਾਈਏ । ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫਲੱਡ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਲੱਗੇ । ਜੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਡਿਸਐਪੁਆਇੰਟਮੈਂਟ ਹੋਈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਿੰਜਾਈ ਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਉਥੇ ਕੋਈ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਲ ਹੀ ਦਿਖਾਈ । ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਰ ਕੀ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਟੇਟ ਲੈਵਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੈਵਲ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਹੈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਾਂਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਲ ਅੱਪ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਗੇੜਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਮਗਰ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੇਮ ਦਾ ਹੱਲ ਪੂਰੀ ਸੀਰੀਅਸਨੈਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਤੁਹਾਡੀ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਅਬੋਹਰ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ because this has been a very rare privilege for me ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, not even a moment I have illusion, ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਉਥੇ ਘਟਦਾ ਵਧਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਥੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਹੈ । If he would recall ਇਸੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ he has rightly said that. ਬਾਕੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੁਲੀਗ ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਫਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾਲ ਚੱਲਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਮੈਂ ਕਹਿ ਦੇਵਾਂ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਮੈਨੂੰ ਨਾਂਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ । This is the kind of respect he carries and everybody holds him in high respect as far as matters of Punjab and development of Punjab is concerned. I think ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ, it is not because of Sunil Jakhar it is because the position that I am sitting in. This Sunil Jakhar is not going as Sunil Jakhar, Sunil Jakhar is going there because he represent the entire Congress Party. Congress party stands behind any issue which concerns the welfare of Punjab. I am honoured because of that ਮੈਨੂੰ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਬਣੇ ਨੂੰ 11 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ at least I have the opportunity to contribute my little bit for the development of Punjab. ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਫਸੀਲ ਨਾਲ, ਬੜੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਜੀ,

[ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ]

ਬੀਬੀ ਬਰਾੜ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, they contributed very constructive suggestions. ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦੇਈਏ, ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ, Hon'ble Minister should take them in a spirit of cooperation and constructive suggestion. ਸੁਜੈਸ਼ਨਜ਼ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਵੇਂ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ ਸਾਹਿਬ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਸਮਰਾ ਜਿਹੜੇ ਰੇਨ ਫੈਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਏਰੀਆ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਹਨ, ਉਹ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ, there he was very circumspect, he made himself very clear ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ and he categorically said that it is bad planning and shabby implementation. 1997 ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਸਿਸਟਮ ਬਣਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, it doesn't matter ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ 700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਾਇਆ, ਪੈਸਾ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਤੇਲ ਤਾਂ ਤਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲਣਾ ਹੈ। But the thing is, my submission to Hon'ble Chief Minister is ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਥੇ ਮੌਂਟੇਕ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਮਿਸਟਰ ਸਮਰਾ ਵੀ ਬੈਠੇ ਸੀ, ਮਿਸਟਰ ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਵੀ ਸਨ, ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਪਲੈਨਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ can it be insulated? ਉਸ ਪਲੈਨਿੰਗ ਨੂੰ can we ensure that it is insulated from political and local level pressures? ਬੀਬੀ ਬਰਾੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 100-90 ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਠੋਕਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਐਕਸੀਅਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਇੱਧਰ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਧਰੋਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ it is a kind of serpentine but not in a natural flow. You can't dictate nature ਕਿ ਇਧਰੋਂ ਪਾਣੀ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਧਰੋਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਚਾਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਣਾ ਲਓ for God's sake please ensure, ਜਿਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਡਵੀਜ਼ਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਪਰੈਸ਼ਰ ਬਹੁਤ ਆਉਣਗੇ, only on one condition I will do the demarcation, ਮੈਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾ ਕਰਿਓ, I will not listen to anything. ਮਹਾਰਾਜਾ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਬਾਊਂਡਰੀ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੋਰ ਸਰਕਾ ਦਿਓ, that was the only change made. ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਹੋਈ that is only thing, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁਣ ਇਹ ਲੀਕ ਖਿੱਚਣੀ ਪਏਗੀ। ਲੀਕ ਖਿੱਚਣ ਵਾਸਤੇ it is must that we should rise above any political considerations. ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 145
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਜਨਰਲ ਧਾਰੀਵਾਲ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਜਨਰਲ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇ ਉਥੇ ਪਾਵਰ ਪੁਆਇੰਟ ਪ੍ਰੈਜੈਂਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਟੈਕਨੀਕਲ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, he was talking in terms of that he want .5 meter contour plan. This is a technical thing but the thing is ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ, ਲੇਅ ਆਫ ਦਿ ਲੈਂਡ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਕੋਪ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, now it is measured in a very microscopic manner through satellite. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ I had an opportunity to go and speak to Mr. Samra. ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਹਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੱਲ ਹੋਈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਸਰੋ ਨੂੰ ਅਪਰੇਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਈਸਰੋ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਫਰਮਵਰਚਗ ਨੁਬ ਪੁਆਇੰਟ 5 ਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ we are overbooked. ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਰ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦੋ ਸਾਲ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਸੇਮ ਨੇ ਵੇਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। We have to make some sort of contingency plan. ਕਿਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਪੈਸਾ ਇਵੇਂ ਹੀ ਨਾ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਏ। ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। You are in government and you know better.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਇਸ ਦਾ ਐਂਡ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਵਿੱਚ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਤੋਂ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਦਾ ਹੈਡ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਹੀ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਣੀ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਫਲੱਡ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਧਰੋਂ ਡਰੇਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਪਾਣੀ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਥੇ ਡਰੇਨਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਲੈਵਲ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਕੇ ਪਾਣੀ ਬੈਕ ਹੋਣ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਵਗੈਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਡਰੇਨਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਪ ਆਊਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸੋਚਣਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ I am aware ਕਿ ਜਨਰਲ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀਟੇਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਸੈਂਟਰਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਈਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ they are not looking at water logging. ਸੇਮ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੁਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, it is coming as a natural flow. ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ

[ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ]

ਜਿਓਗ੍ਰਾਫੀਕਲ ਬਾਊਂਡਰੀ ਦੇਖਣੀ ਹੈ, ਨਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇਖਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਗੰਗਾ ਨਗਰ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਵੜੇਗੀ। ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਸੇਮ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣਗੇ? They have done and that is in the consideration but Speaker Sahib, the only suggestion is that this plan should be comprehensive. 1997 ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਸਿਸਟਮ ਬਣਿਆ ਸੀ, 16 ਸਾਲ ਬਾਅਦ it has become defunct for our own fault or may be for lack of planning. ਸੋ, ਇਸ ਵਾਰ ਪਲਾਨ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ that should be done in a proper way with long term perspective ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਲੰਚ ਦੀ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ PM Sahib deemed it fit, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਲੰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਕੇ, ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ, "It is really surprising the both opposition and the ruling party and I am talking in the same language." ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਕਿ ਬੜੀ ਸੀਰੀਅਸ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ, we want it to be finished and he said that Mr. Sunil I am really looking at a long term and permanent solution of the problem. ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ that he is very serious and he even told ਕਿ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰੋ। ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਕਰੋ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਸਾ ਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਜਨਰਲ ਧਾਰੀਵਾਲ ਦੀਆਂ ਸਲਾਈਡਜ਼ ਦੇਖਣਾ। ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਿਹੜੀ ਸਫ਼ਾਈ ਬਾਰੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਫ਼ਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਘੁੜਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਵੋ। ਉਸ ਨਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪਿੰਡ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 12 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਸਫ਼ਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਪੈਸਾ ਤਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2011-12 ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਸਾ ਆਇਆ ਹੈ, 2012-13 ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਸਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਹਰੇਕ ਸਾਲ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਡਰੇਨਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਯੂਟੇਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ since 2008 till this date 2013 ਤੱਕ ਸੈਂਟਰਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਤੋਂ funds released under disaster management funds. Funds released under State Disaster Response Fund are 1061.98 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਾਸਤੇ ਹਜ਼ਾਰ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 147
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਇਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡੇਟਸ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ, I checked and cross checked. ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਸਾ ਆਵੇ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਫਿਰ ਤਾਂ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਤੁਰੀ ਜਾਉ। ਜੇ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਪੈਸਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਇਆ। ਹੋਰ ਮੈਂ ਕੀ-ਕੀ ਦੱਸਾਂ? ਇਹ ਦੱਸਾਂ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕਿੱਥੇ ਲੱਗਾ ਹੈ?

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਫੰਡ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜਦੋਂ ਡਰੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਲੱਡ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਪੈਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹੀ ਸਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਵਕਤ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਫੰਡ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਏਅਰਟੈੱਲ ਡਿਸ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਫੌਰਨ ਟੂਰ ਤੇ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਢਾਈ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ। Go through it later on. (interruptions) ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਫੰਡ ਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਰੇਨ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਐਗਜ਼ਾਮਿਨ ਕਰ ਲਉ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ : 10 ਸਾਲ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਨਿਸਟਰ ਬਣੇ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਾਹਰ ਟੂਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂ ਸਵਾਲ ਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪ ਕੋਈ ਫਾਈਲ ਕਢਵਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। This was a question which I put ਉਸ ਦਾ ਜੋ ਜਵਾਬ ਤੁਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ? ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ ਕਿ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਸੋਕਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਹੜ੍ਹ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵਾਸਤੇ ਸਾਢੇ 800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕਲੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਸਫ਼ਾਈ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੈਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਨੀ) (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਤੁਸੀਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਚੁੱਕੀ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ : ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚੈੱਕ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਉਂ ਰੌਂਗ ਪਲਾਨਿੰਗ ਹੋਈ? ਕਿਉਂ shoddy implementation ਹੋਈ? (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੌਰ) ਮੇਰੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ would we try and fix responsibility ਤਾਂ ਕਿ ਮੁੜ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, so that ਆਇੰਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। Order was done, I believe ਕਿ ਇਹ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਰਡਰ ਹੈ, it must have been done in the right spirit, right advice from General Dhariwal, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਫੋਟੋ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਖ ਲਉ ਕਿ ਬਰਿੱਜ ਬਣਨੇ ਸੀ ਪਰ ਉਥੇ ਪਾਈਪਾਂ ਰੱਖ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹੱਸੇ। That's on record, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ I am not saying, General Dhariwal is saying ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰੇਨੇਜ ਦੀ ਡਿਜ਼ੀਨਿੰਗ ਵਰਗੇ ਕੰਮ ਦਿਉ ਪਰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਚੈਲੰਜ ਨਾ ਕਰੇ।

ਮਿਤੀ 24.05.2012 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੇ ਟੈਂਡਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) I am quoting from official document ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੌਰ) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਹਨ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ he is the Chief Minister of the Punjab and he is entitled to do it but ਮੈਂ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਪਾਪਲੇਨ ਮਸ਼ੀਨ ਹੈ? As far as I am aware and I stand corrected ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੋਲ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਛੋਟੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। That should be looked into, this should not be turned into ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਹੀ ਗੱਢੇ ਮਾਰੀ ਜਾਣ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ਾਮਿਨ ਕਰਵਾ ਲਉ। This is I am quoting again from the facts.

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 149
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਹੀ ਆਪਾਂ ਰੇਤੇ-ਬਜਰੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਡਿਸਕਸ ਕਰਕੇ ਹਟੇ ਹਾਂ। ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਡਾ ਏਰੀਆ ਉਦੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਲੂਆਣੇ ਵਾਲਾ ਏਰੀਆ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ, just prior to elections ਸਾਡੇ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਜਿਹੜੀ ਟੀਮ ਆਈ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ drainage should not have berms on it. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਪੁੱਟ ਕੇ ਸਾਈਡਾਂ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਰੇਤਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਭਰਤ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ, I would like if you examine it personally. ਜਿਹੜੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟੈਂਡਰਜ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡੇਟਸ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅਬੁਲਖੁਰਾਣਾ ਡ੍ਰੇਨ ਅਤੇ ਬੁੱਢਾ ਗੁੱਜਰ ਡ੍ਰੇਨ ਵਾਸਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 22 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੇਤਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ, ਬਜਾਏ ਉਸ ਤੋਂ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿ ਇੰਨਾ ਰੇਤਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪੇਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮਿੱਤਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਹੋ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਸੇ ਲੁਟਾਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਰ ਕੀ ਧਾਂਦਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਰੋਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਪਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ that should not be done. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲੀਗਲ ਸੈਂਕਟਿਟੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਾਂ, I would rather request you to look into the charges. ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਗਲਤ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਓ but those culprit officers should not go scot free. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਓ। ਉਹ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇੱਥੇ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਮੰਚਾਂ ਤੇ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਜਿਸ ਨੇ ਹੱਥੀਂ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਟੇ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਥੋਂ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, 22 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਘੱਟਾ ਹੋਰ ਕੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? So we wholly and solely support this motion which has been moved and I have no compulsion in saying ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਕਹੋਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਕਹੋਗੇ ਇਕੱਲੇ ਇਸੀ ਇਸ਼ੂ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਇਸ਼ੂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਕਹੋਗੇ I am always available and Congress Party support this motion wholly. (Thumping)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਅਹਿਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਬੜੀ ਹੀ ਅਹਿਮ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਈ । ਆਨਰੇਬਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਔਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਵਾਜ ਹੈ ਇੱਥੇ ਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਸ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਇੱਥੇ ਰਿਵਾਜ ਹੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਵੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਹਲਕੇ ਤੇ ਹੁਣ ਮੁਕਤਸਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਹਲਕੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਲਕਾ ਇਫੈਕਟਿਡ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ। ਇਕ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਟੈਨਸ਼ਨ ਐਤਕੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਓ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 60 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਨੀ ਬਾਰਸ਼ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇੰਨੀ ਬਾਰਸ਼ ਦੇਖੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਾਣੀ ਆਉਂਦਾ ਗਿਆ, ਆਉਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇਕ ਬੜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਲੈਮਿਟੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਹ ਕਲੈਮਿਟੀ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ। ਵੱਡੇ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਓ । ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਕਲੈਮਿਟੀ ਦੇਖੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਲੈਮਿਟੀ ਨੂੰ ਮੀਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜਿੰਨੇ ਸਰਕਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਨੇ ਚੁੱਕੇ ਤੇ ਇੰਤਹਾ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ । ਮੈਂ ਆਪ ਇਕ-ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਦੋ ਵਾਰੀ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਲਓ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਉਥੇ ਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਵਡਿੰਗ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਲੜ ਕੇ ਮੁੜ ਕੇ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਚਲੋ, ਮੇਰਾ ਵੀ ਖਹਿੜਾ ਛੁਟਿਆ। ਵਡਿੰਗ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਤ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ not Raja Warring Sahib's darshan. ਜੇ ਵਡਿੰਗ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਡਿੰਗ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਆਵਾਂ? ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਕਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛਪਿਆ ਸੀ ?

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਕਦੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਘਰੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਦੱਸੋ ਕਿ 20,000 ਬੰਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰੇ ਕਿਵੇਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਤਾਂ ਵੀ ਇੰਨਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਭਾਵੇਂ ਤੁੜੀ ਵਾਂਗ ਤੁੜ ਲੈਣਾ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਇੰਨਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼, ਬੈਠ ਜਾਓ।

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 151
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਚਲੋ, ਛੱਡੋ। ਆਪਾਂ ਮਤਲਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਅਫ਼ਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਾਡੀ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਫਾਈਲਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈਆਂ? ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਵੈਸੇ you should not encourage ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣ। ਨੋਟਿੰਗ ਤੱਕ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, these I have got through RTI.

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਲਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਅਫ਼ਸਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਲੋ, ਠੀਕ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਵਗੈਰਾ। ਦੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਉਥੇ ਸਨ। ਦਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈਲਥ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਬਿਠਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਸਕੱਤਰ, ਐਨੀਮਲ ਹਸਬੈਂਡਰੀ ਵੀ ਉਥੇ ਸੀ, ਸੈਕਟਰੀ ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵੀ ਉਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਟਰੀ ਵੀ ਉਥੇ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਵਾਰ ਲੈਵਲ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇੰਨਾ ਇੰਟਰਸਟ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਲੈਂਦੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੂਜਾ, ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਲੀਫ ਫੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਜਾਖੜ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਵੀ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਦੱਸੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਹੀ ਲਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਦੇਖੋ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਇਹੀ ਗਿਲਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਕਦੋਂ ਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ? ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹੈ, ਸਟੇਟ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਕਦੀ ਆਪਾਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੈਂਟਰ ਕੋਲੋਂ ਜਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ? ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਅੱਛਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੂਰਲ ਮਨਿਸਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਟੀਮਾਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਏ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾਲ ਗਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਕੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮਜ਼ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀ? ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਕੋਈ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਇਕ-ਅੱਧਾ ਬੰਦਾ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਐਕਸਪਰਟਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਭੇਜਣੀ ਸੀ? ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਸਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20% ਫੰਡ ਦਿਉ। ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਲੀਫ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ 20% ਤਾਂ ਦਿਉ। ਕੋਈ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਲਈ ਵੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਲਵਾਂਗੇ ਪਰ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਵੇਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 3500 ਰੁਪਿਆ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਦਿਉ। ਇਹ ਕੋਈ ਸਾਡਾ ਕਸੂਰ ਹੈ? ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰ ਲਵੋ ਜੇ ਉਹ ਸਾਡੀ ਰਿਲੀਫ ਵਧਾ ਦੇਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹ ਵਧਾ ਕੇ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। 1500 ਰੁਪਿਆ ਅਸੀਂ ਔਖੇ-ਸੌਖੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਾ ਕੇ 5000 ਰੁਪਏ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਮਖੌਲ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ ਡੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛ ਲਵੋ ਕਿ ਪੈਸੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਗੌਰਮਿੰਟ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ। ਮੈਂ ਰੋਜ਼ ਸੁਬਾ ਟੈਲੀਫੂਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਧੇ ਡੀ. ਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੈਂ ਟੈਲੀਫੂਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਟੈਲੀਫੂਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਹੀ ਮੈਂ ਐਸ. ਡੀ. ਐਮਜ਼ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੂਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਆ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖਾ ਕੰਮ ਪੈਸੇ ਵੰਡਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਸੌਖੇ ਹਨ ਪਰ ਵੰਡਣੇ ਔਖੇ ਹਨ। ਵੰਡਣੇ ਕਿਉਂ ਔਖੇ ਹਨ? ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਔਰ ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ. ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਹੀ ਜਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਵੰਡੇਗਾ। ਪੈਸੇ ਵੰਡਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਪੈਸੇ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਤਾਈਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਜੈਸ਼ਨ ਵੈਲਕਮ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿਓ। ਟੈਲੀਫੂਨ ਕਰ ਦਿਓ। ਟੈਲੀਫੂਨ ਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਟੈਲੀਫੂਨ ਕਰ ਦਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੂਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੈਲੀਫੂਨ ਕਰ ਦਿਆ ਕਰੋ। ਵੇਖੋ, ਮੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਟਾਲੇ ਵਾਲੇ ਫਸੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਚਲੋ, ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕੱਲ੍ਹ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੀ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ। ਆਹ ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖ ਲਓ, ਕੋਈ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਵੀ (ਮਾਨਯੋਗ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਕਰਕੇ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਅਸਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਪਜਾਮੇ ਦਾ ਨਾਲਾ ਵੀ ਖੱਦਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। (ਹਾਸਾ) ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਹੀ ਵੇਖ ਲਓ। ਅਸੀਂ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 153
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ । ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖ ਲਓ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੈ । ਓਧਰ ਵੇਖ ਲਓ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੈ । ਓਧਰ ਵੇਖ ਲਓ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੈ । ਇਹ ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਹੈ । ਚਲੋ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ । ਓਧਰ ਵੀ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਨਹੀਂ । ਓਧਰ ਵੀ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਨਹੀਂ । ਓਧਰ ਵੀ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਨਹੀਂ । ਇਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਡਰੈੱਸ ਹੈ । ਚਲੋ, ਸਾਡੇ ਇੱਕ-ਦੋ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬੰਨੀ । ਮੁੰਡੇ-ਖੁੰਡੇ ਹਨ । ਅਜਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹੀ । ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਚਲੋ, ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ, ਜਿਹੜਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਲਓ । ਦਿਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਵੇ । ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ । ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ । ਇਹ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ । ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ । ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ, ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ? ਤੁਸੀਂ ਆਮ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ । ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਾਂਗੇ । ਕਿੰਨੀ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗੇ । ਕਿਹੜੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ । ਸੈਕੂਲਰਿਜ਼ਮ ਕਾਹਦਾ ਹੈ । 80% ਜਾਂ 50% ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਈਏ, ਬੜਾ ਹੈ । ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਕਿ ਯੇਹ ਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ, ਫਲਾਣਾ ਹਟਾਓ । ਗਰੀਬੀ ਹਟਾਓ । ਅਗਰ ਗਰੀਬੀ ਹਟਾਨੀ ਹੈ ਤੇ ਮੁਝੇ ਵੋਟ ਦੇ ਦੇ । ਦੂਸਰਾ, ਜੇ ਰਿਸਪੈਕਟੇਬਲ ਨਾਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ । ਕੀ ਗਰੀਬੀ ਹਟੀ ? ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਆਖਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 50 ਸਾਲ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗਰੀਬ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਗਰੀਬ ਹੋ ਗਿਆ । ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਪਰਾਬਲਮਜ਼ ਕ੍ਰੀਏਟਿਡ ਬਾਈ ਕਾਂਗਰਸ ਹਨ । ਇੱਕੋ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਆਪਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ । ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਕੋਈ ਪਾਈਪਾਂ ਵਾਲੀ ਪੁਲੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ । ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਪਾਈਪਾਂ ਵਾਲੀ ਪੁਲੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ । ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਪੇਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਈ ਹੈ । ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਿਟੇਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਈ ਹੈ । 15 ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮੈਂ ਮੁਕਤਸਰ ਬਿਠਾਈ ਰੱਖੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੋਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਜਾਣਾ ਹੈ । ਇੱਕ ਇੱਕ ਇੰਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ । ਮੈਂ ਕਾਪੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਭਿਜਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਗਈ ਹੈ ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਠੀਕ ਹੈ । ਸੁਜੈਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੈਲਕਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ।

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਆਪਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕੀ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਵਿੱਚੋਂ। ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਤਿੰਗ ਮੇਰਾ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਹੈ। 90% ਮੈਂ ਗਿੱਦਤਬਾਹਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਗਿਆ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਤਿੰਗ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਗਏ ਹੋ ਜੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਕਾਕਾ, ਕੰਮ ਲੈਣ ਦਾ ਆਰਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੜਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਬਣਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੀ। ਇਹ ਐਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਿਵਾਜ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਕੋਈ ਰਿਸਪਾਂਸੇਬਿਲਟੀ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸੁਜੈਸ਼ਨਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਤੇ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਸੋਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਸੁਪਨੇ ਆਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਫੈਦੇ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੇਮ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਿਸਾਨ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਫੈਦਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਤਾਂ ਫਾਰੈਸਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੁਫਤ ਲਗਾਏਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਖਰਚਾ 22-23 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ 1000 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾਣ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜੇ 300-400 ਏਕੜ ਦੀ ਮੰਗ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਫਾਰੈਸਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੁਫਤ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਸ਼ਰੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹਰ ਐਂਗਲ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਕੱਲੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਪੁੱਟਣ ਨਾਲ ਇਹ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮੰਗਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਸਰਫੇਸ ਡਰੇਨਜ਼ ਕੱਢਣੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਜੰਮੂਆਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਜੰਮੂਆਣੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ ?

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ) : ਹਾਂ ਜੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ? ਜੰਮੂਆਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਨਾਮ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਪੈਟੀ ਗਰਾਂਟਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੁਣ ਵੀ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ 2000 ਰੁਪਿਆ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੇ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 155
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਪੈਟੀ ਗਰਾਂਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਕੀ ਉਹ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਦਾਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਮੈਨੂੰ 1000 ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਉਥੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਜੰਮੂਆਣੇ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਓ। ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਫਸਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮੰਗਾ ਕੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਦਰੋਂ ਪਾਈਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟਣਾ ਹੈ। ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਲਟੀਮੇਟਲੀ ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਦਾਣੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਮਲੇ ਵੀ ਸਿਆਣੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨ ਕੌਰ ਬਰਾੜ : ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਡਰੇਨਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲਜ਼ ਵੀ ਪਲੀਜ਼ ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਹੀ ਮੰਗਾ ਲਵੋ, ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਪਵੇਗਾ। (ਹਾਸਾ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਬੀਬੀ ਜੀ, ਉਹ ਫੀਸ ਵੀ ਲੈਣਗੇ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਕੋਲ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ 250 ਬੈੱਡ ਦਾ ਹੈ ..

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਉਹ ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਖੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੁੱਕੜ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। (ਹਾਸਾ) (ਵਿਘਨ) ਕੰਗ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਦੱਸੋ, ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਆਖ ਲੈਣ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਰਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰੁਤਬਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਵਾਰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਏ ਹੋ ?

ਸਰਦਾਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ : ਮੈਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਉਹ ਵੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਏ ਹੋਵੇਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਖੇ 450 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਕੌਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

Mr. Speaker : Please sit down.

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

Mr. Speaker : Please sit down.

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਕਾਕਾ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕਹਾਉਣਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਲਫਜ਼ ਕਹਾਂ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਇੰਨੀ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸਰਦਾਰ ਮੋਨਟੇਕ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦਾਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਲਾ ਹੀ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮਤਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਹਾਂ ਜੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਮਤਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਲਫਜ਼ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਣ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਦੇਣਾ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦਿਕਬਾਲ ਕੌਰ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਤਾਂ ਦਿਵਾ ਦਿਉ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਬੀਬੀ ਜੀ, ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੱਲ੍ਹ ਮਠਿਆਈ ਦਾ ਡੱਬਾ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਵਧਾਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰੇ, ਇਹ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹੋ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇ। (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲਈ ਹੈ...

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ: ਸਰ, ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਦੇ ਦਿਉ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਕਸਮ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਨੂੰ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫੰਡ ਲਈ 50-50 ਲੱਖ ਜਾਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਦਿਓ। ਕਰ ਦਿਉ ਕਿਰਪਾ, ਕਰ ਦਿਉ ਕਿਰਪਾ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਚਲੋ, ਉਹ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਤਾਂ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਫਾਈਲ ਜਾਵੇਗੀ। (ਵਿਘਨ) ਇਹ ਕਿਤੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਵਧਾ

RESOLUTION REGARDING RECOMMENDATION TO THE CENTRAL (4) 157
GOVERNMENT TO FIND OUT AN APPROPRIATE SOLUTION TO THE SERIOUS
PROBLEM OF WATER-LOGGING IN THE STATE AND TO TAKE NECESSARY STEPS TO
PROTECT THE STATE FROM THE CALAMITY AND PROVIDE THE REQUIRED MONEY
(RESUMPTION)

ਦਿਉ। ਚੌਧਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਆਖਣਗੇ, ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉਨੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ: ਸਰ, ਉਹ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਪਰਸਨਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ : ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਕਿਸਤ ਦੀਵਾਲੀ ਉਤੇ ਦੇ ਦਿਉ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

“ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੇਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਰੀਬ 2 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ 1,05,200 ਹੈਕਟੇਅਰ ਇਕੱਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ 52% ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਨਿੱਜੀ ਘਰਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਸਮੇਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਸੇਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਉਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਮਿਹੀਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ 960 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਉਤੇ 14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੇਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵਲੋਂ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਸਮਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾ ਕੇ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ 3277.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਕ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।

ਮਸਲੇ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਨੇਤਾ ਮਿਤੀ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ।

ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਦਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਮ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਸਦੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।”

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(iii) RESOLUTION REGARDING DISCUSSION ON THE SERIOUS ISSUE OF DRUGS / INTOXICANTS SMUGGLED THROUGH THE BORDER GRIPPING THE YOUTH OF THE COUNTRY, ESPECIALLY THE PUNJAB YOUTH, IN THEIR CLUTCHES AS THE DEPARTMENT OF HOME AFFAIRS, GOVERNMENT OF INDIA, IS NOT TAKING APPROPRIATE STEPS IN THIS REGARD

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮਿਤੀ 30.10.13 ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅੱਜ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਮਤੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਅੱਜ ਬਹਿਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਮਤੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹਿਸ

RESOLUTION REGARDING DISCUSSION ON THE SERIOUS ISSUE OF (4) 159
DRUGS/INTOXICANTS SMUGGLED THROUGH THE BORDER GRIPPING THE
YOUTH OF THE COUNTRY, ESPECIALLY THE PUNJAB YOUTH, IN THEIR
CLUTCHES AS THE DEPARTMENT OF HOME AFFAIRS, GOVERNMENT OF
INDIA IS NOT TAKING APPROPRIATE STEPS IN THIS REGARD

ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ ਰੱਖ ਲਈ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਵਾਲਾ ਮਤਾ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਇੰਟਰੋਡਿਊਸ ਕਰ ਦਿਓ ਜੀ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

“ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਸਮੱਗਲ ਹੋ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਮਾਰੂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਾਰਡਰ ਉੱਤੇ ਤੈਨਾਤ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਦਨ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

“ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਸਮੱਗਲ ਹੋ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਮਾਰੂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਾਰਡਰ ਉੱਤੇ ਤੈਨਾਤ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਦਨ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਮਿਤੀ 1 ਨਵੰਬਰ, 2013 ਦੇ 10.00 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

*3.59 ਵਜੇ
ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ)

(*ਇਸ ਉਪ੍ਰੰਤ ਸਦਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਮਿਤੀ 1 ਨਵੰਬਰ,
2013 ਦੇ 10.00 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

(i)

**APPENDIX
TO
PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES**

Thursday, the 31th October, 2013

Vol.VI-No.4

STARRED QUESTION AND ANSWER

**ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ
ਕੀਤੇ ਫੰਡ**

***1067.ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ-

- (ੳ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ
ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਫੰਡ ਜਾਰੀ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;
- (ਅ) ਸਾਲ 2013-14 ਲਈ ਉਕਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ
ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿੰਨਾ
ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ: (ੳ) ਜੀ ਹਾਂ, ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ
ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਲਈ 1725.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ
1332.52 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਫੰਡਜ਼ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਕਰੋ
ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸਾਲ 2010-11 ਦੀ ਅਣਵਰਤੀ ਰਕਮ 23.50 ਲੱਖ ਵੀ
ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 2012-13 ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 1356.02 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ
ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ।

- (ਅ) ਜੀ ਹਾਂ, ਸਾਲ 2013-14 ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਸੁਧਰੀਆਂ
ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਉਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼
ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ.ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਬੀਜ
ਉਪਦਾਨ ਤੇ ਵੰਡਣ ਵਾਸਤੇ 1000.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੂਡ ਸਕਿਉਰਿਟੀ
ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਣਕ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਉਪਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ 1500.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ
ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

© 2014

Published under the authority of the Punjab Vidhan Sabha and typesetting & printed by the Controller, Printing & Stationery, Punjab at the Govt. Press, S.A.S. Nagar.

PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

Thursday, the 31st October, 2013

Vol. VI – No. 4

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGE
Supplementaries to Postponed Starred Question	... (4) 1
Starred Questions and Answers	... (4) 1
Written Answers to Starred Questions laid on the Table of the House under Rule 38	... (4) 33
Announcement by the Hon'ble Speaker Reg. presence of Shri S.P.Singh Oberoi, An Eminent Businessman and Social Worker in the House.	... (4) 37
Matters Raised During Zero Hour & the Statements by the Ministers thereon	... (4) 37
Call Attention Notice Under Rule 66	... (4) 65
Papers laid on the Table of the House	... (4) 76
Official Resolutions -	
(i) Resumption of Resolution Regarding Recommendation to the State Government to approach the Central Government for taking necessary steps to Control and Rationalize the situation arising out of Shortage of Sand and Gravel in the State resulting in steep increase in the prices of construction material	... (4) 78

Punjab Vidhan Sabha Secretariat, Chandigarh

Price : Rs. _____.

(ii)	Resolution regarding recommendation to the Central Government to find out an appropriate solution to the serious problem of water-logging in the State and to take necessary steps to protect the State from the calamity and provide the required money	...	(4)	110
	Extension of Time of the Sitting of the House	...	(4)	125
	Resolution regarding recommendation to the Central Government to find out an appropriate solution to the serious problem of water-logging in the State and to take necessary steps to protect the State from the calamity and provide the required money (<i>Resumption</i>)	...	(4)	125
(iii)	Resolution regarding discussion on the serious issue of drugs/intoxicants smuggled through the border gripping the youth of the country, especially the Punjab youth, in their clutches as the Department of Home Affairs, Government of India, is not taking appropriate steps in this regard	...	(4)	158
	Appendix		(i)	

ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ

ਕ੍ਰਮ ਨੰ:	ਨਾਂ	ਅਹੁਦਾ
1.	ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ	ਪਰਸੋਨਲ, ਬਿਜਲੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ, ਸਾਇੰਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਸੀਲੇ, ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੈਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ
2.	ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ,	ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੁਧਾਰ, ਹਾਊਸਿੰਗ, ਕਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜੀ
3.	ਸ਼੍ਰੀ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਭਗਤ	ਜੰਗਲਾਤ, ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ
4.	ਸਰਦਾਰ ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ	ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਤਰੀ
5.	ਸਰਦਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ	ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ, ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰੀ
6.	ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾੜ	ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੰਤਰੀ
7.	ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ	ਵਿੱਤ, ਯੋਜਨਾ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰੀ
8.	ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੱਤਲ	ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ

9.	ਸਰਦਾਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ	ਸਿੱਖਿਆ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ
10.	ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਨੀ	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ
11.	ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ	ਮਾਲ ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ
ਸੰਪਰਕ, ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਊਰਜਾ ਤੇ
ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ
12.	ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ
13.	ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ	ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ) ਮੰਤਰੀ
14.	ਸਰਦਾਰ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ	ਸਿੰਜਾਈ ਮੰਤਰੀ
15.	ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ	ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਤੇ ਖੋਜ ਮੰਤਰੀ
16.	ਸਰਦਾਰ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ	ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ
ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ
ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ
ਮੰਤਰੀ

ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ

1. ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਠੰਡਲ	ਸਿੰਜਾਈ
2. ਚੌਧਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ	ਜੰਗਲਾਤ, ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਕਿਰਤ
3. ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਨਸ	ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ, ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ
4. ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧੁੱਗਾ	ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੋਅਰੀ ਵਿਕਾਸ
5. ਸਰਦਾਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ	ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭ ਤੇ ਮ)
6. ਸਰਦਾਰ ਮਨਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ
7. ਬੀਬੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਸ਼	ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ
8. ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਿਨਾਸ ਚੰਦਰ	ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
9. ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਭੰਡਾਰੀ	ਸਹਿਕਾਰਤਾ
10. ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰੀਆ	ਸਿੱਖਿਆ
11. ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਨੀ	ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
12. ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬੋਹਾਲੀ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ
13. ਸਰਦਾਰ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ	ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ
14. ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ	ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਣਜ
15. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਫ.ਨਿਸਾਰਾ ਖਾਤੂਨ	ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ
16. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ
17. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ	ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ
18. ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂੰ	ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ.ਬੀ.ਸੀ ਦੀ ਭਲਾਈ
19. ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਸਿੰਗਲਾ	ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ
20. ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼	ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ